

Nakladatelství Academia
EDIČNÍ PLÁN 2017/2018

Novou knihu na chvíli položím na psací stůl a dívám se na ni. Pak ji vezmu do ruky a přiblížím k obličejí. Přičichnu k ní. Papír, barva, lepidlo. Vyndám z knižního bloku stužku a nechám ji viset volně ve vzduchu. Poté knihu zase položím a sednu si k ní. Otevřu ji a podívám se, co je na předsádkách. Začnu listovat, nejdříve nechám stránky jen tak běhat sem a tam, pak jejich běh zastavím a zkusím chvíli číst. Na zcela libovolném místě. Kousek textu vypovídá asi více o náhodě než o obsahu knihy. Vrátím se na začátek a čtu od první věty. Z textu rostou myšlenky a obsazují mysl. Kniha zaujala.

Doufám, milí čtenáři, že alespoň jedna z knih, kterou jsme s kolegy připravili, zaujme i Vás.

Jiří Padevět

Nakladatelství Academia
Středisko společných činností
AV ČR, v. v. i.
Vodičkova 40, 110 00 Praha 1

Jiří Padevět
ředitel
padevet@academia.cz

Viktorie Gjurišičová
manažerka velkoobchodu
a zástupkyně ředitele
gjurismicova@academia.cz

Michaela Procházková
šéfredaktorka
prochazkova@academia.cz

Kateřina Indrová
vedoucí výroby
indrova@academia.cz

Marie Povýšilová
manažerka marketingu
povysilova@academia.cz

Šárka Hakenová
manažerka maloobchodu
hakenova@academia.cz

Jana Šrotová
šéfredaktorka časopisu Živa
srotova@ssc.cas.cz

Seznam členů Redakční rady
Nakladatelství Academia

Předseda:
prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., FEng., dr. h. c.,
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT

Členové:
RNDr. Miloš Anděra, CSc.,
Národní muzeum Praha
doc. RNDr. Jan Černý, Ph.D.,
Přírodovědecká fakulta UK
doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.,
Přírodovědecká fakulta UK
Mgr. Michal Jareš,
Ústav pro českou literaturu AV ČR
RNDr. Eduard Kočárek, Ph.D.,
2. lékařská fakulta UK
Dipl. Biol. Jiří Mlíkovský, CSc.,
Národní muzeum Praha
RNDr. Jiří Moravec, CSc.,
Národní muzeum Praha
PhDr. Petr Nejedlý,
Ústav pro jazyk český AV ČR
PhDr. Leo Pavlát,
Židovské muzeum v Praze
Mgr. Michaela Procházková,
Nakladatelství Academia, SŠ AV ČR
Mgr. Ivo Purš, Ph.D.,
Ústav dějin umění AV ČR
prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.,
Historický ústav AV ČR
PhDr. Martin Steiner,
Filosofický ústav AV ČR

OBSAH

4	1938–1953
9	21. století
12	Atlasy
14	České moderní dějiny
16	České umění
19	Dílo Jana Amose Komenského
21	Evropa
25	Galileo
27	Gerstner
29	Historie
35	Judaica
38	Lingvistika
41	Literární řada
44	Možné světy
46	Orient
48	Paměť
56	Právo – etika – společnost
59	Průvodce
64	První republika
69	Spisy Jakuba Demla
71	Spisy Julia Fučíka
73	Spisy Závěše Kalandry
75	Spisy Stanislava Komárka
77	Spisy Vladimíra Macury
79	Společnost
82	Strategie AV21
84	Studentské práce
86	Šťastné zítřky
91	Umění
100	Věda kolem nás
102	V. V. I.
104	Zoologické klíče
106	Živá příroda
109	Mimo edice – humanitní vědy
122	Mimo edice – přírodní vědy
131	Mimo edice – ÚSTR
134	Živa
136	Rejstřík jmenný
138	Rejstřík titulů

- **Hrdelní případy mimořádného lidového soudu České Budějovice 1945–1948**
- **Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948**
- **Češi, Slováci a Židé v letech 1938–1948**
- **Adolf Kolínský**
- **Kapitoly z osvobození Československa 1945**
- **Z nouze život, z nouze smrt?**
- **Vlasovci v boji za Prahu**

již vyšlo

- Zprávy z Prahy 1953
- Babické vraždy 1951
- Ženy na rozcestí

1938–1953

Hrdelní případy mimořádného lidového soudu České Budějovice 1945–1948

Potrestání kolaborantů,
udavačů a válečných
zločinců z Českobudějovicka,
Jindřichohradecka
a Českokrumlovska

JAN CIGLBAUER

Mimořádný lidový soud České Budějovice patřil jednoznačně mezi nejpřísnější tribunály poválečné retribuice v ČSR trestající kolaboranty, udavače a válečné zločince. V letech 1945–1948 poslal na smrt 68 osob. Kdo byli tito lidé a čím se provinili? Jejich životopisy sestavené na základě studia jednotlivých trestních spisů nám přiblíží nejen nejrozumnější druhy kolaborace, ale i příběhy těch, na nichž se provinili – menších i větších odbojářů i prostých lidí, kteří se v krizovém okamžiku postavili zlu nebo byli jen proti své vůli vtaženi do víru tragických událostí v době tzv. zvýšeného ohrožení republiky.

Jan Ciglbauer (1988) je soukromý jihočeský badatel zabývající se regionálními dějinami druhé světové války. Pravidelně publikuje v časopise Jihočeského muzea v Českých Budějovicích *Výběr*, je autorem knihy *Vojáci Švejkova pluku*.

Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948

Únor 1948, výsledek
nerovného zápasu
FRANTIŠEK HANZLÍK

Publikace se věnuje zákulisí zápasu o politickou moc mezi KSČ a ostatními politickými stranami v letech 1945–1948. Přináší fakta o ovládnutí tajných služeb a ministerstva vnitra komunistickou stranou v roce 1945 a o důsledcích této skutečnosti pro výsledek zápasu o politickou moc v Československu v poválečném období. V publikaci jsou využity výsledky dlouholetého studia autora v domácích i zahraničních archivech. Na konkrétních faktech je ukázáno zneužívání tajných služeb komunistickou stranou k vytvoření podmínek pro uchopení politické moci v únoru 1948. Kniha obsahuje i fakta o využití tajných služeb k nelegálnímu získávání finančních prostředků a k získávání informací ze všech oblastí života společnosti využitelných komunistickou stranou k definitivnímu převzetí moci.

Prof. PhDr. František Hanzlík, CSc., (1954) přednáší historii na Univerzitě obrany v Brně. Zabývá se československými dějinami 20. století. Dlouhodobě se věnuje problematice působení tajných služeb v zápase o politickou moc v Československu v poválečném období.

Češi, Slovinci a Židé v letech 1938–1948

Ve stínu šoa

JAN LÁNÍČEK

Kniha se zabývá obdobím od mnichovské dohody z roku 1938 po komunistický puč v únoru 1948. Autor zpochybňuje tzv. mýtus Československa jako jediného demokratického státu ve střední Evropě a podrobně analyzuje politickou činnost Benešovy exilové vlády v Londýně. Na základě archivních zdrojů dokládá, jak vztahy československého státu k židovské menšině ovlivňoval nacionalismus i zkušenost s okupací Čech a Moravy a odtržením Slovenska. Dokazuje také, že vládní podpora sionistického hnutí byla součástí plánů na přetvoření osvobozené republiky v homogenní stát Čechů a Slováků, k nimž patřil i poválečný odsun Němců.

Přeložila Sylva Ficová

PhDr. Jan Láníček, Ph.D., (1981) vystudoval historii na Univerzitě Palackého v Olomouci a doktorát získal na univerzitě v Southamptonu. Působí jako odborný asistent na University of New South Wales v Sydney a specializuje se na evropské dějiny 20. století, zejména na vztahy mezi židovskou komunitou a většinou společnosti.

Adolf Kolínský

Český dozorce ve službách
gestapa

JAROSLAV NEČAS

Starší generace si jistě vybaví statečného dozorce „Kolína“ z Fučíkovy nesmrtelné knihy *Reportáž psaná na oprátce*. Byl Adolf Kolínský (1905–1973) skutečně tím bájným hrdinou, za kterého jej vydávala komunistická historiografie? Předkládaná monografie se snaží představit dozorce vězňů Adolfa Kolínského jako obyčejného člověka od začátků jeho kariéry až po časté výslechy příslušníků StB na sklonku jeho života. Autor popisuje dlouhou pout, která vedla skrze žaláře gestapa po celém protektorátu Čechy a Morava až k procesu před Mimořádným lidovým soudem v Hradci Králové.

Mgr. Jaroslav Nečas (1987) absolvoval studium historie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně se zaměřením na české dějiny 19. a 20. století. V současné době studuje doktorské studium na Univerzitě Pardubice a připravuje disertační práci na téma *Mimořádný lidový soud v Chrudimi v letech 1945–1948*.

Kapitoly z osvobození Československa 1945

JAN NĚMEČEK A KOL.

Publikace vydávaná v rámci programu Strategie AV21 představuje závěrečnou etapu druhé světové války a osvobození Československa, aby na základě nejnovějších poznatků historické vědy pomohla pedagogům, studentům i dalším zájemcům o historii orientovat se v leckdy nepřehledné a nepřiliš přesvědčivými argumenty podložené spleti názorů na osvobození Československa. Ve 42 kapitolách jsou zachyceny základní okamžiky spojené s touto klíčovou etapou našich národních dějin, doplněné biografickými medailony zapomenutých osobností a také bohatou fotografickou přílohou.

Doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc., (1963) je vedoucí vědecký pracovník v Historickém ústavu Akademie věd ČR. Specializuje se na československé dějiny 20. století s důrazem na druhou světovou válku, na dějiny zahraniční politiky a na velké ediční projekty (ediční řada *Dokumenty československé zahraniční politiky*).

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Z nouze život, z nouze smrt? Slovenští Židé v Terezíně, Sachsenhausenu, Ravensbrücku a Bergen-Belsenu, 1944–1945

DANIEL PUTÍK

Tématem práce jsou osudy asi pěti tisíc osob židovského původu deportovaných od listopadu 1944 do března 1945 nacistickými okupačními orgány ze Slovenského štátu do koncentračních táborů Sachsenhausen, Ravensbrück, Bergen-Belsen a Terezín. Na základě obsahové a komparativní analýzy poznatků získaných studiem archivních dokumentů, svědeckví přeživších a v omezené míře i sekundární literatury se autor snaží vysvětlit jednání pachatelů a obětí i obecnější historické souvislosti sledované kapitoly v dějinách válečného Slovenska. Z rozboru pramenů vyplývají i obecnější poznatky k vývoji „konečného řešení židovské otázky“ v evropských zemích ovládaných nacistickým Německem.

Mgr. Daniel Putík, Ph.D., (1983) vystudoval historii a německo-rakouská studia na Univerzitě Karlově v Praze. Tato kniha je mírně upravenou verzí disertační práce, kterou v roce 2016 obhájil na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy.

Vlasovci v boji za Prahu
 Pomoc 1. ruské divize
 Ozbrojených sil KONR povstale
 Praze, 5.–9. května 1945
 Edice dokumentů
 PAVEL ŽÁČEK

Edice je nejrozsáhlejším a nejpodrobnějším souborem dokumentů vztahujících se k průběhu Pražského povstání a pomoci dobrovolných jednotek českému hnutí odporu v závěrečných okamžicích druhé světové války. Editována jsou originální rukopisná či strojopisná hlášení velitelství „Bartoš“ i dalších povstaleckých velitelství, která se přímo či nepřímo vztahují k zásahu jednotek 1. ruské divize VS KONR genmjr. S. K. Buňačenka v Praze a jejím bezprostředním okolí. Tato hlášení v rozsahu 877 dokumentů neobsahují pouze informace o osách postupu vlasovského útvaru, ale zachycují také aktuální situaci a problémy, které řešila jednotlivá povstalecká velitelství. Zvláště při čtení zpráv o postupu německých útočných skupin můžeme ještě dnes doslova cítit dramatickost tehdejší situace.

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D., (1969) je autorem více než 120 odborných článků, desítek sborníků, monografií a edic dokumentů. Zabývá se výzkumem činnosti zpravodajských služeb i dalších bezpečnostních složek 20. století, protitotalitního hnutí odboje a odporu zejména ve střední a východní Evropě.

Zprávy z Prahy 1953
 JIŘÍ PERNES

Rok 1953 byl pro komunistický režim v Československu přelomový. Smrt J. V. Stalina a vůdce československých komunistů K. Gottwalda v březnu toho roku otevřela cestu k řešení nahromaděných problémů především hospodářských a sociálních. Nové sovětské vedení opustilo linii otevřené konfrontace se západními demokraciemi, vyhlásilo program zvyšování životní úrovně svých občanů a k provádění stejné politiky tlačilo i východoevropské satelity. Rozsáhlá studie zabývající se vývojem v Československu uvádí edici dokumentů (v českém překladu) s hlášeními o situaci, která v roce 1953 do svých metropolí zasílali diplomaté z britské, sovětské a rakouské ambasády v Praze – tedy autentický pohled přímých svědků událostí.

již vyšlo

Digital_Humanities •
Přání otcem myšlenky •
Obrana liberálního vzdělání •

již vyšlo

Euroskepticismus ve střední Evropě •
Stíny minaretů •
Konečná stanice Islámský stát? •
Izrael a Palestina: přehodnocení,
revize, vyvracení •
Kterak Západ zbloudil •
Teror ctnosti •
Tohle není deník •

21. století

Digital Humanities

ANNE BURDICKOVÁ, JOHANNA DRUCKEROVÁ, PETER LUNENFELD, TODD PRESNER, JEFFREY SCHNAPP

Kniha podává zevrubnou zprávu o způsobech poznávání a produkci vědění v současných humanitních vědách. Odpověď na otázku, jak může tato vědní oblast těžit z přínosu digitálních médií, autoři předkládají na základě důkladného zmapování tohoto nově vznikajícího pole. Zkoumají metodiky a technologie, které byly pro tradiční humanitní zkoumání donedávna neznámé (geoprostorová analýza, korpusová lingvistika, vizualizace a simulace dat apod.). České vydání je doplněno doslovem teoretika nových médií Josefa Šlerky.

Přeložil David Vichnar

Doslov napsal Josef Šlerka

Anne Burdicková, vedoucí oddělení Graduate Media Design na Art Center College of Design, Johanna Druckerová, výtvarnice a autorka obrazových básní, působí v oddělení informačních studií Kalifornské univerzity v Los Angeles, Peter Lunenfeld, profesor Design Media Arts, Todd Presner, profesor germánských jazyků a komparativní literatury na Kalifornské univerzitě, vedoucí programu Digital Humanities, Jeffrey Schnapp, vedoucí metaLAB na Harvardově univerzitě, profesor románské literatury.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

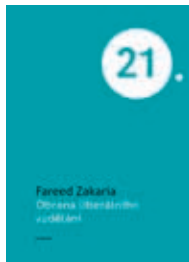
Přání otcem myšlenky

Evropa, měna, vzdělanost, přistěhovalectví – proč politika tak často selhává
THILO SARRAZIN

Autor je pro svou samostatnost myšlení, spjatou s odvahou říkat i nepopulární, ba tabuizované pravdy, značnou částí německé vzdělané veřejnosti vnímán jako postava přinejmenším „kontroverzní“. Ve své nové knize popisuje pravidla a podmínky dobrého vládnutí a zkoumá typické formy politického selhávání. Prohlašuje: „O budoucnosti Německa nebudou rozhodovat genderové otázky nebo debaty o světovém klimatu. Budoucnost Německa rozhodnou otázky měny, přistěhovalectví a vzdělanosti. Ve hře je tak zároveň i budoucnost Evropy.“ *Přání otcem myšlenky* je již čtvrtou autorovou knihou, kterou Nakladatelství Academia vydává. Předcházely jí publikace *Teror ctnosti* (2015), *Evropa euro nepotřebuje* (2013) a *Německo páchá sebevraždu* (2011). Sarrazinova první u nás vydaná kniha z roku 2011 je dávno rozebrána.

Přeložil František Štícha

Thilo Sarrazin (1945), ekonom, který působil v řadě špičkových správních a politických funkcí (mj. jako finanční senátor země Berlín a člen představenstva Spolkové banky), ale také myslitel širokého rozhledu a kritického ducha.

Obrana liberálního vzdělání

FAREED ZAKARIA

Politici nejen ve Spojených státech a na Západě, ale například i v Japonsku projevují v posledních letech obavy z toho, že mnoho mladých lidí studuje obory, které jsou, stručně řečeno, nepraktické. Důsledkem je spor o podobu vysokoškolského vzdělání – zda má směřovat k hluboké, avšak úzké odbornosti, jež je okamžitě využitelná, nebo zda je jeho cílem vychovávat kreativní jedince, kteří dokážou reagovat na měnící se výzvy současného i budoucího světa. Tento spor vyprovokoval světoznámého politologa Zakaria k napsání této knihy, a jak napovídá sám titul, staví se za vzdělání liberální, tedy pojaté šířeji, avšak pevně stojící na klasických základech. Smyslem univerzity je pro něj učit myslet, nikoli pouze zprostředkovat sumu poznatků, byť na té nejnižší úrovni.

Přeložil Jaroslav Veis

Fareed Zakaria (1964) je jedním z nejvlivnějších politologů a komentátorů západního světa. Proslavil se knihou *Budoucnost svobody* (Academia 2004), sloupky v *Newsweek*, *Time* a ve *Washington Post* a moderováním pořadu *Fareed Zakaria GPS* na stanici CNN. Česky vyšla také jeho další kniha *Postamerický svět* (Academia 2010).

Euroskepticismus ve střední Evropě

PAVEL HYNČICA, PAVEL MAŠKARINEC, LUKÁŠ NOVOTNÝ

Předmětem zájmu publikace je tematika euroskepticismu ve státech střední Evropy, konkrétně ve dvou německy mluvících zemích a čtyřech zemích, jež tvoří neformální politické uskupení Visegrádská čtyřka. Pozornost je věnována stranickému euroskepticismu, který má své postavení v každém ze sledovaných států. Ve stranických systémech jednotlivých zemí střední Evropy mají vliv politické strany euroskeptické nebo strany s prvky euroskepticismu. Důvodů výskytu eurokritických postojů a odpovídajícího etablování takto zaměřených politických subjektů je celá řada, přičemž stěžejní je kombinace dlouhodobě charakteristických historických, etnokulturních, geografických a dalších faktorů (a tomu odpovídající střet zastánců národně a univerzálně zaměřené politiky) a nárůstu sociálně ekonomických problémů v současné době (vliv ekonomické krize, globalizace atd.). To způsobuje, že eurokritické politické subjekty sehrávají roli protestní alternativy vůči mainstreamovým stranám na politické scéně.

již vyšlo

- **Keře**
- **Atlas fauny České republiky**

již vyšlo

- Vážky (Insecta: Odonata) České republiky
- Vajíčka a larvy obojživelníků České republiky
- Motýli a housenky střední Evropy:
Denní motýli
- Motýli a housenky střední Evropy:
Noční motýli I.–III.
- Atlas ptáků České a Slovenské republiky
- Holubinky
- Rovnokřídlí České republiky

Atlasy

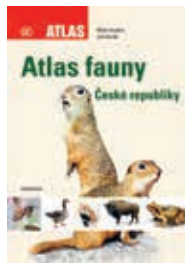
Keře

VÁCLAV BAŽANT,
LUBOŠ ÚRADNÍČEK

Publikace obsahuje především základní autochtonní a běžně pěstované taxony, ale i méně publikované taxony, které se teprve rozšiřují do kultury. V hlavní části je zahrnuto 200 druhů keřovitě rostoucích dřevin, jež jsou odolné klimatickým podmínkám ČR. Jsou řazeny systematicky podle čeledí, což umožňuje přehledné určování jednotlivých druhů dle převládajících znaků. V textové části jsou uvedeny hlavní rozlišovací znaky, původní geografické rozšíření, hlavní ekologické nároky a nároky na pěstování v kultuře. V závěru jsou připojeny informace o způsobech využití jednotlivých druhů pro různé účely, zajímavosti a základní pěstované kultivary či odrůdy. Fotografická část obsahuje celkový habitus dřevin a detaily zobrazující důležité poznávací znaky.

Ing. Václav Bažant, Ph.D., (1975), pedagog na Fakultě lesnické a dřevařské ČZU v Praze se specializací dendrologie. Odborný vedoucí arboreta FLD ČZU v Kostelci nad Černými lesy.

Doc. Ing. Luboš Úradníček, CSc., (1961) vyučuje na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně se specializací dendrologie domácích i introdukovaných dřevin. Odborný vedoucí arboret Křtiny a Říčmanice.

Atlas fauny České republiky

MILOŠ ANDĚRA, JAN SOVÁK

Atlas představuje naše živočichy podle prostředí, ve kterém žijí. Na 263 barevných tabulích je zachyceno téměř 2000 druhů, rozdělených do kapitol o lesích, horách, stepích, otevřeném kulturní krajině, mokřadech, stojatých i tekoucích vodách, skalách a sutích, podzemních prostorech, městském a antropogenním prostředí. Součástí je i přehled „vzácných“ ptačích hostů, kteří k nám zavítají jen zřídka. Úvod každé kapitoly obsahuje základní charakteristiku prostředí a následují obrazové tabule s typickými druhy. Jejich výběr zahrnuje formy známé i neznámé, běžné i vzácné a chráněné. U bezobratlých byly vybrány druhy nejčastěji se vyskytující nebo pro dané prostředí typické. Doprovodný text popisuje hlavní určovací znaky druhů či jejich vývojových stadií, zbarvení, výskyt v ČR, popř. další stanoviště.

RNDr. Miloš Anděra, CSc., (1947) vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy a pracuje v Národním muzeu v Praze. Zabývá se zoogeografií a ekologií savců.

Jan Sovák (1953) vystudoval Vysokou školu zemědělskou se zaměřením na zoologii v Brně. Žije v Kanadě, spolu s P. J. Curriem vytvořil rozsáhlé dílo v oblasti paleontologické rekonstrukce.

- **Marx, Engels, Beatles**

Edice České moderní dějiny se zaměřuje na dosud neprobádané aspekty sociálních a kulturních dějin českých zemí od poloviny 19. století do šedesátých let 20. století ve srovnávací středoevropské perspektivě.

České moderní dějiny

Marx, Engels, Beatles

Myšlenkový svět polských a československých vysokoškoláků 1956–1968

ZDENĚK NEBŘENSKÝ

Kniha je příspěvkem k sociálním a kulturním dějinám poválečné generace ve střední Evropě v padesátých a šedesátých letech 20. století. Na příkladu diskusí o každodenním životě studentů zkoumá poststalinskou emancipaci a diferenciaci polské, české a slovenské společnosti. V návaznosti na výsledky nedávných výzkumů ukazuje, co konkrétně znamenala humanizace marxismu a reformulace ideologického konsensu pro každodenní život mladých lidí. V neposlední řadě si klade otázku, jakým způsobem se po roce 1956 proměňovala komunistická utopie a socialistické ideály. Mezi hlavní pojmy, které jsou analyzovány, patří manželství, zaměstnanost a kluby. Málomocná témata, jako právě otázku socialistické intimity, práce a kultury, provázely tak vyostřené protiklady mezi utopickými představami a jejich každodenním naplňováním.

Mgr. Zdeněk Nebřenský, Ph.D., (1978)
pracuje v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR,
kde se zabývá sociálními a kulturními dějinami
střední Evropy v 19. a 20. století.

Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR

- **Oldřich Blažíček**
- **Václav Zykmond**
- **Antonín Chittussi**

Edice České umění přináší monografie zaměřené na život, dílo a odkaz českých umělců 20. a 21. století. Publikace jsou doplněny soupisem díla a rozsáhlým obrazovým materiálem.

Edice vzniká v úzké spolupráci s Kunsthalle Praha a Galeríí KODL.

České umění

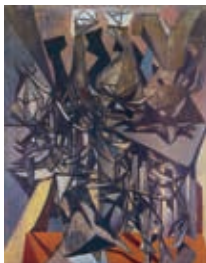
Oldřich Blažíček

NADEŽDA BLAŽÍČKOVÁ HOROVÁ,
ELIŠKA CHARVÁTOVÁ

Český malíř Oldřich Blažíček (1887–1953) patřil ke generaci umělců, která se uplatnila se vznikem první republiky, kdy se vypracovala nová společenská a kulturní elita, nadšená pro ideje nového státu. Blažíček byl malířem plenéru, krajiny zachycoval ve všech ročních dobách, nejčastěji v zimě a v předjaří. Mimořádná schopnost vystihnout interiéry architektury mu vynesla profesuru kreslení a malby na ČVUT v Praze. Monografie obsahující dosud nepublikované písemné dokumenty a fotografie z jeho pozůstalosti ukazuje Blažíčka jako umělce, pedagoga a veřejně činnou osobu, věnuje se výstavní a spolkové činnosti i rodinnému a společenskému prostředí a zároveň odráží atmosféru jeho doby. Monografie je doplněna dosud nejrozsáhlejším soupisem malířova díla.

PhDr. Naděžda Blažíčková Horová (1942), historička umění se specializací na české umění 19. století. Pracovala téměř čtyřicet let v Národní galerii v Praze, dvacet let vedla Sbírkou českého malířství 19. století.

PhDr. Eliška Charvátová (1988), archivářka se zaměřením na práci s ego-dokumenty českých umělců 19. a 20. století.

Václav Zykunda

JIŘÍ MACHALICKÝ

Kniha přibližuje rozsáhlé dílo Václava Zykunda, jedné z nejvýraznějších osobností českého umění nastupujících na počátku třicátých let 20. století. Jeho tvorba zasahuje do několika oblastí, zabírá široké pole od vizuálního projevu přes beletrii až k psaní umělecko-historických textů a pedagogické činnosti. Experimentoval v oblasti fotografie, fotogramu, koláže, assembláže, netradičním způsobem užíval kresbu a malbu. Významné jsou i jeho teoretické úvahy a názory na umění, vycházející ze znalosti historických souvislostí. Jeho tvorba dosahuje vnitřní jednoty, i když je názorově značně složitá a vyrůstá z rozmanitých zdrojů. Jeho projev má přirozenou logiku, a přitom po celý život zůstával otevřený novým podnětům. V českém umění minulého století zaujímá stejně důležité místo jako dílo některých dalších příslušníků silné generace, k níž se řadí členové Skupiny 42, skupiny Ra nebo Sedmi v říjnu.

PhDr. Jiří Machalický (1952) působil přes dvacet let v pražské Národní galerii, poté se stal kurátorem Musea Kampa a nyní pracuje jako kurátor Galerie NoD – Experimentálního prostoru NoD a spolupracuje s Galerii Kodl. Zabývá se uměním 20. a 21. století.

Antonín Chittussi

ROMAN PRAHL

Antonín Chittussi (1847–1891) patří k nejslavnějším novodobým českým umělcům. Byl vyhraněnou osobností a v českém prostředí prosazoval uznání krajinomalby za vůdčí obor umění. Hekticky cestoval a tvořil; jeho krajinářské dílo vzniklo během pouhých patnácti let. Ve Francii dovršil příklon českého malířství k modernímu krajinnému obrazu a jeho jméno je spjato s vnímáním české krajiny jako domova. Tato kniha pojednává o tvůrčím procesu krajinářů, dobové krajinářské tvorbě, zvyklostech a pojmech kolem krajinného obrazu a zdůrazňuje rovněž moderní proměny krajiny zachycené Chittussim. Jádrem knihy je dosud největší soupis umělcových krajinomaleb i kreseb s vyobrazeními. Je uspořádán podle převažujících námětů a motivů, ve shodě s typickými objekty krajinářství i bytostnými sklony umělce.

Prof. PhDr. Roman Prah, CSc., (1949) působil v pražské Národní galerii a posledních dvacet let učí dějiny umění na Univerzitě Karlově. Zabývá se hlavně 19. stoletím, uspořádal řadu výstav a publikoval několik knih, mimo jiné o tvorbě Antonína Chittussiho.

Opera omnia 26/I •

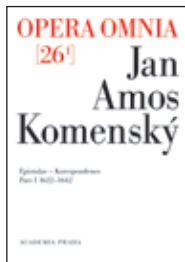
již vyšlo

Opera omnia 19/I •

Opera omnia 9/II •

Opera omnia 15/IV •

Dílo Jana Amose Komenského

Opera omnia 26/I

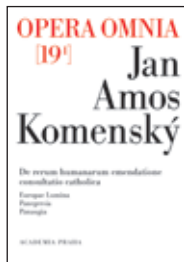
Epistulae – Korespondence

Pars I 1622–1642

JAN AMOS KOMENSKÝ

První svazek kritické edice Komenského korespondence zahrnuje 123 listů odeslaných a obdržených od roku 1622 do června 1642. Z prvních let tohoto dvacetiletí, kdy Komenský stále ještě pobýval ve vlasti, máme k dispozici jen dvě jeho epistolární předmluvy. Podstatně více korespondence se dochovalo z prvního lešenského pobytu, kdy Komenský navázal kontakty i s předními představiteli dobové republiky učenců. Nejvýznamnějšími centry Komenského korespondenční sítě, kde byly dopisy z tohoto období psány či kam směřovaly, byly Lešno, Londýn, Gdaňsk a Amsterdam. Svazek obsahuje vedle předmluvy textově kritický aparát a věcné komentáře, registry jednotlivých dopisů, bibliografický soupis, obrazové přílohy a rejstříky osob, prací a geografických názvů.

První svazek korespondence Jana Amose Komenského připravili pracovníci Oddělení pro kmeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filozofického ústavu AV ČR PhDr. Martin Steiner, PhDr. Markéta Klosová, Ph.D., PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D., Mgr. Tomáš Havelka, Ph.D., a externí spolupracovníci Mgr. Kateřina Šolcová, Ph.D., prof. PhDr. Václav Bok, CSc., a Dr. Nicolas Richard.

Opera omnia 19/I

De rerum humanarum

emendatione consultatio

catholica

JAN AMOS KOMENSKÝ

Tento svazek zpřístupňuje první část Komenského zásadního a nejrozsáhlejšího díla, *Obecné porady o nápravě věcí lidských*. Jde o kritické vydání textu zachovaného v převážně rukopisné podobě a objeveného až ve třicátých letech 20. století; současť jsou filologické i věcné komentáře, ediční úvody k jednotlivým spisům a další odborný aparát. Úvod přibližuje základní ideje tohoto díla, historii jeho vzniku i další osudy. Svazek dále obsahuje tři úvodní práce *Obecné porady*. Po dedikaci *Světélům Evropy* následuje *Panegergia* (Všeobecné probouzení, první část díla) – návrh na svolání všeobecné porady – a *Panaugia* (Všeobecné osvětlování, druhá část), systematický výklad metafyziky světla.

Edičně připravili Martin Steiner, Vojtěch Balík, Dagmar Čapková, Věra Schifferová, Markéta Klosová a Lucie Storchová

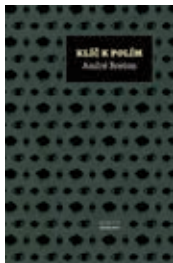
již vyšlo

Klíč k polím •
Strudlhofské schody •
Užitečná rozprava o vedení •
války s Turky s výkladem Žalmu 28 •
Válečný deník 1914–1918 •
Henryk Sienkiewicz a politika •

již vyšlo

O základech teorie jazyka •
Atomová bomba a budoucnost lidstva •
Zpěvy rolnické (Georgica) •
Persiles a Sigismunda •

Europa

Klíč k polím

ANDRÉ BRETON

Kniha je souborem Bretonových esejů a příležitostných textů z let 1936–1952. Shrnuje zralá léta surrealismu a je historickým dokumentem vývoje avantgardního hnutí tváří v tvář hrozbám a proměnám světa v období kolem druhé světové války. Navíc českému čtenáři přináší dosud neznámý klíč k vývoji Bretonova poválečného myšlení. Autor v tomto souboru opětovně potvrzuje roli imaginace jako klíčové vlastnosti člověka a světa jako celku, která je zárukou jeho pozvednutí z propasti 20. století. Zdroje této imaginace, jež protéká jako podzemní voda celými lidskými dějinami, Breton sleduje nejen v dílech příslušníků klasické avantgardy, ale rovněž v proudu tradičního myšlení a hermetismu.

Přeložil Jan Táborský

André Breton (1896–1966), zakladatel a vůdčí osobnost surrealistického hnutí, básník, esejista a umělecký kritik, který tyto dílčí oblasti podřizuje hlubšímu záměru obnovy schopností lidského ducha, redukováného současnou racionalistickou civilizací na slepý nástroj neosobních sil. Jeho cílem je navrátit člověku ztracenou svobodu pomocí realizace jeho tvůrčího a kognitivního potenciálu.

Strudlhofské schody

HEIMITO VON DODERER

Významný román klasika moderní rakouské literatury 20. století. Součástí volné trilogie (*Strudlhofské schody*, *Démoni*, *Osvětlená okna*) zachycující na osudech několika vídeňských rodin proměny, jimiž rakouská společnost prošla od začátku minulého století až do konce dvacátých let. Spojením místy úmyslně triviálního děje, analytických společenských úvah a impresionistických líčení, podávaných „barokní“ formou složitě rozvětvených souvětí, vytvořil názorově spíše konzervativní umělec osobitý a překvapivě moderní styl pro své dílo, jež svým rozsahem může být vnímáno jako protějšek nedokončeného Musilova *Muže bez vlastností*, liší se však od něj tím, že je ucelené a zakončené.

Přeložil Ondřej Sekal

Heimito von Doderer (1896–1966), jeden z klasiků moderní rakouské literatury, se stal všeobecně známým až v poměrně pokročilém věku právě románem *Strudlhofské schody*, který poprvé vyšel roku 1951. Na něj navázaly další knihy tzv. vídeňské trilogie, *Démoni* a *Osvětlená okna*, spojené některými postavami, ale především autorovou milovanou Vídní za časů dramatických změn rakouského státu a společnosti v prvních třiceti letech 20. století.

Užitečná rozprava o vedení války s Turky s výkladem Žalmu 28

ERASMUS ROTTERDAMSKÝ

Spis byl vytvořen a poprvé publikován roku 1530, tedy krátce po bouřlivých událostech ve Vídni, která byla na podzim předchozího roku sevřena v obležení tureckého vojska. Turkové sice od obléhání upustili, avšak Evropa zůstávala v trvalé nejistotě a strachu z turecké expanze. Za těchto okolností se Erasmus rozhodl zapojit do debaty o válce s Turky a v *Užitečné rozpravě* probrat argumenty pro i proti jejímu vedení. Hlavním cílem spisu je pojednat o tom, jak úspěšně vést válku, pokud k ní dojde, a protože klíč k úspěchu spočívá v přístupu křesťanstva k víře a morálce, je do textu umně zakomponován i výklad Žalmu 28.

Přeložila a úvodem a komentářem opatřila
Marcela Slavíková

Mgr. Marcela Slavíková, Ph.D., (1980)
vystudovala latinu a klasickou řečtinu
v Ústavu řeckých a latinských studií FF UK.
Specializuje se na studium starořecké hudby
a latinské korespondence raně novověkých
učenců. V současné době pracuje jako editorka
korespondence J. A. Komenského a jeho přátel
v Oddělení pro kmenologii a intelektuální
dějiny raného novověku FLÚ AV ČR.

Válečný deník 1914–1918

ERNST JÜNGER

Ernst Jünger odchází do první světové války jako dobrovolník, poté co ve svých devatenácti letech opouští nenáviděná studia. Jeho rozhodnutí není politického ani nacionalistického rázu, nýbrž ryze egoistické povahy a je výsledkem adolescentní touhy po zkušenostech a dobrodružství. Po celou dobu pobytu na frontě si poctivě vede deník, od prvního okamžiku v zákopech na přelomu let 1914–1915 až do počátku září 1918, kdy je po svém posledním zranění převezen zpět do Německa. Stejně najdeme jiný deník, který by první světovou válku dokumentoval po tak dlouhou dobu a s takovou intenzitou. Díky tomu se stává kronikou života na frontě a unikátním svědectvím doby.

Edičně připravil Helmut Kiesel
Přeložila Nina Fojtů

Ernst Jünger (1895–1998), německý spisovatel, publicista, filozof a entomolog, vystudoval mořskou biologii, botaniku, zoologii a filozofii. Po nástupu Hitlera k moci se jej nacisté pokoušeli získat, ale odmítl i předsednictví nacistickému svazu spisovatelů a od roku 1938 nesměl publikovat. Po válce dostal zákaz publikační činnosti znovu, tentokrát od britské okupační správy. Do konce života se věnoval literární tvorbě, byl oceněn cenou Prix mondial Cino Del Duca.

Henryk Sienkiewicz a politika MARCELI KOSMAN (ED.)

V roce 2016 si Polsko připomnělo sté výročí úmrtí Henryka Sienkiewicze, známého autora historických románů, laureáta Nobelovy ceny za literaturu, ale ve své době také významného publicisty. Zatímco Sienkiewiczova beletristická tvorba je v českém prostředí dostatečně známá, výběr z jeho tvorby publicistické se k rukám českých čtenářů dostává poprvé. Tvoří jej texty věnované polsko-německým vztahům a formování polské národní identity v době po tzv. trojím dělení Polska, texty reflektující situaci Polska (a širěji Evropy) na prahu první světové války a materiály související se Sienkiewiczovou charitativní aktivitou během prvních let války. Celek je doplněn o úvodní studii editora svazku, profesora Marceliho Kosmana.

Přeložila Michala Benešová

Marceli Kosman (1940), polský historik, profesor Univerzity Adama Mickiewicze v Poznani. Autor řady odborných publikací věnovaných pozdně středověkým a novověkým dějinám Polska, Litvy a Běloruska a dílu Henryka Sienkiewicze. Držitel Důstojnického kříže Řádu obrození Polska za zásluhy v oblasti vědecko-výzkumné práce a vzdělávání.

O základech teorie jazyka LOUIS HJELMSLEV

Hjelmslevova stěžejní práce je jedním z největších a dodnes nejlivnějších děl světové lingvistiky; od prvního vydání v roce 1943 vychází opakovaně v překladech do mnoha jazyků. Autor v ní shrnul své snahy o tzv. glosématický pohled na jazyk. Pojem glosématika je odvozen od řeckého výrazu glosa, který Hjelmslev „chápal jako to, co existuje v jazyce zcela nezávisle na čemkoli mimo něj a jen pomocí jazyka a jeho prostředků je vydělitelné“, jak píše František Čermák v závěrečné studii. Český překlad Františka Čermáka vyšel poprvé v malém nákladu v roce 1972. Nynější druhé, revidované a upravené české vydání překladatel doplnil různoučtením z posledního amerického vydání, připojil svou vlastní studii o autorovi a glosématicce a překlad jedné menší, ale zásadní studie Louise Hjelmsleva, rozšířil bibliografii a přepracoval poznámky.

Přeložil a doslovem a poznámkami opatřil František Čermák

již vyšlo

**Milí pokusní králíci •
Otrávené příběhy •**

již vyšlo

Zamrzlá evoluce •
Nedaleko nekonečna •
Jak létají •
Jedová stopa •
Gravitace •

Galileo

Milí pokusní králíci

JAROSLAV FLEGR

Milí pokusní králíci – tak začíná většina autorových literárních příspěvků na stejnojmenné facebookové stránce. Jejím primárním účelem je získat co největší počet „pokusných osob“ do evolučněparazitologických a evolučněpsychologických studií probíhajících na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. K propagaci využil autor svého blogu na internetových stránkách *Lidových novin*, kde vtipným způsobem glosoval některé společenské události a popularizoval vědecké bádání novinkami ze světa vědy, soutěžemi a drobnými žerty. Postupně tak vytvořil jakýsi literární útvar, jehož hlavním cílem bylo nalákat nové účastníky internetových pokusů a vedle toho také pobavit a poučit čtenáře. Asi padesát drobných textů se autor rozhodl uveřejnit v této knize. Všechny opatřil dodatečným komentářem a souborem článků a fotografií ze svého Facebooku.

Prof. RNDr. Jaroslav Flegr, CSc., (1958) přednáší evoluční biologii, evoluční a ekologickou parazitologii a praktickou metodologii vědy na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Kromě studia evoluce se věnuje výzkumu vlivu parazita toxoplazmy a krevních skupin na lidské chování.

Otrávené příběhy

PETR KLUSOŇ

Publikace tematicky navazuje na knihu *Jedová stopa* (Academia 2015). Čtenář se může znovu vydat na klikatou a často nepříliš radostnou cestu, která je lemována otravami a travičskými příběhy. Mnohé neblahé události doprovázené jedovatými substancemi opět ukážou, že navzdory odlišnosti vnějších historických okolností se za staletí příliš neproměnily travičské pohnutky. Byly jimi touha po bohatství a po moci, nenávisť, závist, pomsta, zloba, zaslepenost náboženská nebo národnostní. Někdy však jedy paradoxně pomáhaly přežít jednoznačným hrdinům. V jedenácti příbězích, které se odehrávaly od středověku až do poloviny 20. století, autor vypráví o této různorodé úloze toxických sloučenin.

Doc. Dr. Ing. Petr Klusoň (1965) studoval na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze a na SUNY Buffalo. V současnosti působí na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy a v Ústavu chemických procesů Akademie věd České republiky. Je autorem stovky původních prací z oblasti fyzikální a organické chemie.

Fyzika v příkladech II •

již vyšlo
Fyzika v příkladech •

Gerstner

Fyzika v příkladech II

Molekulová fyzika

a termodynamika, elektrostatika,
elektrický proud, magnetické
a elektromagnetické pole

Pro studenty vysokých škol

LADISLAV SAMEK, PETR VLČÁK

Kniha navazuje na předchozí díl *Fyzika v příkladech: Mechanika* a má sloužit jako učební pomůcka studentům a pedagogům vysokých škol i čtenářům, kteří si chtějí doplnit své znalosti z fyziky. V úvodu každé z kapitol a podkapitol jsou se stručným výkladem shrnuty definice fyzikálních veličin, základní fyzikální zákony, věty a rovnice, které se vztahují k dané látce. Následují řešené i neřešené příklady, typické pro danou oblast základního kurzu fyziky na vysoké škole, takže mohou sloužit i jako pomůcka při přípravě studentů ke zkoušce. Příklady dávají návod na obecný postup při řešení obdobných úloh a na způsob aplikace fyzikálních zákonů a vět při řešení úloh použitých. Neřešené příklady s výsledky jsou určeny pro samostatnou práci posluchačů.

Prof. Ing. Ladislav Samek, DrSc., (1930) působí na Fakultě strojní ČVUT v Praze. Publikoval mj. práce o impulzních metodách měření termofyzikálních parametrů polovodičů.

Ing. Petr Vlčák, Ph.D., (1984) pracuje v Ústavu fyziky Fakulty strojní ČVUT v Praze. Zabývá se mj. interakcemi záření s pevnou látkou.

Fyzika v příkladech

Mechanika

Pro studenty vysokých škol

LADISLAV SAMEK,

FRANTIŠEK ČERNÝ

Kniha je určena posluchačům a pedagogickým pracovníkům vysokých škol a čtenářům, kteří si chtějí prohloubit nebo doplnit své znalosti z fyziky. Kromě základních fyzikálních definic, zákonů, vět a rovnic zahrnuje praktickou část, která odpovídá náročnosti základního kurzu fyziky na vysoké škole. Některé příklady mohou být i náročnější. Pro samostatnou práci je zde množství neřešených úloh s výsledky. Další příklady obsahují návod na metodický postup a způsob aplikace fyzikálních zákonů a vět při řešení konkrétních úloh. To vše v přehledném členění s původními příklady či úlohami převzatými z učebnic.

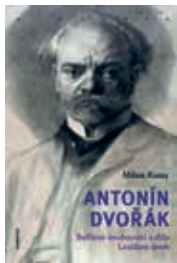
již vyšlo

Antonín Dvořák •
Fašista •
Kapela •
Lékařství starých Egyptanů II •
Lepší andělé naší přirozenosti •
Papežství a české země •
v tisíciletých dějinách •
Slovanský Jeruzalém •
Střípky z českého Chicaga •
Umělci pod Hitlerem •
Ztracené vesnice, opuštění lidé... •

již vyšlo

Západ, nebo Východ? •
Morální dilema •
Rytíř a intelektuál •
Vzdělanostní mecenát v zemích •
České koruny (1500–1700) •
T. G. Masaryk a židovství •
Konstantinopol 626 •
Rákoska v dílně lidskosti •

Historie

Antonín Dvořák

Reflexe osobnosti a díla

Lexikon osob

MILAN KUNA

Mezi mnoha lidmi, s nimiž se Antonín Dvořák v životě setkával, byli čeští i zahraniční skladatelé, dirigenti, instrumentalisté a operní pěvci, hudební kritici a pedagogové, libretisté, nakladatelé, dramaturgové orchestrů i organizátoři festivalů, dále Dvořákovi žáci a samozřejmě také přátelé a členové rodiny. Kniha představuje formou rozšířených slovníkových hesel 430 hudebních, kulturních i politických osobností, ale též prostých lidí, kteří se se skladatelem vídali bezprostředně při osobních setkáních nebo si s ním psali. Texty jsou oživeny úryvky z korespondence či z hudebních kritik, každé heslo doplňuje výběrová bibliografie. Kniha přináší řadu zajímavých postřehů o Dvořákových povahových vlastnostech a o jeho osobním životě a přes svůj encyklopedický charakter slouží jako poutavý průvodce po životě a díle velkého hudebního skladatele.

PhDr. Milan Kuna, DrSc., (1932), hudební vědec, kritik a popularizátor vědy o hudbě, dlouholetý pracovník Akademie věd ČR. Podílel se na kritické edici korespondence Antonína Dvořáka. Jako jeden z prvních se věnoval hudebním aktivitám vězňů koncentračních táborů a židovských ghett.

Fašista

Příběh sira Oswalda Mosleyho

JAKUB DRÁBIK

Sir Oswald Mosley patří mimo jakoukoli pochybnost k nejpozoruhodnějším postavám britských dějin 20. století. V britské a v menší míře též v evropské politice byl totiž přítomen prakticky po celé dlouhé století. Byl při většině klíčových událostí meziválečného období a udržoval styky s nevyzránějšími osobnostmi své doby – Benitem Mussolinim, Adolfem Hitlerem a Franklinem D. Rooseveltem, stejně jako s Nevillem Chamberlainem nebo Winstonem Churchillem. „Proslavil“ se však zejména jako zakladatel a vůdce nevyzránějšího britského fašistického hnutí – Britské unie fašistů. Mosleyho životopis provede čtenáře nejen jeho životem, ale plasticky vykreslí i pohnuté britské a evropské dějiny minulého století.

Mgr. Jakub Drábik, Ph.D., (1986) je historik, během studia na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze absolvoval řadu badatelských a studijních pobytů ve Velké Británii. V současné době působí v Historickém ústavu Slovenské akademie věd.

Kapela

Pozadí operace, která
stvořila Chartu 77

LADISLAV KUDRNA,
FRANTIŠEK STÁREK ČUŇAS

Na počátku procesu s undergroundem stála celostátní akce „Kapela“. Jako „snadný“ cíl byli zvoleni „vlasatci“, respektive „závadové“ bigbeatové skupiny. Ikona podzemí, The Plastic People of the Universe, byla vybrána za exemplární případ, na němž režim hodlal demonstrovat svoji sílu. Výsledkem se stala Charta 77. Autoři se zaměřují nejen na samotný průběh a vyhodnocení akce „Kapela“, ale i na její širší pozadí. Vysvětlují, jak došlo k tomu, že se před bezpečnostním aparátem „náhle“ objevilo početné a viditelně nepřátelsky naladěné podzemní společenství, které se navíc zdálo výborně organizované. Na základě doposud neznámých archivních materiálů je předkládán zcela nový pohled na zásadní události našich novodobých dějin.

Doc. PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D., (1975)
vystudoval FF UK, působí jako historik v Ústavu
pro studium totalitních režimů.

Bc. František Stárek Čuñas (1952), šéfredaktor
samizdatového časopisu *Vokno*, za komunismu
byl odsouzen k pěti letům odnětí svobody. Jako
badatel Ústavu pro studium totalitních režimů
odkryvá historii undergroundu.

Koedice s Ústavem pro studium
totalitních režimů

Lékařství starých Egyptanů II Vnitřní lékařství

EUGEN STROUHAL, BŘETISLAV
VACHALA, HANA VYMAZALOVÁ

Svazek navazuje na první díl *Lékařství starých Egyptanů*, věnovaný chirurgii, ženské a dětské medicíně. Nyní se autoři zaměřují na vnitřní lékařství. Kniha obsahuje první české překlady staroegyptských textů, jež se týkají vnitřního lékařství, a rovněž jejich podrobný lékařský komentář. Texty zahrnují řadu případů zaměřených na léčení různých částí těla od hlavy přes orgány hrudníku a břicha až po končetiny. K léčbě jsou v některých případech zaznamenána jen dietní doporučení, jindy je vložen návod na přípravu léčivé směsi z bylinných, živočišných i minerálních substancí. Jen v omezené míře mohou být pro studium vnitřního lékařství využity staroegyptské mumie. Autoři do své publikace zařadili i poznatky nejnovějších výzkumů v této oblasti. Kniha je určena všem milovníkům starověkého Egypta a rovněž zájemcům o studium dějin medicíny.

Lékař a historik medicíny prof. MUDr. et
PhDr. Eugen Strouhal, DrSc., (1931), mezi
jehož nejslavnější práce patří *Život starých
Egyptanů*, pokračuje ve spolupráci s egyptology
prof. PhDr. Břetislavem Vachalou, CSc., (1952)
a doc. PhDr. Hanou Vymazalovou, Ph.D., (1978)
z Českého egyptologického ústavu ve studiu
staroegyptské medicíny a dochovaných
lékařských textů.

Lepší andělé naší přirozenosti

Proč ubývá násilí

STEVEN PINKER

„Kam ten svět spěje?“ ptají se mnozí, když sledují zvěrstva a zločiny kolem nás. Už se ale neptají, jak na tom byl svět v minulosti. Mnohem hůř, dokazuje psycholog a kognitivní vědec Steven Pinker. Kmenové boje byly devětkrát smrtelnější než války a genocidy 20. století. Míra vražd ve středověké Evropě byla třicetkrát vyšší než ta dnešní. Otročtví, sadistické tresty, popravy nevinných či týrání zvířat provázely lidský život po milénia. Vyspělé země už mezi sebou neválčí a ve třetím světě při válkách umírá zlomek lidí oproti dřívějšku. Díky rozšíření vlády a státu, gramotnosti, obchodu a kosmopolitismu jsme se naučili krotit své pudy, soucítit s ostatními, vyjednávat a vyvracet toxické ideologie. Násilí je, ač se to nezdá, na ústupu; nad našimi vnitřními démony převládli lepší andělé v nás.

Přeložila Zuzana Gabajová

Steven Pinker (1954), jeden z předních světových odborníků na jazyk, myšlení a lidskou přirozenost, je experimentální psycholog, lingvista a popularizátor vědy specializující se na vizuální vnímání a psycholinguistiku. V současnosti působí jako profesor psychologie na Harvardově univerzitě.

Papežství a české země v tisíciletých dějinách

TOMÁŠ ČERNUŠÁK A KOL.

Kniha představuje odborným, ale přitom čtenářsky přístupným způsobem historický vývoj vztahů mezi českými zeměmi a papežstvím, a to v rozsáhlém období od raného středověku až do počátku 21. století. S ohledem na státoprávní, náboženský a teritoriální vývoj obou stran sleduje základní směry a proměny vzájemných vztahů; kromě relací politických a náboženských si všímá i vazeb personálních a kulturních. Autoři, přední historici, již se tematikou systematicky zabývají a někteří z nich patří k pravidelným stipendistům Českého historického ústavu v Římě, využívají starších i zcela nových výsledků archivních výzkumů české i zahraniční historické vědy. Textovou část knihy doplňuje kritický poznámkový aparát, výběrová bibliografie, seznam zkratk, jmenný rejstřík a obrazová příloha.

PhDr. Mgr. Tomáš Černušák, Ph.D., (1972) je vědeckým pracovníkem Historického ústavu Akademie věd ČR a archivářem Moravského zemského archivu v Brně. Specializuje se na problematiku papežské diplomacie a církevní dějiny raného novověku.

Slovanský Jeruzalém

Dějiny Čechů a Židů

MARTIN WEIN

Byl Izrael založen Československem? Kniha *Slovanský Jeruzalém* tuto otázku prozkoumává a výsledná zjištění mají složitý charakter. Československo poskytovalo Izraeli kolem roku 1948 tajnou vojenskou podporu, ale toto spojenectví trvalo jen krátce a skončilo v době procesu se Slánským v roce 1952. „České pušky“ v Izraeli byly německé právě tak jako české a Sovětský svaz tuto československou pomoc Izraeli velmi podporoval. Československo-izraelská vojenská spolupráce byla ovšem pouhou součástí mnohem většího obrazu. Protože se Česká republika postupně stává hlavním spojencem Izraele v Evropské unii, přichází tato kniha s příhodnou analýzou tohoto staronového spojenectví a je nepostradatelným zdrojem informací pro studenty a vědecké pracovníky se zájmem o dějiny a židovská studia.

Přeložil Jan Čábelka

Martin Wein, Ph.D., (1973) vyučuje na univerzitách v New Yorku a v Tel Avivu. Jeho badatelská činnost se soustředí na dějiny českých zemí, československo-izraelské vztahy a na trojstranný vztah mezi náboženstvím, jazykem a nacionalismem v celosvětových souvislostech.

Střípky z českého Chicaga

Edice dokumentů k dějinám Čechů v americkém Chicagu v letech 1848–1918

JAROSLAV KŘÍŽ,
LENKA PROCHÁZKOVÁ

V padesátých letech 19. století začali do Chicaga přicházet první obyvatelé českých zemí. Město tehdy ještě nebylo příliš velké, zato se dynamicky rozvíjelo. Byl to zejména dostatek pracovních příležitostí, který sem lákal stále větší množství přistěhovalců z habsburské monarchie. Chicago se na přelomu 19. a 20. století stalo po Praze a Vídni třetím největším českým městem, poněvadž zde žilo přes sto tisíc českých emigrantů. Edice přináší souhrn nejdůležitějších a nejzajímavějších dokumentů k dějinám českého Chicaga, a tím i vystěhovalectví do USA. Protože dějiny Čechů v Chicagu nejsou dosud systematicky zpracovány, je součástí publikace obsáhlý historický úvod. Editované dokumenty jsou členěny do tematických celků a zároveň řazeny do širších historických souvislostí.

Mgr. et Mgr. Jaroslav Kříž (1987) pracuje jako ředitel Městské knihovny Antonína Marka v Turnově a je doktorandem v Ústavu etnologie FF UK.

Mgr. et Bc. Lenka Procházková, provd. Křížová, (1987) je pracovnící Historického ústavu AV ČR a dokončuje doktorské studium na FF UK. Zabývá se českými kulturními dějiny 19. století.

Umělci pod Hitlerem

Kolaborace a přežití
v nacistickém Německu

JONATHAN PETROPOULOS

Kniha pojednává o převážně modernistických umělcích, kteří se za druhé světové války snažili najít kompromis s nacismem. Autor se soustředí jak na umělce, jejichž snahy selhaly (W. Gropius, P. Hindemith, G. Benn, E. Barlach, E. Nolde), tak na ty, kteří byli režimem přijati (R. Strauss, G. Gründgens, L. Riefenstahlová, A. Breker, A. Speer). Tyto kulturní osobnosti společně reprezentují skrytou kulturní historii nacistického Německa, ale každá z nich si musela projít bolestivými životními volbami a zavírat oči před morálními a estetickými zásadami. Jejich osudy vrhají nové světlo na režim, z něhož se Hitler snažil vytvořit „diktaturu géniů“. Tato kniha je příběhem beznaděje a odhodlanosti, iluzí a reality, naděje a tragédie. Výsledkem je hluboký pohled na nejednoznačnost samotného umění.

Přeložila Anna Mitchell

Jonathan Petropoulos (1961), americký historik, který se zabývá uměním během éry národního socialismu. Konkrétně se zaměřuje na umělecká díla, jež se rabovala za druhé světové války. Účastní se mnoha právních případů ohledně děl zabavených nacisty.

Ztracené vesnice, opuštění lidé...

Reportáže z českého pohraničí
1924–1928

WENZEL JAKSCH

Kniha poskytuje ucelenou sbírku sociálních reportáží z pera Wenzela Jaksche (1896–1966), které byly otištěny mezi lety 1924 až 1928 v centrálním orgánu Německé sociálnědemokratické strany dělnické „Sozialdemokrat“. Jaksch podnikal coby mladý novinář delší cesty po německy mluvícím československém pohraničí. Líčí tamní surové poměry, nebere si servítky, a ač mají reportáže výrazný stranický nádech, jenž také vystihuje ducha doby a zoufalou snahu o sociální zajištění těch nejhudších, poskytuje především jedinečný vhled do sociálních, politických a společenských podmínek soužití, přežívání a živení v meziválečném pohraničí.

Edičně připravil Thomas Oellermann
Přeložila Zuzana Schwarzová

Thomas Oellermann (1977) se zabývá historií německé sociální demokracie v českých zemích, k tomuto tématu uveřejnil řadu příspěvků. Pracoval pro Collegium Bohemicum v Ústí nad Labem, v současnosti pro Friedrich-Ebert-Stiftung Prag.

Jehuda Leva ben Becalel •
Nebud' jako tvoji otcové •
Zraněná těla •

již vyšlo

Rozpad židovského života •
„Aby vyprávěli svým dětem“ •
David Gans •
Ratolest Davidova •
Kompendium gramatiky hebrejského jazyka •
Moše Ben Majmon – Maimonides •

Judaica

Jehuda Leva ben Becalel Maharal a jeho náboženská filosofie

PAVEL SLÁDEK

První systematické představení myšlenkového systému jednoho z nejvýznamnějších židovských učenců 16. století, jenž je sice přítomen v legendách, avšak jeho dílo je českým čtenářům dosud málo známé. Kniha se soustřeďuje na výklad Maharalových nábožensko-filozofických spisů a jejich klíčových témat, jimiž jsou například člověk a jeho úkol ve stvořeném světě, nový plán židovského vzdělávání, často srovnávaný s didaktickými teoriemi J. A. Komenského, nebo osud židovského společenství v exilu, který Maharal paradoxně chápe jako příslib budoucího vykoupení. Součástí knihy je český překlad spisu *Ner micva* (Lampa příkázání) Mirka Beneše. Tento spis obsahuje na malé ploše všechna zásadní témata Maharalova myšlení a je psán jeho typickým stylem. Představuje tak vhodný úvod do myšlenkového světa tohoto učenice.

Doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D., (1976) vyučuje na oboru hebraistika Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V roce 2012 se podílel na založení Pražského centra židovských studií. Zabývá se raně novověkými židovskými kulturními dějinami, zejména knižní kulturou.

Nebud' jako tvoji otcové

PROFIAT DURAN

Jiṣḥaḳ ben Moše ha-Levi, známý též jako Profiat Duran, byl jedním z nejpozoruhodnějších židovských učenců žijících na přelomu 14. a 15. století v aragonském království. Tento blízký spolupracovník barcelonského rabína Ḥasdaje Crescase byl během protizidovských útoků v letech 1391–1392 za nevyjasněných okolností pokřtěn a dlouhá léta žil jako křesťan pod jménem Honoratus de Bonafide. Působil jako lékař a astrolog na dvoře aragonského krále, zároveň však potají dále vyznával víru svých předků a psal náboženské spisy v hebrejštině, včetně protikřesťanských polemik. Z jeho díla vyniká satirická epištola *Nebud' jako tvoji otcové* (Al tehi ka-avotecha), polemika *Pohana pohanů* (Kelimat ha-gojim) a příručka hebrejské gramatiky *Dílo náprsníku* (Ma'aše efod). Předložená publikace seznamuje s výběrem z Duranových polemických textů a s obsáhlým metodologickým úvodem k jeho gramatickému spisu *Dílo náprsníku*.

Přeložil a úvodní studií opatřil Milan Žonca

PhDr. Milan Žonca, Ph.D., (1985) působí jako odborný asistent v Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK a ve Filozofickém ústavu AV ČR. Zabývá se středověkou židovsko-křesťanskou polemikou, židovskou filozofií a dějinami zbožnosti.

Zraněná těla Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku

DANIEL SOUKUP

Kniha je zaměřena na tzv. profanační legendy převážně českého středověkého písemnictví a na rozbor fenoménu násilí proti Židům a konstrukce paměti prostřednictvím literatury a výtvarného umění. Studie obsahuje analýzu jednoho z oblíbených protižidovských mýtů, podle nějž Židé opakovaně mučí eucharistii, a rouhají se tak křesťanskému náboženství. Toto středověké obvinění vedlo k masakrům židovského obyvatelstva a legendy, jež tyto události zachycovaly, obvykle ospravedlňovaly násilí na Židech, zároveň však integrovaly křesťanskou pospolitost, upevňovaly její identitu a pomáhaly formovat eucharistickou zbožnost. Kniha nabízí několik pohledů na tuto problematiku rozbořením konkrétních textů a událostí, k nimž došlo na území českých zemí na sklonku středověku a které z historické paměti takřka vymizely.

Mgr. Daniel Soukup, Ph.D., (1981) působí jako vedoucí oddělení starší literatury Ústavu pro českou literaturu AV ČR a vyučuje v Centru judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových FF UP v Olomouci. Věnuje se staršímu bohemikálnímu písemnictví, zvláště české středověké a raně novověké literatuře o Židech, a průsečíkům bohemistických a judaistických studií.

Rozpad židovského života 167 dní druhé republiky

MARCELA ZOUFALÁ,
JIŘÍ HOLÝ (EDS.)

Kolektivní monografie se zabývá stavem a proměnami židovské menšiny v období druhé republiky a zároveň zohledňuje reakce a postoje většinové české (československé) společnosti. Během diskutovaného období byla zničena státní suverenita. Spolu s úpadkem morálních hodnot nastala krize demokracie a společnost se pozvolna fašizovala. Výrazný atribut tohoto období představuje perzekuce a postupné vytěšňování židovské minority z veřejného života. Publikace se zaměřuje především na reprezentaci popsaného fenoménu v literatuře a médiích.

již vyšlo

- **Ty jo, to seš dobrá!**
- **Život s češtinou**

jíž vyšlo

- O nepřesnosti našeho vyjadřování
- Slovník podkrkonošského nářečí
- Stylistika mluvené a psané češtiny
- Pomístní jména v Čechách z pohledu slovtvorného
- Psaní velkých písmen v češtině

Lingvistika

Ty jo, to seš dobrá! Jak se skládají komplimenty v češtině

KLÁRA DVOŘÁKOVÁ

Monografie je věnována problematice skládání komplimentů v češtině. Vychází z podrobného rozboru nahrávek soukromé neformální komunikace mezi rodinnými příslušníky a přáteli. Na základě analýzy více než sedmdesáti komplimentových sekvencí jsou popsány komunikační funkce komplimentů i jejich lexikální, morfologické a syntaktické prostředky, představeny jsou taktéž prostředky neverbální. Jelikož publikace nahlíží danou problematiku v kontextu dialogické komunikace, své místo v ní nachází i analýza reakcí na komplimenty.

Mgr. Klára Dvořáková (1990) je pracovnící oddělení jazykové kultury Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR. Zabývá se především teorií a praxí jazykové kultury a pragmatickými aspekty mluvené komunikace.

Život s češtinou Nomen omen. Češka – češtinářka – Čechová

MARIE ČECHOVÁ

Kniha navazuje na předchozí titul *Řeč o řeči*, čerpá materiál z živé řečové praxe, a to běžné, mediální, odborné a školské. Zachycuje řečové jevy v jejich dynamice, všímá si posunů v jejich užívání v konfrontaci s jevy systémovými. Zaujímá stanovisko k řečovým jevům z perspektivy možného jazykového vývoje, má tedy převážně úvahový charakter. Obsahuje dva základní oddíly: Úvahy o řeči (nejrozsáhlejší část) a Úvahy nad češtinou ve škole. Třetí (nejkratší) oddíl, nesoucí název Paměť pro budoucnost, demonstruje vztah budoucnosti, přítomnosti a minulosti na vybraných jevech a osobnostech české bohemistiky. Kniha se orientuje na odbornou obec češtinářů, především na učitele a studenty češtiny, na profesionální uživatele češtiny i na širší kulturní veřejnost. Název knihy vychází z toho, že Češi s češtinou žijí, češtináři s ní spojili svůj profesní život; čeština prolíná celým osobním životem autorky a osudové je i její příjmení.

Prof. PhDr. Marie Čechová, DrSc., (1937), emeritní profesorka českého jazyka, dosud externě vyučuje stylistiku a frazeologii na FF UK a na PF UJEP. Odborně se zabývá současným českým jazykem (především stylistikou, morfologií a lingvodidaktikou), je autorkou řady odborných knih a učebnic pro všechny stupně škol.

O nepřesnosti našeho vyjadřování

Jazyk jako produkt intuitivního myšlení

FRANTIŠEK ŠTÍCHA

Tato knížka by ráda oslovila každého, kdo stejně jako její autor při psaní svých textů určených veřejnosti usiluje o co největší přesnost jazykového vyjádření svých myšlenek, a přesto se mu to vždy nepodaří – ať je publicistou, vědcem, nebo slovesným umělcem. Zároveň by však autor rád oslovil všechny ty vzdělané čtenáře, kteří jsou pozornými vnímateli textů – publicistických, uměleckých i odborných –, byť sami nepublikují: studenti středoškolské a vysokoškolské, učitelé všech stupňů, redaktory a všechny ostatní vzdělané, pozorné a zvědavé čtenáře. Knižka prezentuje a komentuje množství rozmanitých druhů jazykové nepřesnosti. Stručně seznamuje s těmi nepřesnostmi jazyka, které jsou již zabudovány v jeho systému, avšak hlavní pozornost soustřeďuje na ty, které vznikají až při tvorbě textů (publicistických, uměleckých i odborných) – ať z nedostatečného vědomého úsilí o přesnost, ze spěchu, ze snahy o stručnost, či jen z momentálního selhání pozornosti nebo intelektu.

již vyšlo

Slovník podkrkonošského nářečí

JARMILA BACHMANNOVÁ

Slovník představuje první komplexní vědecké zpracování nářečního lexika dané oblasti. Ve zhruba 13 500 heslech je zachycena lexikální zásoba z celé západní, tradičně české části Podkrkonoší. Základem diferencně pojatého slovníku jsou dialektismy, které se na daném území vyskytují (nebo vyskytovaly) v běžné komunikaci, zachyceno je i názvosloví místních řemesel, především tradiční domácké výroby sklářské a textilní, regionální frazémy a v omezené míře i vlastní jména. Materiál pro slovník byl shromážděn již od sedmdesátých let 20. století, soustředěně pak zhruba od roku 2000. Kromě přímých terénních výzkumů byla provedena i rozsáhlá excerpce písemných pramenů uložených v místních muzeích a archívech i dalších písemností v soukromém majetku rodin. Součástí knihy je CD se zvukovými záznamy pořízenými od konce padesátých let 20. století do současnosti.

již vyšlo

Hrůza v české literatuře •
Rukopisy královédvorský •
a zelenohorský •
Mokře chodí v suše •
Za (de)konstruktivismem •

již vyšlo

Česká literatura a nová média •
Vprostřed davu •
Mezi ideálem a nahou pravdou •
Středověká latinská literatura (6.–15. století) •
Texty v oběhu •
Přátelský podvod •

Literární řada

Hrůza v české literatuře

PATRYCJUSZ PAJAK

Kniha je v polském i českém kontextu vůbec první komplexní monografií věnovanou české hrůzostrašné literatuře. Na téměř pěti stech stránkách mapuje její autor vývoj tohoto žánru v širším kontextu dějin české literatury 19. a 20. století i jeho balancování na pomezí populární a umělecky náročné tvorby, včetně řady přesahů do jiných vědních disciplín, například filozofie či filmové vědy. Předmětem analýzy se staly klíčové texty tzv. literatury hrůzy – od obrozeneckých knížek lidového čtení a tzv. krvavých románů přes vybrané Máchovy, Erbenovy či Sabinovy texty a avantgardní prózy Ladislava Klímy, Josefa Váchala nebo Vítězslava Nezvala až po proměny literární hrůzy ve 20. století (Ladislav Fuks, Jiří Gruša, Pavel Kohout, Ludvík Vaculík, Jan Křesadlo aj.) včetně současné literatury (Miloš Urban).

Přeložila Michala Benešová

Patrycjusz Pajak (1972), bohemista a literární historik. Působí v Institutu západní a jižní slavistiky Varšavské univerzity. Kromě dějin české (a chorvatské) literatury se badatelsky věnuje například středoevropské kinematografii.

Rukopisy královédvorský a zelenohorský

Studie z recepcí v kultuře a umění

DALIBOR DOBIAŠ (ED.)

Rukopisy královédvorský a zelenohorský představují nejen nejznámější česká falza, ale i takřka po sedm desetiletí uctívané a hájené obrazy původní české minulosti a jejich etiko-estetických hodnot. Jako takové mocně rezonovaly v kultuře a umění českých zemí i v Evropě 19. století vůbec. Kolektivní monografie s příspěvky badatelů z Akademie věd ČR a českých a zahraničních univerzit usiluje o postižení tohoto fenoménu v souřadnicích evropského romantického nacionalismu a uvažuje, nakolik recepcce *Rukopisů* reprezentuje českou kulturní historii 19. století jako celek. Příspěvatel nově nahlíží i na realistickou kritiku *Rukopisů* z roku 1886 a zužující optiku autenticity, jíž se s oběma falzy vyrovnávala moderní česká společnost. Publikace volně navazuje na monografii *Rukopisy královédvorský a zelenohorský a česká věda (1817–1885)*.

PhDr. Dalibor Dobiaš, Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR, se zabývá českou literaturou 18. až 20. století ve středoevropském kontextu. Působil na univerzitách v Benátkách, Pise a Moskvě.

Mokře chodí v suše

Vodník v české literatuře

PAVEL ŠIDÁK

Vodník je jednou z nejnápadnějších postav českých pohádek a pověstí, bohatě ztvárněnou nejen literárně, ale také ve výtvarném umění, na divadelních scénách, v hudbě i ve filmu. Zatímco zájem folkloristiky o tento motiv byl vždy značný, v literární vědě jeho reflexe dosud chyběla. Kniha popisuje, jak postava vodníka působí v prvotním prostředí lidového podání (včetně exkurzu do oblasti předfolklorní) a zejména jak přechází do moderní umělecké literatury, jak je zde rozvíjena a modifikována a jaký má genologický a narativní potenciál. Autor vychází ze široké pramenné základny folklorních i uměleckých textů různých žánrů od romantismu k postmoderně. Kniha, jejíž základní hledisko je literárněvědné, je vybavena obrazovou přílohou s ukázkami výtvarného umění od středověku až po současnost.

PhDr. Pavel Šidák, Ph.D., (1977), odborný pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR, se specializuje na literární teorii, zejména na genologii. Knižně publikoval např. *Slovník novější literární teorie* (Academia 2012).

Za (de)konstruktivismem

Kritické koncepty (post)poststrukturální literární a kulturní teorie

JAN MATONOHA A KOL.

Konstruktivismus i (v jistém smyslu užší) dekonstruktivismus a celkové mnohé obraty – jako obrat k jazyku, diskurzu, kultuře, tělu či tělesnosti, materii, afektu atp. – se staly součástí kánonu, takže se nabízí, aby k nim vyšla (žánr to v jistém smyslu petrifikující) „příručka“. Titul vyjadřuje její převažující (post)poststrukturální zaměření (postmarxismus, gender a postfeminismus, studia diskurzu atd.) a v náznaku i to, co přichází po (de)konstruktivismu (studia zvířat, materiality, médií, afektu atp.). Kniha by tak měla pokrývat posledních čtyřicet let vývoje (post)poststrukturální literární teorie a nabídnout koncizní, relativně sevřený výklad a zejména tematické hnízdové (nikoli prostě alfabeticke) uspořádání, jež by poskytlo dostatečně komplexní obraz o vnitřních souvislostech a spojnicích jednotlivých termínů.

Mgr. Jan Matonoha, Ph.D., (1977) absolvoval Filozofickou fakultu UK, stipendijně pobýval přes tři roky ve Velké Británii. Pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, zaměřuje se na literární teorii, genderová studia a studia zvířat.

- **O fikci nově**

již vyšlo

- Narativ jako virtuální realita

Možné světy

O fikci nově

CALIN-ANDREI MIHAILESCU,
WALID HAMARNEH (EDS.)

Dílo vydané v roce 1960 představovalo a dodnes představuje jeden ze zásadních souborů věnovaných problematice fikce v literatuře a umění. Obsahuje pečlivě vybrané statě předních světově uznávaných vědců zabývajících se teorií fikce a narativem. Kniha je rozdělena do šesti částí; vedle poslední z nich, věnované zhodnocení Doleželova díla v kontextu mezinárodní literární vědy, si tematicky všímají problémů spojených se vztahem fikce a filozofie, modelovosti, žánrovosti a genderové perspektivy, vztahu fikce a historicity a poetiky. Editorům se podařilo oslovit pestrou řadu předních světových osobností (namátkou Ruth Ronenová, Nicholas Rescher, John Woods, Cesare Serge, Pierre Oullet, Uri Margolin, Didier Coste, Peter Steiner, Umberto Eco, Ladislav Matějka, Thomas Pavel ad.).

Přeložil Lubomír Doležel

Calin-Andrei Mihailescu (1956) je profesorem na oddělení srovnávací literatury University of Western Ontario. Zabývá se především obecnou teorií literatury s přesahem do poststrukturalismu.

Walid Hamarneh (1952) působí na oddělení moderní literatury a kultury University of Richmond. Jeho specializací je moderní arabská literatura.

Narativ jako virtuální realita Imerze a interaktivita v literatuře a elektronických médiích MARIE-LAURE RYANOVÁ

Marie-Laure Ryanová se ve své knize zabývá virtuální realitou a zkoumá, zda tento pojem éry počítačů vyžaduje radikálně novou teorii čtení vedle dvou základních – interaktivity a vtažení (*immersion*), z nichž při práci vychází. Provádí čtenáře po méně známých i známějších teoriích 20. století, které se nějak chopily problému nově vznikajících elektronických médií. Autorka se kriticky staví k jednoduše oslavnému diskurzu o hypertextu a virtuální realitě a porovnává jej se staršími koncepcemi narativity a recepce tištěného textu. V meditačních „intermezzech“ se zabývá uměleckými díly označovanými jako „interaktivní“ či „nová“ a pozoruje, zda skutečně vyžadují radikálně jiný přístup čtenáře.

jíž vyšlo

- **Mezi tolerancí a intolerancí**

již vyšlo

- Islámský stát
- Láska jako cesta k Bohu
- Maqámy
- Írán a kultura mučednictví
- Arabské jaro
- Pygmejové
- Když království sestoupilo z nebes
- Salafitský islám

Orient

Mezi tolerancí a intolerancí

První dvě století novověkých katolických misí v Číně

VLADIMÍR LIŠČÁK

Kniha poprvé přináší českému čtenáři přehled dějin pronikání hlavních katolických řádů do Číny od prvních kroků Evropanů na čínské půdě na začátku 16. století až do konce 17. století, tedy do období před dočasným zákazem křesťanství v Číně (1724). Autor události zasazuje do širšího rámce vztahů mezi tehdy hlavními světovými mocnostmi – Španělskem, Portugalskem, Svatým stolicem a Francií, které se účastnily misionářské práce v Číně v době dynastie Ming a počátku dynastie Čching. Upozorňuje na odlišnosti v přístupu jednotlivých řádů k evangelizaci obyvatel Číny. Publikace je rozdělena do dvou částí. První oddíl seznamuje s dějinami pronikání katolického křesťanství do Číny, zatímco druhý přináší spíše encyklopedickou formou informace o historii působení jednotlivých jezuitů v Číně.

PhDr. Vladimír Liščák, CSc., (1954), český sinolog, působí jako vědecký pracovník Orientálního ústavu AV ČR. V poslední době se zabývá dějinami katolických misí v Číně. Je autorem řady článků v češtině, angličtině a čínštině a několika knih.

Islámský stát

Blízký východ na konci času

ONDŘEJ BERÁNEK, BRONISLAV OSTŘANSKÝ (EDS.)

Islámský stát s nečekanou rychlostí a brutálníou vtrhnul v roce 2014 prostřednictvím zpravodajství do našeho povědomí. Od té doby nepřestává vyvolávat mnoho emocí i otázek. Jak chce, abychom jej viděli, a jaký doopravdy je? Jde o do krajnosti dotazenou radikalizaci islamismu, či spíše o brutální podobu islamizace extremismu? Anebo pozorujeme výsledek dlouhých desetiletí vlád arabských bezpečnostních států a jejich selhání, která umožnila existenci periferií, oblastí poznamenaných dramatickými demografickými, urbanizačními a sociálními změnami? O těchto a mnoha dalších otázkách, včetně ekonomického fungování, ideologie, mediální propagandy či zapojení zahraničních bojovníků, pojednává tato monografie editorů z Orientálního ústavu Akademie věd České republiky.

již vyšlo

Kniha vyšla v rámci Strategie AV21

- Antonín Švehla, tvůrce politického systému
- Deník z let 1915 až 1926
- Dny mého života
- Dramatik na pranýři
- Herbář
- Chtěl jsem mlčet
- Karel VI. Schwarzenberg
- O tom, nač se vzpomíná
- O umlčené kulturní epoše
- Sešity
- Šeřík a růže
- Terezínská epopej
- Vítězslav Nezval
- Stýskání zažehnáno

již vyšlo

- Osobnost v pozadí
- Šíp do nebe
- Ve čtrnácti sám v Osvětimi

Paměť

Antonín Švehla, tvůrce politického systému

EVA BROKLOVÁ

Práce je pokusem o rekonstrukci politické filozofie Antonína Švehly a její uplatnění v československém politickém systému. Švehla nepřihlédl k závěrům dohod mezi zahraničním a domácím odbojem a zahájil budování parlamentní demokracie hned po vyhlášení Československé republiky roku 1918. Ve státě, jemuž chyběla jednotná struktura, kladl důraz na župní zákon. V domácím táboře získal důvěru pravice, levice a spolupracoval i s německými politiky. Z individualisticky založeného zemědělského stavu vytvořil organizovanou skupinu obyvatel, uskutečněním pozemkové reformy vznikla voličská vrstva, která se stala oporou demokracie. Pěstoval státní tradici, odmítal teze o krizi demokracie i krizi parlamentarismu. Švehlův podíl na vzestupu české národní společnosti vysoce hodnotil prezident Masaryk.

Doc. Eva Broklová, DrSc., (1939), absolventka FF UK, nesměla v době normalizace z politických důvodů pracovat v oboru. Po roce 1990 přednášela na FSV UK, na UJEP a UHK. Je emeritní vědeckou pracovníčkou Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Věnuje se novodobým československým dějinám, především politickému systému a jeho význačným osobnostem.

Deník z let 1915 až 1926

BOHUMIL KUPEC

Bohumil Kupec byl jako statisíce dalších Čechů odveden do první světové války. Svě zážitky a poznatky si zaznamenával od června 1915 do března 1926 takřka denně – nejprve jako voják rakousko-uherské armády na ruské frontě, poté jako zajatec v ruském zázemí, následně jako příslušník československých legií v Rusku a nakonec jako pracovník Československého červeného kříže v nejnáchodnější zemi nové republiky, na Podkarpatské Rusi. Autor věcně líčí boje, zraněné a mrtvé, s nimiž jako sanitář přicházel často do styku, stejně jako život v zákopech i za frontou, ale také až neuvěřitelně čilý kulturní život československých legionářů. Objevné jsou jeho záznamy o poměrech na Podkarpatské Rusi v prvních letech ČSR. Jako spoluorganizátor zavádění systematické lékařské péče na tomto zaostalém území je Bohumil Kupec poznal opravdu důkladně.

Edičně připravil Tomáš Jakl

Mgr. Tomáš Jakl (1972) vystudoval archivnictví na Filozofické fakultě UK, nyní působí jako vědecký pracovník Historicko-dokumentačního odboru VHÚ Praha. Předmětem jeho odborného zájmu jsou především dějiny 20. století, české a československé vojenské dějiny, dějiny správy a využití fotografie jako historického pramene.

Dny mého života

Vzpomínky na gulag

HELENA FRISCHEROVÁ

Helena Frischerová (1906–1984) pocházela z Prostějova, ale na začátku třicátých let odešla se svým manželem do Sovětského svazu. Ve vzpomínkách se věnuje letům 1937–1947, jež strávila jako jedna z obětí tzv. Velkého teroru v táborech sovětského gulagu. Popisuje nejen každodenní krutou táborovou realitu, ale i četná přátelství, solidaritu mezi vězni a pokusy vést kulturní život i za ostatným drátem. Připomíná i několik dalších uvězněných osob českého původu. Moskevský pobyt manželů Frischerových v době slících čistek zachytil jejich přítel Jiří Weil ve svém varovném románu *Moskva-hranice* (1937). Na rozdíl od manžela, který byl 16. ledna 1938 popraven, Frischerová věznění přežila a její jemná memoárová próza se řadí mezi klasická díla tzv. lágrové literatury.

Přeložila Radka Rubilina
Edičně připravil Lukáš Babka
Doslov napsala Alena Machoninová

PhDr. Lukáš Babka (1977), absolvent Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze se zaměřením na moderní ruské dějiny. Pracuje v Národní knihovně ČR, kde zastává funkci ředitele Slovanské knihovny.

Koedice s Ústavem pro studium totalitních režimů

Dramatik na pranýři

Podivný osud spisovatele

Františka Zavřela

EDUARD BURGET

Spisovatel a dramatik František Zavřel (1884–1947) byl jako autor řady divadelních her, románů a básnických sbírek pozoruhodnou osobností českého kulturního života první poloviny 20. století. Svým nacionalismem, konzervativním založením, odporem k demokratickým tradicím a především vypjatým individualismem se často ocital mimo kontext liberálně demokratické kultury první republiky. Od poloviny třicátých let byl přiřazován k tvůrcům sympatizujícím s italským a českým fašismem, jeho veřejná vystupování nabývala až extrémních poloh, případně se cílenou kampaní snažil skandalizovat osobnosti domácí kultury a politiky. Monografie, která spojuje prvky biografické a obecně historické, se snaží postihnout Zavřelovo literární, dramatické i publicistické dílo v celé jeho šíři a rozmanitosti a včlenit je do kontextu tehdejší doby.

PhDr. Eduard Burget, Ph.D., (1972) je vědeckým pracovníkem Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zaměřuje se na dějiny 19. a první poloviny 20. století, zvláště na vztah mezi literaturou, výtvarným uměním a politikou.

Herbář

SÁNDOR MÁRAI

Za starých časů mívala leckterá hospodyňka sešit zvaný herbář nebo bylinář, plný užitečných rad, která bylina vyléčí jaký tělesný či duševní neduh, a rovněž návody třeba z oblasti zdravotvědy, stravování a vůbec doporučení pro nejrůznější životní situace. To inspirovalo maďarského prozaika Sándora Máraiho v čase přetěžkých zkušeností druhé světové války k sepsání obdobné sbírky užitečných rad pro život. Propojil je s filozofií stoiků, a tak se sloučily dva proudy: obyčejná lidská moudrost a vybroušený filozofický náhled na život. Vzniklo dodnes aktuální dílo pro přemýšlivého čtenáře, jenž v současném světě povážlivě rozkolísaných hodnot najde pevný řád moudrého a morálního chování člověka k sobě samému i druhým.

Přeložila Dana Gálová
 Doslov napsal Evžen Gál

Sándor Márai (1900–1989) byl maďarský spisovatel, novinář, básník a překladatel. V meziválečném období byl uznávaným autorem, ale po emigraci se do maďarského literárního panteonu opětovně vrátil až po roce 1990.

Chtěl jsem mlčet

SÁNDOR MÁRAI

Vydání knihy *Chtěl jsem mlčet* se v Maďarsku stalo v roce 2013 skutečnou literární senzací. Z autorovy pozůstalosti se nečekaně vynořily neznámé rukopisy, mimo jiné i toto velmi osobně laděné vyznání mapující zhruba dekádu po anšlusu. Jde o období, které nebylo pojato ani do *Zpovědi*, ani do *Země, země!*. Příčiny tohoto mlčení rovněž ozřejmily až nově nalezené texty. Například v zápise z roku 1949 Márai píše: „Nedovolím, aby se tato kniha dostala před zahraniční veřejnost, nechci, aby to smutné vyznání, tuto obžalobu Maďarů, četli i cizí čtenáři.“ Nejde tu však o kritiku Maďarů obecně, ale především o kritiku vlastní společenské vrstvy, která nese břímě odpovědnosti za roli, kterou Maďarsko sehrálo ve druhé světové válce.

Přeložila Adéla Gálová

Sándor Márai ←

Karel VI. Schwarzenberg

Deníky 1921–1947

JAN M. HELLER (ED.)

Deníky knížete Karla VI. Schwarzenberga zahrnují období mezi roky 1921 až 1947, před jeho odchodem do exilu. V prvních částech poskytují zejména vhled do výchovy a způsobů využití šlechtického syna, a tedy do každodennosti tohoto dnes již neexistujícího světa, avšak postupně v nich lze sledovat utváření Schwarzenbergovy intelektuální výbavy a názorové pozice, kriticky zaměřené vůči převládajícím ideologiím masarykovské nenáboženské „humanity“ a čechoslovakismu. Deníky z jeho studentských let zachycují vedle líčení studentského života také jeho sblížování s pravcovými a katolickými kruhy, dále události druhé světové války a její dramatický konec. Deníky končí záznamy z let těsně poválečných, poznamenaných konfiskací schwarzenberského majetku a útočnou kampaní v tisku.

Mgr. et Mgr. Jan M. Heller (1977) vystudoval bohemistiku a komparatistiku na Filozofické fakultě UK a evangelickou teologii na Evangelické teologické fakultě UK, dokončuje postgraduální studium antropologie na Fakultě humanitních studií UK, kde se také v minulých letech podílel na mezinárodním výzkumném projektu Náboženské kultury v Evropě 19. a 20. století. Věnuje se literaturám střední Evropy a vztahu náboženství a české společnosti.

O tom, nač se vzpomíná

Z rodinných vzpomínek

NIKOLAJ JEFREMOVIČ ANDREJEV

Autor se ve vzpomínkách vrací do dětství, které narušila první světová válka a bolševická revoluce v SSSR. V jedenácti letech se svými rodiči emigroval do Estonska, strastiplná pouť byla poznamenána dokonce smrtí autorova bratra a sestry. Teprve v Tallinu se situace zlepšila. Mladý Andrejev získal možnost studovat a v roce 1927 dokončil studia v Praze, která se mu stala dalším domovem. Prožil zde nacistickou okupaci, ale po skončení druhé světové války byl zatčen sovětskou kontrarozvědkou SMERŠ, která pátrala po ruských emigrantech. Andrejev byl uvězněn nejprve na českém území, později v Německu. V roce 1948 byl propuštěn a přijal nabídku, aby přednášel na Univerzitě v Cambridgi. Dopisoval si s mnoha významnými ruskými emigranty a zajímal se o dění v SSSR. O vydání vzpomínek se zasloužila jeho dcera, pedagožka na Oxfordské univerzitě.

Přeložily Alena Morávková
a Věra Lendělová

Nikolaj Jefremovič Andrejev (1908–1982), historik, kunsthistorik a literární vědec. Byl spolupracovníkem a později ředitelem Kondakovova ústavu. Po roce 1948 přednášel ruskou historii a literaturu na Univerzitě v Cambridgi.

O umlčené kulturní epoše

Kus nakladatelské historie

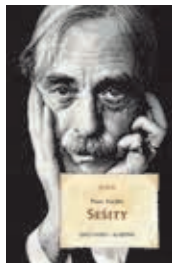
FRANTIŠEK LAICHTER

Vzpomínky Františka Laichtera (1902–1985) představují zcela zásadní vhléd do české nakladatelské kultury od konce 19. století do sedmdesátých let 20. století. Autor, syn zakladatele proslulého nakladatelství Jana Laichtera (1858–1946) a jeho pokračovatel, dokumentuje pozici rodinného podniku, ale činí tak na široké paletě dalších témat. V dokumentačně bohatých dvousvazkových memoárech uvažuje o desítkách českých autorů, jejich dílech a poskytuje bohatý přehled o vývoji českých knih, jejich nakladatelích a příznivcích. Časový záběr vzpomínek autora opakovaně vybízí k hodnocení proměny politických epoch od pozdního Rakousko-Uherska až po marasmus komunistické éry.

Edičně připravil Jiří Lach

Doc. PhDr. Jiří Lach, Ph.D., M.A., (1971) vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a sociologii na Středoevropské univerzitě v Praze. Dlouhodobě působí na Katedře politologie a evropských studií FF UP, kde vyučuje soudobé dějiny Evropy. Od roku 2010 zastává pozici děkana Filozofické fakulty UP.

Koedice s nakladatelstvím EMAN

Sešity

PAUL VALÉRY

Paul Valéry koncipoval své deníkové záznamy v podstatě jako úvahy soustředěné na jednu hlavní otázku: jaká je podstata lidského ducha, jaké jsou jeho mechanismy, možnosti a hranice, jak pracuje lidská mysl? Tohoto filozofického, psychologického nebo vědeckého problému se přímo či nepřímou dotýkají prakticky všechny deníkové zápisky. Autor veškeré texty, jež v rukopise představovaly nesmírných 26 000 stran, sám roztřídil do 31 tematických kapitol či souborů. Faksimile celého díla byla vydána v letech 1957–1961 v Centre national de la recherche scientifique, předlohou pro české vydání je dvoudílný výbor z pařížského nakladatelství Gallimard – Bibliothèque de la Pléiade.

Přeložil, předmluvou a poznámkovým aparátem opatřil Michal Novotný

Paul Valéry (1871–1945), velmi ceněný francouzský symbolistický básník, esejista, spisovatel a filozof. Ve svých náročných úvahách a esejích neopomíjel ani složité otázky spojené s vědou. Naprosto ojedinělé jsou jeho deníkové záznamy, které psal každé ráno více než padesát let.

Šeřík a růže

Korespondence Sofie Podlipské
a Irma Geisslové 1883–1897

MARTIN HRDINA (ED.)

Dnes již málo známé spisovatelky Sofie Podlipská a Irma Geisslová si v letech 1883 až 1897 dopisovaly jak o svých každodenních starostech, tak o výjimečných zážitcích, vyměňovaly si názory na umění a uvažovaly o smyslu života. Korespondence otevírá pozoruhodné průhledy do života měšťanských rodin sklonku 19. století a představuje významný pramen pro poznání života a díla obou spisovatelek a šfřeji i českého literárního a kulturního dění. Svazek je uveden studií, jež seznamuje čtenáře se souvislostmi vzniku dopisů a zamýšlí se nad jejich básnický stylizovanými pasážemi. Samotné dopisy jsou opatřeny vysvětlivkami, které objasňují reálie potřebné pro porozumění textu. Součástí knihy je obrazová příloha zahrnující ukázky rukopisu autorek, rodinné fotografie a další materiál.

Mgr. Martin Hrdina, Ph.D., (1980), postdoktorand Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Specializuje se na dějiny literatury 19. století, účastní se kolektivních výzkumů literární diskurzivita a recepce *Rukopisů královédvorského a zelenohorského* ve středoevropské společnosti, vědě a umění.

Terezínská epopej

To je ghetto

KAREL HARTMANN

Autor sepsal svou epopej nikoli jako patetický příběh tohoto literárního žánru, ale jako veršovaný popis života v terezínském ghettu. Reportáž tvoří chvatně zapisované reflexe, jimiž si Hartmann pomáhal pochopit osudy obyvatel ghetta. Zároveň chtěl zanechat svědectví o životě, událostech a o těch, kteří se v předtuše své smrti „modlili za mír věčný, lidství a lásku“. Z jednoduchých veršů se skládají lehce ironické obrázky z ghetta přecházející v baladu, kterou její autor píše stále více se „úsměvem skrze slzy“. Se svou zvětšující se nostalgií a s ohledy k předpokládaným čtenářům zanechává své poznání těm, o nichž věřil, že mu budou chtít porozumět.

Edičně připravil Milan Šroubek

JUDr. Karel Hartmann (1885–1944), po roce 1918 známý pražský advokát, sportovec, prvorepublikový intelektuál. V roce 1944 byl se svou ženou zavražděn v Osvětimi. Za svého pobytu v ghettu napsal hořce úsměvnou reflexi každodenního života lidí, kteří teprve zde začínali rozumět svému údělu.

Vítězslav Nezval

Deníky 1933–1937

BRUNO SOLAŘÍK (ED.)

V Památníku národního písemnictví se zachovaly čtyři deníkové záznamníky Vítězslava Nezvala z let 1933, 1934, 1935 a 1937. Záznamy jsou psány básníkovým chvatným rukopisem a vyznačují se telegrafickou stručností: byly určeny pro autorovu potřebu vybavit si vzpomínky na určité dny. Začínají většinou po Novém roce a sahají do konce jara, takže zachycují autorův pobyt v Praze a v menší míře zážitky z Brna, kde básník přes léto psal své knihy. Na základě záznamů lze významně upřesnit řadu historických souvislostí, jako je především vznik Skupiny surrealistů v ČSR v březnu 1934 nebo Nezvalova návštěva Moskvy ze srpna téhož roku. Celkem deníky poskytují pozoruhodnou možnost proniknout do detailů kavárenských i tvůrčích zvyklostí příslušníků československé avantgardy z dob, kdy se poetismus proměňuje v surrealismus.

Mgr. Bruno Solařík (1968), editor, redaktor, překladatel a autor několika knih, absolvoval Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. V rámci programu East and Central European Studies přednáší o českém surrealismu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Je také kurátorem a spoluorganizátorem více než dvou desítek výstav.

Stýskání zažehnáno

SOŇA ČERVENÁ

Operní pěvkyně a herečka Soňa Červená rekapituluje po svých devadesátých narozeninách právě dovršené čtvrtstoletí od návratu ze světových scén do vlasti. Ačkoli vše směřovalo ke klidnému odpočinku, po čtyřicetileté operní kariéře v Německu, Rakousku, Švýcarsku, Francii, Anglii a USA a po činoherním působení v Hamburku, New Yorku, Hongkongu a Sydney se jí doma otevřely další, nečekané umělecké možnosti. Navzdory věku, díky železné pílí a všestrannosti talentů se vrátila na operní i činoherní scény, na koncertní pódia a filmová plátna, do rozhlasu i televize a začala psát. Vše s úspěchem a ohlasem mimo jakákoli očekávání. Kniha *Stýskání zažehnáno* navazuje na paměti nazvané *Stýskání zakázáno* a na knihu *Můj Václav*.

Soňa Červená (1925) je mezinárodně uznávaná operní pěvkyně, činoherní i filmová herečka, recitátorka a překladatelka, iniciátorka nových jevištních a koncertních děl. Její umělecká dráha, která trvá již sedm desetiletí, obsáhla všechny jevištní i koncertní žánry.

- **Co je eutanazie**
- **Eutanazie a dobrý život**
- **Eutanazie a rozhodnutí na konci života**
- **Obrana asistované smrti**

již vyšlo

- Kapitoly o právech zvířat
- Princip dvojího účinku

Jak pohlížet na eutanazii?

Co to znamená respektovat práva zvířat? Za jakých podmínek má naše jednání dobré důsledky, a kdy naopak špatné?

Edice Právo – etika – společnost reflektuje vysoce aktuální problémy dnešní společnosti z perspektivy filozofie, etiky, sociologie a práva.

Právo – etika – společnost

Co je eutanazie

Studie k pojmu dobré smrti

JOSEF KUŘE

Publikace poskytuje úvod do problematiky eutanazie. Vychází z faktu, že různě široké pojmové vymezení eutanazie působí její odlišné chápání jako konceptu, stejně jako následně vede k nedorozumění na úrovni etického hodnocení a argumentace v diskusích široké i odborné veřejnosti. Monografie se zabývá sémantickou analýzou pojmu eutanazie, jejímž záměrem je ukázat, v jakých jednotlivých významech je termín používán. Důraz přitom klade na ty významy, které se objevují v současných diskusích. Zohledňován je klinický kontext relevantní pro diskusi o eutanazii. Závěrem je shrnuta sémantická analýza a kriticky okomentovány širší a užší významy pojmu eutanazie.

Doc. Mgr. Josef Kuře, Dr. phil., (1963) působí v Ústavu lékařské etiky Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Dlouhodobě se věnuje etice a bioetice.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Eutanazie a dobrý život

DAVID ČERNÝ

Monografie se pokouší nahlížet na eutanazii v kontextu teorií welfare, tj. teorií dobrého života. Podrobně analyzuje její dvě subjektivní teorie, hédonismus a preferencialismus, a ukazuje, kdy je žádost o asistovanou smrt v kontextu těchto teorií racionální a za jakých podmínek je z etického hlediska správná. Vzhledem k neudržitelnosti těchto teorií přechází k objektivním teoriím welfare, kriticky hodnotí perfekcionismus a posléze dospívá k přirozenoprávnímu welfarismu. Snaží se prokázat, že život je určité základní objektivní dobro, a následně se pokouší z povahy tohoto objektivního dobra odvodit hlavní pravidla racionálnosti lidské volby. Současně ukazuje, že tradiční etika založená na posvátnosti (v sekulárním smyslu) lidského života, rozlišení mezi působením újmy a připuštěním, aby k újmě mohlo dojít, a na platnosti principu dvojího účinku je koherentním celkem, kterým se lékaři mohou ve své praxi řídit.

PhDr. David Černý, Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR. Vystudoval Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, věnuje se bioetice.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Eutanazie a rozhodnutí na konci života

Právní aspekty

ADAM DOLEŽAL

Publikace se zaměřuje na řešení právních problémů spojených s eutanazií. Klíčovou otázkou, kterou si klade, je, zda by měla být za určitých podmínek v rámci legislativního rámce umožněna beztretnost eutanazie, případně asistované sebevraždy. Monografie se zabývá teoretickými otázkami, zejména právní terminologií, problémy kauzality, principu dvojího účinku, zavinění a intence. Dále jsou analyzovány jednotlivé právní úpravy v evropských státech, zejména v Nizozemsku, Belgii a Švýcarsku. Podrobně je zpracována i současná situace v České republice včetně dopadů judikatorní praxe Evropského soudu pro lidská práva, která je pro Českou republiku zásadní.

JUDr. Adam Doležal, LL.M., (1979), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a Fakultu právnickou Západočeské univerzity v Plzni, zabývá se oblastí zdravotnického práva.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Obrana asistované smrti

Filozofické argumenty ve prospěch eutanazie a asistovaného sebeusmrčení za pomoci lékaře

TOMÁŠ HŘÍBEK

První monografie v českém jazyce, která nabízí detailní filozofickou obranu různých forem asistované smrti včetně eutanazie. Autor vysvětluje kontext a příčiny současné diskuse, zavádí a zdůvodňuje potřebné pojmové distinkce a analyzuje argumenty ve prospěch asistovaného sebeusmrčení i vyžádané eutanazie. Hlavní část knihy je ve formě odpovědí na časté otázky: Je smrt za všech okolností pro umírajícího újmou? Řeší strategie, např. nezahájení nebo ukončení léčby či paliativní péče, jež jsou v současnosti považovány za morálně nekontroverzní, všechny problémy, na něž měla být odpovědi asistovaná smrt? I kdybychom se dohodli, že vyžádaná eutanazie je relativně přijatelná, neocitneme se její legalizací na kluzkém svahu, po němž sklouzneme ke katastrofálně nemorální praxi?

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filozofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii mysli a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

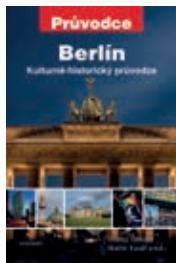
Kniha vychází v rámci Strategie AV21

- Berlín •
- Hornické památky České republiky •
- Praha erotická •
- Průvodce po Podkarpatské Rusi •
- Odbojová skupina bratří Mašínů •
- Tři králové •
- Pražské historické zahrady a parky •

již vyšlo

- Protektorátem po stopách parašutistů •
- Krvavé léto 1945 •
- Anthropoid •
- Hrady, zámky a tvrze západních Čech •
- Krvavé finále •
- Průvodce protektorátní Prahou •
- Praha avantgardní •

Průvodce

Berlín

Kulturně-historický průvodce

ONDŘEJ CINKAJZL,
MARTIN KOVÁŘ A KOL.

Kulturně-historický průvodce Berlínem cílí na ty návštěvníky a cestovatele, kteří chtějí poznat německé hlavní město důkladněji, nad rámec tradičně navštěvovaných pamětihodností, a rádi by se čtivou formou podrobněji seznámili s jeho kulturními, historickými a sociálními realitami. Ve třiceti kapitolách, prostřednictvím drobných anekdot i velkých příběhů, čtenáře zavede do různých období berlínské historie – od doby císařské přes 20. století, v němž válečná destrukce i ambice různých režimů proměnily město k nepoznání, až do dnešních dnů, kdy je atmosféra znovusjednoceného Berlína magnetem pro miliony lidí z celého světa. Text je doplněn celou řadou praktických informací a doporučení pro cestovatele a doprovází jej rozsáhlá původní fotografická příloha.

Mgr. Ondřej Cinkajzl (1986), doktorand v Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK, se dlouhodobě specializuje na dějiny normalizačního Československa, zejména s ohledem na dějiny Romů a historii sociálního státu.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., (1965), ředitel Ústavu světových dějin FF UK a prorektor Univerzity Karlovy, se věnuje především politickým, hospodářským a sociokulturním dějinám Anglie (Velké Británie) a jejího impéria v 16. až 21. století.

Hornické památky České republiky

JAROMÍR ZELENKA, ROMAN ŽIVOR

Hornictví se zasloužilo nejen o rozvoj mnoha regionů, ale stalo se i zdrojem bohatství celé země a bylo hybatelem technického pokroku. Publikace je zaměřena především na památky hlubinného hornictví. Čtenáři se dozvědí o turisticky zpřístupněných dolech, štolách, hornických skanzenech a muzeích a hornických naučných stezkách. První část obsahuje stručné pojednání o dějinách českého hornictví. Ve druhé, hlavní části je podán přehled památek po jednotlivých krajích. Uveden je jejich podrobný popis, historie, geologická charakteristika i praktické turistické informace. Významnou součástí knihy jsou fotografie lokalit. V závěru publikace je zařazen výkladový slovníček hornických termínů a pojmů. Kniha je určena zejména příznivcům montánní turistiky, dále všem zájemcům o hornictví, geologii a historii.

RNDr. Jaromír Zelenka, CSc., (1957) pracoval v Českém geologickém ústavu. Zabývá se stratigrafickou a regionální geologií, mikropaleontologií a historií hornictví.

RNDr. Roman Živor (1958) působil v Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR a v Geologickém ústavu AV ČR, kde se věnoval studiu fyzikálních a mechanických vlastností hornin.

Praha erotická

RADIM KOPÁČ, JOSEF SCHWARZ

Publikace představuje slovem a obrazem sto vybraných míst hlavního města v souvislosti s erotickým, obecněji sexuálním životem Pražanů zejména ve 20. století. Prochází jednotlivé městské čtvrti s důrazem na architektonické prvky a sochy ve veřejném prostoru, na lokality, kde žili nebo provozovali svoji živnost vydavatelé a autoři erotické literatury, ale i malíři, fotografové, filmaři, herci a zpěváci, případně různí popularizátoři, osvětlaři a sběratelé, u nichž se objevovaly erotické motivy, a na instituce nejrůznějším způsobem spojené s tematikou lidské sexuality. Publikace přináší vedle úvodu a průvodních textů k jednotlivým zastavením četné ukázky z krásné i odborné literatury a bohatý ilustrační materiál.

Autorské a editorské duo Radim Kopáč (1976) a Josef Schwarz (1974) je podepsané pod řadou odborných i populárně laděných titulů na téma sexualita a erotika v české kultuře a společnosti, např. *Ve sladké tísní klína* (2016), *Nevěstince a nevěstky* (2013) či *Vrchlický erotický* (2011).

Průvodce po Podkarpatské Rusi

OLENA KRUŠYNS'KA

Kniha je kulturně-historickým průvodcem po Podkarpatské Rusi (dnes ukrajinská Zakarpatská oblast). Jsou v ní představeny všechny nejdůležitější architektonické památky: hrady, pevnosti a zámky, historická zástavba měst, městeček a vesnic, zděné kostely, cerkve i synagogy, a především dřevěné cerkve a zvonice, které jsou jedinečným architektonickým pokladem ukrajinských Karpat. Obsahuje též informace o muzeích, památkách z první a druhé světové války, zajímavých technických stavbách i přírodních lokalitách. Zvláštní pozornost je věnována českým stopám, především památkám z doby první československé republiky nebo místům spojeným se jménem spisovatele Ivana Olbrachta. Jednotlivá hesla jsou doplněna unikátními fotografiemi i dobovými dokumenty.

Přeložila Rita Kindlerová-Lyons

Olena Krušyns'ka (1978) je známá ukrajinská publicistka, autorka článků a průvodců věnovaných architektonickým památkám a projektu Dřevěné chrámy Ukrajiny.

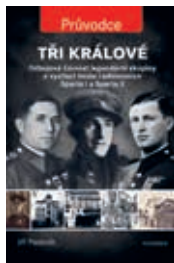

Odbojová skupina bratří Mašínů

JIŘÍ PADEVĚŤ

V knize navštívíme místa spojená s životem, odbojovou činností a především útekem členů odbojové skupiny bratří Mašínů do Západního Berlína. Ať už si myslíme o třetím odboji cokoli, je nesporné, že tento útek je jedním z největších příběhů studené války. Díky této publikaci má čtenář možnost následovat členy skupiny až na předměstí dnešního Berlína.

Jiří Padevěť (1966), ředitel Nakladatelství Academia, je autorem několika knih, mj. *Krvavé léto 1945* (2016), *Krvavé finále* (2015) nebo *Průvodce protektorátní Prahou* (2013), která získala v roce 2014 ocenění Slovník roku a Kniha roku Magnesia litera. V současnosti připravuje publikaci *Průvodce stalinistickou Prahou* a *Krvavý podzim 1938*.

Tři králové

Odbojová činnost legendární skupiny a vysílací místa radiostanice Sparta I a Sparta II

JIŘÍ PADEVĚŤ

Publikace provede čtenáře po místech spojených s legendární odbojovou organizací Tři králové. Navštíví místa, na kterých připravovali výbušniny a ilegálně vysílali Josef Mašín, Václav Morávek a Josef Balabán, ale také řada jejich spolupracovníků. Zvláště v případě vysílacích míst radiostanice Sparta I se jedná o zapomenuté hrdiny, které tato kniha snad důstojně připomene.

Jiří Padevěť ←

Pražské historické zahrady a parky

Architektura, dendrologie, památková péče

JANA STEJSKALOVÁ, IVANA SÍBRTOVÁ, MARTIN VLASÁK

Kniha provází turisticky atraktivními lokalitami i méně známými zahradními díly, jež jsou pro historii zahradní tvorby typická. Zahrady a parky jsou sestaveny podle vývoje zahradních slohů a charakterizovány jak z hlediska kompozice, tak zajímavé vegetace – dobové i dendrologicky atraktivní. Uvedena jsou zásadní data z historie objektu, jména tvůrců i projektanti rekonstrukcí, nechybí popis výtvarného řešení zahrad včetně drobné zahradní architektury. Zvláštní pozornost je věnována programové sochařské výzdobě. Texty doprovází schematické plány a fotografie kompozic i detailů. Součástí je i stupeň památkové ochrany objektů, rozloha a nadmořská výška.

Ing. Jana Stejskalová (1951) působí na Katedře zahradní a krajinné architektury ČZU a na České zahradnické akademii Mělník.

Ing. Ivana Síbrtová (1963), vedoucí oddělení státní správy památkové péče na Magistrátu hlavního města Prahy.

Ing. Martin Vlasák, Ph.D., (1968), člen týmu tvůrců arboristických standardů na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně.

Protektorátem po stopách parašutistů

Vojáci – odbojáři – památníky

PAVEL ŠMEJKAL

Kniha seznamuje čtenáře s místy, která jsou spojena s výsady vyslanými v době druhé světové války z Velké Británie na území protektorátu Čechy a Morava. Jde o místa, obce, města či celé oblasti, v nichž výsadky přistály a kde jejich členové působili. Kromě činnosti samotných parašutistů je pozornost zaměřena i na domácí odbojáře ve velké míře se rekrutující z řad sokolů či vojáků, kteří z určitých důvodů neodešli bojovat za hranice a za bitevní pole si zvolili okupovanou vlast. Výsledkem spolupráce domácích odbojových struktur a vojáků vyslaných z Londýna byla i jedna z nejvýznamnějších operací druhé světové války – Anthropoid, během níž se podařilo odstranit zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

již vyšlo

- **Československé četnictvo I. 1918–1929**
- **Fyzika za první republiky**
- **Katolická církev a první republika 1918–1938**
- **Kinematografie první republiky**
- **„Národní“ školství za první Československé republiky**
- **Publicistika mezi dvěma světovými válkami**
- **Ve službách módy a stylu**

již vyšlo

- **Slasti a strasti letních bytů**
- **Velké kriminální případy**
- **Špionážní případy**
- **Státní pořádkové složky na Chebsku v době první Československé republiky**
- **Slovensko**

První republika

Československé četnictvo I. 1918–1929

RADEK GALAŠ

Československé četnictvo je dodnes vnímáno jako jeden z nejvýkonnějších, nejdisciplinovanějších a nejrespektovanějších bezpečnostních sborů. K dosažení této pověsti však muselo ujtít velký kus cesty. Kniha se zabývá vývojem četnictva v letech 1918–1929, avšak pro úplné pochopení jeho složitosti a historické kontinuity je jedna z úvodních kapitol věnována i období 1850–1918. Dále se zaměřuje na organizaci, výzbroj a výstroj, ale i na systém vzdělávání, hodnocení, na kázeňské řízení a další aspekty služby. První díl je zakončen rokem 1929, který lze v organizaci a vývoji četnictva považovat za jeden z významných milníků. Kniha je navíc doplněna desítkami dobových fotografií, z nichž mnohé jsou jedinečné a unikátní.

Mgr. Radek Galaš (1967) nastoupil roku 1990 do služebního poměru Policie ČR, kde prošel řadou funkcí. Od roku 2012 působí jako vedoucí správy sbírek Muzea Policie ČR. Věnuje se historii bezpečnostních sborů na našem území, především pak problematice vývoje stejnokroje a symboliky u bezpečnostních sborů a zapojení příslušníků policie a četnictva do druhého a třetího odboje.

Fyzika za první republiky IVO KRAUS, ŠTEFAN ZAJAC

Ještě v druhé polovině 19. století byl vývoj naší fyziky vázán na pražskou univerzitu a polytechniku. Po vzniku Československa byly v Brně a Bratislavě založeny univerzity, výchova matematiků a fyziků přešla z filozofických fakult na přírodovědecké a vznikly první mimouniverzitní instituce, např. Radiologický ústav nebo Fyzikální výzkum Škodových závodů. K novým oborům přibýly i další moderní disciplíny – atomová a jaderná fyzika, rentgenová strukturní analýza a spektroskopie. První část této knihy popisuje fyzikální výzkum mezi dvěma světovými válkami a v biografických heslech seznamuje čtenáře se sedmdesáti českými, slovenskými a německými fyziky, kteří u nás v této době působili. Druhá část obsahuje přehled úspěchů dosažených ve fyzice na českých a německých vysokých školách před rokem 1918.

Prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., FEng., dr. h. c., (1936) od roku 1959 působí jako vysokoškolský pedagog na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT se zaměřením na strukturní rentgenografii.

Doc. Ing. Štefan Zajac, CSc., (1940) přednáší teorii pevných látek na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT. Jeho specializací jsou magnetické vlastnosti materiálů.

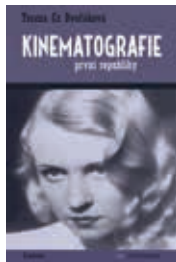

Katolická církev a první republika 1918–1938

MICHAL PEHR

Monografie zachycuje a hodnotí hlavní tendence ve vztazích mezi katolickou církví a Československou republikou v meziválečném období. Vzájemný vztah se výrazně proměňoval, s jistou nadsázkou můžeme říct od nepřátelství ke spolupráci. Byl to svým způsobem soubor o to, co bude z minulosti zachováno, jakoby definovaný Masarykovým výrokem, že katolíci budou mít tolik práv, kolik si jich vydobudou. Postoj vůči církvi u nás nebyl jednotný. Jiný byl na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, jinak se projevoval v českých zemích. V Evropě, ale i ve světě to byla svým způsobem unikátní situace. Zatímco existují země, které jsou již tradičně označovány jako katolické, nebo naopak nekatolické, na území Československa se religiozita výrazně lišila podle regionů a afinita k náboženství vzrůstala na pomyslné ose od západu k východu.

PhDr. Michal Pehr, Ph.D., (1977) působí v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Specializuje se na problematiku novodobého českého politického myšlení a politického stranictví v Československu, na český politický katolicismus a historii třetí Československé republiky.

Kinematografie první republiky TEREZA CZ DVOŘÁKOVÁ

Publikace reflektuje vývoj české kinematografie ve dvacátých a třicátých letech 20. století, tedy v období, které bývá často označováno za zlatou éru českého filmu, přestože se právě v této době musela vyrovnat s technologickými, ekonomickými, obchodními a sociálními těžkostmi souvisejícími s nástupem zvukového filmu. Čtenář získává příležitost podrobněji prozkoumat vývoj české kinematografie jako stabilizující se průmyslové struktury, jako významného společenského fenoménu, jako mladého druhu tvorby, jež intenzivně komunikuje s dalšími druhy umění, především divadlem a literaturou, ale také jako součásti nově definované popkultury multimediálního věku 20. století. Kniha je doplněna portréty významných osobností českého filmu a bohatou obrazovou přílohou.

Tereza Cz(esany) Dvořáková, Ph.D., (1977) vystudovala katedru filmových studií FF UK a FAMU. Od roku 2006 působí na FF UK. V letech 2012–2016 pracovala ve vedení Národního filmového archivu. Je autorkou studií o dějinách české kinematografie, mj. monografie *Prag-Film* vydané v roce 2008 v Německu.

„Národní“ školství za první Československé republiky

TOMÁŠ KASPER,
MARKÉTA PÁNKOVÁ (EDS.)

Publikace se zaměřuje na otázku vývoje, vymezení vzdělávacích cílů a obsahů obecných a měšťanských škol jako institucí, v nichž většina meziválečné populace v ČSR plnila povinnou školní docházku. „Národní“ školství je tematizováno jako prostředek řešení tzv. národní i sociální otázky v mnohonárodnostním Československu. Nastíněna je diskuse v oblasti vztahu školy a církve, ale i problematika výchovy občana demokratického státu. Každodenní chod „národních“ škol byl výsledkem odborné pedagogické diskuse, ale i diskuse v širší učitelské veřejnosti sdružené v mnoha organizacích, odborných fórech a institucích. Publikace se věnuje dané problematice u českého a německého učitelstva v českých zemích, v samostatných kapitolách je tematizován stav školství na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D., (1974) přednáší na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci. Věnuje se problematice dějin výchovy a vzdělávání v 19. a 20. století v českých zemích.

PhDr. Markéta Pánková (1954), ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze. Zabývá se problematikou díla J. A. Komenského a otázkami dějin školství.

Publicistika mezi dvěma světovými válkami

BARBORA OSVALDOVÁ,
JANA ČEŇKOVÁ

Kniha se zaměřuje na významné publicistické žánry meziválečného období, zejména na komentáře, úvodníky, fejetony, sloupky, soudničky, reportáže, rozhovory, kritiky, recenze, referáty, a sleduje i literární časopisy té doby. Text je doplněn fotografiemi výrazných autorů, všímá si také ženské stopy v publicistice mezi dvěma světovými válkami. Součástí knihy jsou poznámky, použitá literatura a jmenný rejstřík. Jelikož se jedná o knihu věnovanou publicistice, odpovídá její ráz spíše publicistickému textu s ukázkami tvorby některých autorů.

Doc. PhDr. Barbora Osvaldová (1950) působí v Institutu komunikačních studií a jako vedoucí katedry žurnalistiky na FSV UK. Zabývá se praktickou publicistikou, publikuje v různých periodikách (*Reflex*, *Mediažurnál*), napsala několik pohádek jak pro magazíny, tak pro rozhlas.

PhDr. Jana Čeňková, Ph.D., (1957) pracuje na katedře žurnalistiky Institutu komunikačních studií a FSV UK. Specializuje se na historii a kritiku literatury a ilustrace pro děti a mládež. Je scenáristkou výstav knižní tvorby.

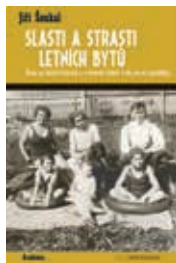

Ve službách módy a stylu Česká bižuterie v období první republiky (1918–1938)

PETR NOVÝ

Jablonecká bižuterie je světoznámý pojem stejně jako české sklo nebo pivo. V období první republiky, kdy její obchodní podíl na globálním trhu činil ohromující jednu polovinu, zažila během pouhých dvou desítek let své nejlepší i nejhorší časy. Jablonec nad Nisou, město obývané zejména českými Němci, bylo exportním centrem továrny pod širým nebem, které nebylo rovno. Kniha se na základě důkladného studia publikovaných a archivních zdrojů zabývá nejen českou bižuterií v historickém kontextu, ale seznamuje i s principy výroby a obchodu včetně praktik zahraničních partnerů a konkurentů, s národnostními vztahy či lidskými osudy. Nabízí tak plastický a barvitý pohled na jeden z nemnoha skutečně světových českých fenoménů, který jablonecké bižuterii česká historiografie dlužila.

PhDr. Petr Nový (1973), hlavní kurátor Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou a šéfredaktor časopisu *Sklář a keramik*, se věnuje historii i současnosti skla a bižuterie. Je autorem řady knih, výstavních katalogů a desítek textů publikovaných v České republice i v zahraničí.

Slasti a strasti letních bytů Život na letních bytech v éře první republiky

JIŘÍ ŠOUKAL

Pobyty na letních bytech se objevily již v 19. století, největší popularity však dosáhly v meziválečném období, kdy se staly jedním ze symbolů života prvorepublikové městské středostavovské společnosti. Kniha krátce seznamuje s téměř stoletou historií výjezdů na letní byty, hlavní pozornost ale soustředí na všední i nevšední život na letních bytech v meziválečném období. Ukazuje, jak trávili svůj volný čas v létě významné osobnosti i běžní návštěvníci, a přibližuje atmosféru tehdejších proslulých letovisek.

již vyšlo

Zrození Šlépějí •

již vyšlo

- Moji přátelé a smrt •
- Mystické překlady •
- Prvotiny •

Spisy Jakuba Demla

Zrození Šlěpějí aneb Demlova bílá kniha (1912–1919) Svazek 4. JAKUB DEML

Čtvrtý svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje první soubor autorových knih ve svérázném žánru kombinujícího deník, dokument a beletrii; v žánru, pro který on sám použil později slavný a kontroverzní termín „Šlěpěje“. Svazek obsahuje tři Demlovy knihy, které předcházejí vzniku řady *Šlěpějí*: *Rosnička* (1912), *Domů* (1913) a *Pro budoucí poutníky a poutnice* (1913), a první tři sborníky „šlěpějové“ řady: *Šlěpěje I* (1917), *Šlěpěje II* (1918) a *Šlěpěje III* (1919). Svazek doprovází doslov, ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík a reprodukce obálek původních vydání.

Vydání Spisů Jakuba Demla řídí Martin C. Putna, hlavním redaktorem je Závist Šuman

Jakub Deml (1878–1961) je jedním z neoriginálnějších českých spisovatelů 20. století. Katolický kněz, který byl stále ve sporu s církevní vrchností; volný soupeřník symbolismu, expresionismu, surrealismu i existencialismu; idylík i polemik; mystik i provokatér.

Prof. Mgr. Martin C. Putna, Dr., (1968) je literární historik, zabývající se především vztahem kultury a náboženství.

Moji přátelé a smrt aneb Texty prvního expresionismu Svazek 3. JAKUB DEML

Třetí svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje beletristické texty z let 1912–1917. Pro vzrušený styl a kontrast mezi „světlym“ a „temným“ viděním světa bývají označovány jako expresionistické. V *Zabajkálí. Ze zápisků Neznámého* (1912) je první Demlova knižní próza. *Hrad smrti* (1912) ho uvedl do české literatury jako básníka děsu a smrti. V knize *Moji přátelé* (1913) oslovuje květiny jako svědky lidského života i křesťanského obrazu světa. *Tanec smrti* (1914) je souborem kratších, často snových textů. Protiklad k prózám smrti představuje *Miriam* (1916), kniha extatických vyznání lásky. *Věštec* (1917) je dialog v duchu okouzlení březinovským symbolismem. *První světla* (1917) jsou přepracovanou verzí Demlovy básnické prvotiny *Notantur lumina* (1908).

jíž vyšlo

Kritiky a eseje •

Třísvazkové vydání vybraných spisů Julia Fučíka čtenáři přiblíží v aktualizované podobě dílo levicového intelektuála, jehož práce z doby před rokem 1939 jsou ukryty pod nánosem pozdějšího kultu.

Spisy
Julia
Fučíka

Kritiky a eseje

Svazek 1.

JULIUS FUČÍK

Dílo komunistického kritika a novináře Julia Fučíka představuje významný pramen k poznávání české meziválečné avantgardy, ale i přelomu čtyřicátých a padesátých let. První svazek se zaměřuje na Fučíkovu činnost kritickou. Zahrnuje výběr z jeho literárních zápisníků, v nichž si na prahu dospělosti tříbil své kulturní i politické názory, z jeho divadelních a literárních kritik, filmových recenzí a dalších textů. Svazek uzavírají Fučíkovy známé protektorátní eseje o českých spisovatelích 19. století a nedokončená esej o dějinách časopisu *Světlozor*.

Edičně připravuje František A. Podhajský

Julius Fučík (1903–1943), kritik, novinář a prozaik, byl nadšeným příznivcem levé avantgardy a sovětského modernizačního projektu. Byl popraven za svou odbojovou činnost, o níž podal svědectví ve své nejznámější reportáži.

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české teorie literatury a moderní českou literaturou. K vydání připravil kolektivní monografie *Julek Fučík – věčně živý!* (2010) a *Fikce Jaroslava Haška* (2016).

Léta 1946–1948 •
České pohanství •

již vyšlo
Parmenidova filosofie •

Spisy Záviše Kalandry

Léta 1946–1948

Svazek 4.

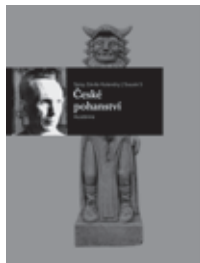
ZÁVIŠ KALANDRA

Svazek z poválečného období přinese reedici brožury *Socialisté a antisemitismus* z roku 1946, kterou Kalandra vydal pod jménem František Kohout, a historické studie *Zvon slobody*, jež vyšla slovensky v roce 1948 pod jménem Juraj Pokorný. Tyto texty doplňuje soubor všech publicistických i historicky zaměřených článků z poválečných tiskovin (zejména z časopisů *Cíl* a ze *Slova pracujících*), kam Kalandra přispíval pod nejrůznějšími pseudonymy.

Edičně připravuje Michal Jareš

Závěš Kalandra →

Mgr. Michal Jareš (1973), literární historik, básník, redaktor a editor, pracuje v Oddělení lexikografie Ústavu pro českou literaturu AV ČR. V posledních letech spolupracoval mj. na slovníku *Česká literární nakladatelství 1949–1989* (Academia 2014) nebo *Dějninách československého komiksu 1900–2000* (2014). Edičně připravil spisy Vladimíra Körnera, *Básnické dílo* Štefana Strážaye (Bratislava 2011), *Větrník* K. M. Čapka-Choda, deníky Josefa Kocourka ad.

České pohanství

Svazek 5.

ZÁVIŠ KALANDRA

Reedice stěžejního Kalandrova díla, které dokončil na počátku druhé světové války. Rukopis se ale po jeho zatčení a odvezení do koncentračních táborů ztratil a Kalandra tuto monumentální knihu po svém návratu sepsal v letech 1945 a 1946 znovu. Historiografická práce se pokouší rezebrat nejstarší historické prameny věnující se vzniku naší národní existence. I když byla shledána v mnoha věcech spornou, rozhodně rozvířila zajímavou polemiku.

Edičně připravuje Martin Kindl

Závěš Kalandra (1902–1950), český historik a novinář, byl po studiích na Filozofické fakultě UK v Praze aktivním členem KSČ, odkud byl později vyloučen, následně zatčen a vězněn v koncentračních táborech Ravensbrück a Sachsenhausen. Po návratu se věnoval vědecké a publicistické práci. V roce 1950 byl ve vykonstruovaném procesu s M. Horákovou odsouzen k trestu smrti a popraven.

Mgr. Martin Kindl (1987) vystudoval obecnou antropologii na Fakultě humanitních studií UK v Praze a je doktorandem oboru historie na Filozofické fakultě UK.

Opšlstisova nadace •

již vyšlo

- Země spatřené •
- Mimikry a příbuzné jevy •
- Evropa na rozcestí •
- Tělo, duše a jejich spasení •
- aneb Kapitoly o moci, nemoci a psychosomatice
- Živočichopis doby aneb Komárkova abeceda •
- Západ v mlze •

Spisy Stanislava Komárka

Opšlštisova nadace STANISLAV KOMÁREK

Román se odehrává v osmdesátých letech 20. století ve Vídni, Istanbulu a New Yorku. Jeho hrdinou je mladý český turkolog, který odchází do emigrace, aby mohl studovat dějiny janičárských vojsk v osmanské říši. Tento sen se mu naplní tak vrchovatým způsobem, že v to nejen nedoufal, ale celá věc jej spíše děší. Kdo je tajemný Roland Opshellsties a jím založená nadace se sídlem na jedné z dobrých manhattanských adres? Proč štědrě sponzoruje intelektuálního nýmanda, přivandrovalého odkudsi z východní Evropy? Ač autor v reálu není příznivcem teorií spiknutí, v románové fikci si s nimi trochu pohrál. Není asi náhodou, že v době, kdy si pro první vydání knihy objednal obrázek táhnoucího janičárského vojska s panoramatem Manhattanu v pozadí, padla newyorská dvojčata a obálka se musela předělávat, aby nevypadala jako konjunkturální kýč. Proč někdy, když hledáme poštovní schránku, najdeme schránku mrtvou?

2. vydání

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., (1958), biolog, filozof a spisovatel, vystudoval entomologii na PřF UK, působí na Katedře filosofie a dějin přírodních věd PřF UK. Zabývá se dějinami biologie, vztahem přírody a kultury, humánní etologií, biologickou estetikou, dílem A. Portmanna a C. G. Junga.

Země spatřené STANISLAV KOMÁREK

Proč vlastně cestovat a co nám přinášejí pobyty v jiných koutech světa? Proč balit v době tisíců a tisíců fotografií cestovní zážitky do slov? Jak funguje kombinace socialismu, buddhismu a vojenské diktatury v Barmě? Jak mizí příroda Madagaskaru? Jak vypadá dnešní peruánská Amazonie s kombinací divoké rozvojové pomoci a černé magie? Co se změnilo na Egyptě od dob Staré říše? Jak působí následnické země sovětského impéria? Vzpomínka na některé země v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století. Toto a mnohé další v třetím díle cestovních esejů Stanislava Komárka.

již vyšlo

**Šťastný věk. Studie o literatuře •
a kultuře dvacátého století**

již vyšlo

- Ten, který bude •
- Znamení zrodu a české sny •
- Ten, který byl •

Spisy Vladimíra Macury

Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století

Vybrané spisy 3

VLADIMÍR MACURA

První část svazku shromažďuje studie věnované individuální a historické poetice českého básnictví první poloviny 20. století (s přesahem do padesátých a šedesátých let). Představuje i rané, lingvisticky orientované studie o Halasovi a Bezručovi, studie o proměnách žánru balady a básnického cestopisu v meziválečné poezii z osmdesátých let a práce o proměnách subjektu v moderní poezii (devadesátá léta 19. století až dvacátá léta 20. století) z počátku devadesátých let. Druhá část zahrnuje texty o socialistické kultuře. Jejím základem je soubor *Šťastný věk*, doplněný o obdobně metodologicky a tematicky zaměřené texty, věnované např. Juliu Fučíkovi a jeho *Reportáži*. Třetí svazek spisů tak v relativní úplnosti nabídne Macurovy texty o literatuře minulého století, které zároveň tvoří důležité svědectví o proměnách jeho literárněvědné metodologie.

Edičně připravil František A. Podhajský

PhDr. Vladimír Macura, DrSc., (1945–1999), literární historik a teoretik, sémiolog, překladatel a beletrista, autor celé řady studií, esejů, fejetonů a recenzí.

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české teorie literatury.

Ten, který bude

Vybrané spisy 5

VLADIMÍR MACURA

Svazek představuje autorovu pozoruhodnou románovou tetralogii, tematicky zařazenou do 19. století. Každý z románů je stylizován jako parafráze jednoho z oblíbených dobových žánrů: novely, živých obrazů, elegie a grotesky. *Informátor* uvádí čtenáře do prostředí jazykově a kulturně se vymezující vlastenecké společnosti a zkoumá i míru její loajality vůči habsburské monarchii. *Komandant* očima studentského vůdce J. V. Friče vykresluje paradoxy revolučního roku 1848. Tématem autorova nejosobitějšího a nejosobnějšího románu *Guvernantka* je život a umírání básníka a vědce F. L. Čelakovského a především jeho druhé manželky, spisovatelky A. Rajské. Roku 1997 za něj Macura získal Státní cenu za literaturu. Vydání části *Medikus* v roce 1999 se již nedožil. Pohlál si v ní s fiktivním pokusem obnovit České království, o němž se měl za prusko-rakouské války pokusit osobní lékař bývalého císaře Ferdinanda Dobrotivého.

Edičně připravily Kateřina Piorecká a Milena Vojtková

již vyšlo

Časový paradox •
Inventura předsudků •
Na jedné lodi •

již vyšlo

- Holocaust a Evropa po sedmdesáti letech •
- Německé mládežnické hnutí a spolky mládeže •
  - v ČSR v letech 1918–1933
- Od evangelia k evangeliím •
  - Média v tekutých časech •
- Imaginárno a symbolično / •
  - Imaginaire et symbolique
  - Hovory o pojmu •

Společnost

Časový paradox

Nová psychologie času,
která změní váš život

PHILIP ZIMBARDO

Kniha ukazuje, že omezený čas života prožíváme každý různě. Soustředíme se na minulost, současnost či budoucnost a tato naše perspektiva výrazně ovlivňuje naše rozhodování a jednání. Lidé interpretují své životy podle šesti převážně zaujímaných časových perspektiv: minulé negativní, minulé pozitivní, současné fatalistické, současné hedonistické, budoucí a transcendentně budoucí. Hlavní paradoxy času jsou čtyři. 1. Čas je jednou z nejdůležitějších věcí, které utvářejí naše životy, a přece si toho často nejsme vědomi. 2. Můžeme si koupit mnoho věcí, dokonce i prostor, ale ne čas. Čas, který jsme ztratili, je ztracený navždycky. 3. Každá z možných časových perspektiv je spojena s mnoha výhodami, ale pokud převáží příliš, je spojena s ještě většími náklady. 4. Individuální postoje k času se učíme životními zkušenostmi, ale společné postoje k času ovlivňují osudy celých národů.

Přeložil Daniel Heller

Philip Zimbardo (1933) vystudoval psychologii, sociologii a antropologii na Brooklyn College a na Yaleově univerzitě. Světoznámým se stal v roce 1971 díky experimentu známému jako Stanfordský vězeňský experiment, ve kterém studenti hráli role vězňů a dozorců.

Inventura předsudků

MICHAELA ŠMÍDOVÁ,
MARTIN VÁVRA, TOMÁŠ ČÍŽEK

Kniha je hlavním shrnujícím výsledkem projektu, jenž zkoumá předsudky v české společnosti. Soustřeďuje se zejména na postoje vůči třem vybraným marginalizovaným skupinám: lidem bez domova, cizincům/imigrantům a Romům jako třem příkladům „jinakosti“ v české společnosti. Teoretický rámec publikace vychází z konceptů G. W. Allporta a jeho následovníků, nejvíce pozornosti je věnováno analytickým kapitolám, které se zabývají různými dimenzemi postojů vůči jmenovaným skupinám tak, jak se ukazují v kvantitativních i kvalitativních výzkumech.

Mgr. Michaela Šmídová, Ph.D., (1975) působí v Centru pro studium vysokého školství, kde se zabývá zejména problematikou hodnot vysokoškoláků a obecně analytickými pracemi.

PhDr. Martin Vávra, Ph.D., (1979) pracuje v Sociologickém ústavu AV ČR v oddělení Český sociálněvědní datový archiv. Věnuje se sociologii společenských hodnot a postojům veřejnosti vůči cizincům.

Mgr. Tomáš Čížek (1980) působí v Sociologickém ústavu AV ČR v oddělení Český sociálněvědní datový archiv. Zaměřuje se na dějiny a metodologii empirických sociologických výzkumů.

Na jedné lodi

Mapování života bezdomovců v urbánním prostoru

PETR VAŠÁT

Bezdomovectví představuje v České republice relativně nový fenomén. Za komunismu bylo oficiálně zakázané, což ovšem neznamená, že by neexistovalo. Plně se ale rozvinulo až v průběhu transformačních let, kdy se „politika soucitu“ postupně proměnila v „politiku represe“. Kniha se věnuje každodennímu životu tzv. na ulici v současných městech, kde bezdomovci představují stále palčivější problém. Nejprve podává stručnou historii bezdomovectví v ČR, současné výzkumy a jejich výsledky. Následně se zaměřuje na sociální vztahy a organizaci, ekonomické aktivity a časoprostor bezdomovců. Tyto sféry vztahuje k širším sociálním, ekonomickým a politickým podmínkám českých měst a společnosti. Kniha založená na autorově dlouhodobém etnografickém výzkumu je komplexní studií života bezdomovců v urbánním prostoru.

Mgr. Petr Vašát, Ph.D., (1984) pracuje v Sociologickém ústavu AV ČR a na Katedře sociologie Univerzity Hradec Králové. V letech 2010 až 2013 realizoval etnografický výzkum mezi bezdomovci a bezdomovkyněmi v Plzni.

Koedice se Sociologickým ústavem AV ČR

Holocaust a Evropa po sedmdesáti letech

Sociálně-psychologické mechanismy, dopady, asociace

TOMÁŠ RADIL

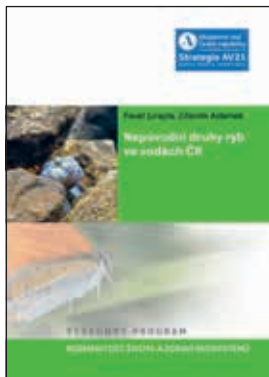
Kniha se zaměřuje na sociálně-psychologické aspekty společenských a politických podmínek vzniku a rozvoje fašistických a jiných vražedných režimů a jejich ideologie v Evropě, na teorie a praxe masových genocidních programů, metody manipulace fašistů s vězni a na obranné mechanismy obětí, uplatněné proti pachatelům. Zvláštní pozornost je pak věnována teorii a praxi sociální nenávisti i etnické identity a diversity a procesu vyrovnávání se s důsledky holocaustu. Vedle retrospektivního rozboru sociálně-psychologických mechanismů fašismu se tato kniha pokouší o „prospektivní“ analýzu současných a potenciálních masových hrůz. Holocaust se v tomto pojetí stává metaforou nelidskosti a masového vraždění, které podle autora není apriorně vyloučené a hrozí i nadále.

již vyšlo

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

V prosinci 2014 představila Akademie věd České republiky Strategii AV21, jejímž základem je soubor koordinovaných výzkumných programů využívajících mezioborovou a meziinstitucionální součinnost k řešení aktuálních problémů a výzev. Současných čtrnáct výzkumných programů se představuje v publikační edici Strategie AV21.

Strategie AV21

Výzkumné programy:

Naděje a rizika digitálního věku
 Systémy pro jadernou energetiku
 Účinná přeměna a skladování energie
 Přírodní hrozby
 Nové materiály na bázi kovů, keramik a kompozitů
 Diagnostické metody a techniky
 Kvalitní život ve zdraví i nemoci
 Potraviny pro budoucnost
 Rozmanitost života a zdravý ekosystémů
 Molekuly a materiály pro život
 Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací
 Paměť v digitálním věku
 Efektivní veřejné politiky a současná společnost
 Formy a funkce komunikace

- **Marie Kudeříková**
- **Názvosloví organických sloučenin**

již vyšlo

- Jaroslav Šalda – portrét titána tisku
- Fragmentace krajiny ČR dopravními stavbami
- O starých mapách českých zemí
- Pohlavní rozmnožování optikou evoluce
- Ženy na rozcestí
- Profesor Václav Vojtíšek
- Symbiotický vesmír – temná hmota biologie
- Kvantově chemické algoritmy
pro kvantové počítače

Studentské práce

Marie Kudeříková

Životnost mýtu a lidské zkušenosti

DANIELA POLÁKOVÁ

Kniha se zabývá literárním a mediálním obrazem Marie Kudeříkové (1921–1943), dnes již téměř zapomenuté osobnosti druhého odboje, v éře státního socialismu však výrazné postavy panteonu komunistických hrdinů. Kudeříková se po maturitě zapojila do odboje v řadách mladých komunistů a za tuto činnost byla ve svých dvaadvaceti letech popravena. V době mezi odsouzením a vykonáním trestu psala dopisy, jež později vyšly knižně pod názvem *Zlomky života*. Kniha sleduje ohlasy na její osobnost v různých obdobích od roku 1946 do současnosti, všímá si způsobů jejich vytváření a zkoumá proměny těchto obrazů v rámci širších diskurzivních celků. Ukazuje, jak se mýtus o Marii Kudeříkové utvářel a proměňoval v souladu se změnami oficiálního diskurzu, kulturní politiky a dobových ideologií.

Mgr. Daniela Poláková (1990) vystudovala bohemistiku a literárně-historická studia na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde nyní pokračuje ve studiu jako doktorandka dějin novější české literatury.

Názvosloví organických sloučenin

KAROLÍNA SEZEMSKÁ

Publikace shrnuje aktuální pravidla pro tvorbu názvů organických sloučenin podle IUPAC. Aplikace pravidel je předvedena na konkrétních řešených příkladech, zároveň lze nalézt i úkoly k procvičení s autorským řešením a odkazy na použitá pravidla. Příručka je určena nejen pro úroveň středních škol, ale i pro základní kurzy organické chemie na vysokých školách.

Mgr. Karolína Sezemská (1990) vystudovala Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor Učitelství chemie a biologie pro střední školy. V současnosti působí na Katedře učitelství a didaktiky biologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

- **Evropské břehy Česka**
- **Stalinský plán přetvoření přírody v Československu 1948–1964**
- **Jsou po komunismu ještě důležité?**
- **Každodenní stalinismus**
- **Věda s lidskou tváří**
- **Zem ocele a lyr**

již vyšlo

- **Swingaři a potápky v protektorátní noci**
- **Tovární města Baťova concernu**
- **Moskva, čtvrtý Řím**
- **Československé spartakiády**
- **Filmová propaganda**

Šťastné zítřky

Evropské břehy Česka

JIŘÍ JANÁČ

Jak je možné, že nerealizovaný vodocestný projekt z počátku 20. století zůstává dodnes předmětem diskusí? Předkládaná kniha ukazuje, že v případě průplavu Dunaj–Odra–Labe (DOL) sehrála hlavní roli na jedné straně saint-simoniánská představa dopravních infrastruktur jako nositelů prosperity a základních nástrojů teritoriální integrace. Plánování projektu se proto odehrávalo na průsečíku tradičních prostorových hierarchií a v hlavní roli vystupovaly skupiny expertů, kteří reinterpretovali technické i ideové řešení DOL a harmonizovali zájmy aktérů působících na lokální, národní i transnacionální úrovni. Příběh nesmrtelného projektu DOL tak zachycuje století snah o zhmotnění často protichůdných vizí evropské integrace v kontextu budování českého a československého státu.

Mgr. Jiří Janáč, Ph.D., (1978) působí v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a specializuje se na dějiny techniky ve 20. století s přesahy k environmentálním dějinám.

Stalinský plán přetvoření přírody v Československu 1948–1964

DOUBRAVKA OLŠÁKOVÁ,
JIŘÍ JANÁČ

Stalinský plán přetvoření přírody, který byl v SSSR spuštěn na podzim roku 1948, zásadně ovlivnil také československý přístup k poválečné obnově a přestavbě přírody a životního prostředí. Publikace sleduje hlavní rysy tohoto ambiciózního plánu, jehož provedením byli v ČSR pověřeni Rudolf Slánský a Josef Smrkovský, proces jeho implementace, institucionální zakotvení i nakládání s přírodními zdroji, které se v komunistickém Československu odehrávalo v duchu radikálního odmítnutí neomalthusiánských teorií. Otázka kontinuity a diskontinuity československého poválečného vývoje pak poukazuje na možnosti a limity sovětské politiky nových elit i zásadní rysy kontinuity vědy a techniky v době, která kontinuitě příliš nepřála.

Mgr. Doubravka Olšáková, Ph.D., (1977) pracuje jako historička v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, kde se věnuje sociálním dějinám vědy a environmentálním dějinám.

Mgr. Jiří Janáč, Ph.D. ←

Jsou po komunismu ještě důležití?

Role spisovatele
ve východní Evropě

ANDREW BARUCH WACHTEL

Autor vychází ze své akademicky teoretické i vydavatelsky praktické zkušenosti dvou desetiletí, kdy se profesně věnoval literatuře východní Evropy jako překladatel, literární kritik i vydavatel. Studie rekapituluje literární život a roli spisovatelů ve východní Evropě v posledním půlstoletí. Wachtel zkoumá politické, sociologické i literární podmínky spisovatelů za komunismu a po jeho pádu. Podle něj po roce 1989 skončila „spisovatelská utopie“ vytvořená komunistickými režimy (spolu s nespornou politickou represí zažívali jak oficiální, tak i neoficiální autoři relativně vážené postavení a byli součástí politického a kulturního diskurzu) a autoři se ocitli v realitě, kde si mnozí z nich musí vydělávat jinak než perem a kde se kultivovaná spisovatelská prestiž postupně zhroutila.

Přeložila Martina Kerlová

Andrew Baruch Wachtel (1959), zakladatel a vydavatel ediční řady Writings from an Unbound Europe (Texty z nespoutané Evropy), zpřístupnil anglicky mluvícím čtenářům mnohá literární díla z východní Evropy, včetně několika současných českých autorů.

Každodenní stalinismus

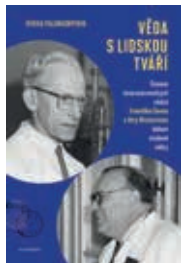
Obyčejný život v neobyčejné době:
Sovětské Rusko ve 30. letech

SHEILA FITZPATRICKOVÁ

Kniha je zásadním příspěvkem do diskuse o stalinistickém Rusku, jež nabourává totalitní paradigma. Svým důrazem na interakce mezi režimem a různými společenskými složkami představuje obrat v sovětské historiografii. Nesoustředí se na Stalina a jeho brutalitu, ale na klíčové společenské koncepce a témata jako třídu, identitu, vzdělání, mobilitu či etiku a společenská očekávání. Autorka tvrdí, že životní podmínky ve stalinistickém Sovětském svazu vytvořily nový typ občana, Homo Sovieticus. Prostřednictvím příběhů tohoto „člověka sovětského“ pak podrobně vykresluje atmosféru každodenního městského života a upozorňuje, že stalinský režim neznamenal pouze násilí, ale šlo o režim s vlastní politikou kulturou, který obrovskému segmentu společnosti přinesl nové možnosti a sociální mobilitu.

Přeložil Tadeáš Trusina

Sheila Fitzpatricková (1941) je australsko-americká historička, jež se soustředí na moderní ruské dějiny. Zabývá se sovětskou společností a kulturou Stalinovy éry, zejména každodenní praxí a společenskou identitou.

Věda s lidskou tváří

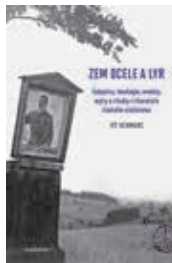
Činnost československých vědců Františka Šorma a Otty Wichterleho během studené války

RIIKKA PALONKORPIOVÁ

Kniha analyzuje roli vědy a postavení vědce v socialistické společnosti na příkladu dvou významných českých chemiků, Františka Šorma, bývalého předsedy ČSAV, a Otty Wichterleho, vynálezce kontaktních čoček. Oba vědci, špičkoví odborníci, byli nuceni v období studené války neustále vyjednávat se státními úřady, které se pokoušely omezit jejich kontakty se západní vědeckou komunitou kvůli tehdejší politické a ideologické závislosti na SSSR. Po invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa roku 1968 se museli vzdát svých vědeckých cílů i kariéry. V období tzv. normalizace se stali „nežádoucími osobami“ a byli sledováni Státní bezpečností. Při srovnávání životopisů obou vědců autorka interpretuje jejich odborné kariéry jako odlišně zvolené „strategie přežití“, umožňující i nadále pěstovat špičkovou vědu přes těžkosti nastolené režimem.

Přeložila Anna Pilátová

Riikka Palonkorpiová působí na Fakultě sociálních věd a v Alexandrijském institutu Helsinské univerzity. Specializuje se na dějiny vědy v bývalém východním bloku v období studené války a na kulturní vztahy mezi Západem a Východem.

Zem ocele a lyr

Subjekty, ideologie, modely, mýty a rituály v literatuře českého stalinismu

VÍT SCHMARC

Prostřednictvím několika analytických sond do poezie, prózy a filmu českého socialistického realismu v letech 1948–1955 zkoumá tato monografie podstatu znakového systému, v němž na jedné straně stojí pevná mocenská síť institucí, na straně druhé různé formy subjektů. V návaznosti na sémiotické analýzy Vladimíra Macury a rozsáhlou inspirativní angloamerickou tradici reflexe mýtů a rituálů socialistického realismu usiluje nazřít český stalinismus nikoli jako významově petrifikované pole, ale jako dynamický prostor, v němž se srážejí různé perspektivy, tradice, snahy podmanit si skutečnost v její celistvosti i ideologické strategie „apelace“ subjektů. Zásadní složkou knihy je i komparativní sonda do dobové sovětské literatury a společnosti.

Mgr. Vít Schmarc, Ph.D., (1979), literární historik a filmový kritik, působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Soustavně se zabývá vztahem kultury a ideologie a českou literaturou po druhé světové válce, především etapou po roce 1948.

Koedice s Ústavem pro českou literaturu AV ČR

Swingari a potápky v protektorátní noci

Česká swingová mládež
a její hořkej svět

PETR KOURA

Kniha pojednává o výstředních tanečních swingu z doby druhé světové války, nazývaných „potápky“ a „bedly“. Jedná se o první komplexní zpracování této české městské subkultury mládeže, jež prostřednictvím sympatií k angloamerické kultuře vyjadřovala odpor vůči nacistické okupaci, a položila tak základy pro obdobné hudební subkultury v pozdějších desetiletích, jako byli rokenrolová „páskové“ či bigbítové „máničky“. Autor analyzuje nejen samotné projevy české swingové subkultury, ale věnuje se i obdobným subkulturám ve Spojených státech, Francii, Německu nebo v Rakousku. Sleduje historii odporu většinové společnosti vůči tzv. výstředním tancům, jež vyvrcholila v období protektorátu. Podrobně zkoumá vztah nacismu k jazzové hudbě a pronásledování jazzových hudebníků a swingových fanoušků v hitlerovském Německu.

Předmluvu napsal Josef Škvorecký

již vyšlo

Tovární města Baťova koncernu

Evropská kapitola
globální expanze

MARTIN JEMELKA,
ONDŘEJ ŠEVEČEK

Z perspektivy světových hospodářských a sociálních dějin patří výzkum dějin koncernu Baťa k nejzajímavějším tématům české hospodářské a sociální historiografie. Zatímco baťovská architektura a v posledních letech i problematika působení koncernu za druhé světové války patří k frekventovaným tématům českého dějepiscectví, komplexní zpracování významné etapy koncernových dějin, jakou byla expanze společnosti formou zakládání zahraničních výrobních společností a satelitních továrních sídlišť v době velké hospodářské krize, dosud čekala na své zpracování. Předkládaná monografie tak poprvé uceleně sleduje ekonomickou, a především sociální dimenzi baťovského podnikání v době jeho vrcholné zahraniční expanze.

již vyšlo

- **Jan Amos Komenský v českém
a světovém výtvarném umění
(1642–2016)**
- **Sedm věží**
- **Stejné obrazy, stejná slova /
Gleiche Bilder, gleiche Worte**
- **Henri Rousseau**
- **aneb Složitá Celníková cesta do Čech**
- **Jedno slunce na nebi,
jeden vládce na zemi**
- **Ve stínu Karla Škréty**

již vyšlo

- **Benediktini**
- **Design v českých zemích 1900–2000**
- **Divadelní svět Jana Amose Komenského**
- **Slovník historiků umění, výtvarných kritiků,
teoretiků a publicistů v českých zemích
a jejich spolupracovníků z příbuzných oborů**
- **Bernardínské slunce nad českými zeměmi**
- **Leopold Bauer**

Umění

Jan Amos Komenský v českém a světovém výtvarném umění (1642–2016)

MARKÉTA PÁNKOVÁ

V dějinách světového myšlení a pedagogiky není mnoho autorů, kteří svým dílem obsáhli tak širokou paletu témat a trvale vyvolávali takový zájem jako Jan Amos Komenský (1592–1670). Čím více let uplynulo od doby, kdy žil, tím hlouběji jeho odkaz zasahuje moderní společnost a je až zarážející, jak je Komenského dílo i v 21. století aktuální. O věhlasu Komenského nevypovídá jen jeho rozsáhlé dílo a ohromná literatura jemu věnovaná, charakterizuje ji rovněž ohlas jeho osobnosti a díla ve výtvarném umění, v krásné literatuře, dramatu, filmu a hudbě. Komenský je osobností tak významnou, že se stal symbolem, který je v moderní době s odstupem staletí přitažlivý pro širší společnost i pro výtvarné umělce – a ti prostřednictvím této osobnosti vyjadřují svůj postoj ke vzdělání, kultuře a humanitě.

Odborná výtvarná spolupráce
Alena Matyášová

PhDr. Markéta Pánková (1954), ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze. Zabývá se problematikou díla J. A. Komenského a otázkami dějin školství.

Koedice s Národním pedagogickým muzeem a knihovnou J. A. Komenského

Sedm věží

MARTIN MUSÍLEK (ED.)

Katalog byl sestaven z exponátů výstavy *Sedm věží. Karel IV. pohledem akademiků (1316–2016)*, která se konala v hlavní budově Akademie věd České republiky ve dnech 6. dubna až 11. května 2016. Stejným záměrem bylo představit osobnost Karla IV. ve výzkumných programech AV ČR a důstojným způsobem tak připomenout sedmisté výročí jeho narození. Základ výstavy tvořilo sedm hlavních tematických okruhů, u nichž bylo vždy upozorněno na přínos konkrétních ústavů k výzkumu doby Karlovy. Podobně jako výstava je katalog rozdělen do sedmi kapitol. Krátké předělové texty představují stručný vhled do dané problematiky. Důraz je kladen zejména na dílčí doprovodné texty příslušných podkapitol, které zpřístupňují nejnovější výzkumy předních českých odborníků.

PhDr. Martin Musílek, Ph.D., (1980) působí v Centru mediévistických studií a zaměřuje se na sociální a hospodářské dějiny středověkých měst, sociotopografii středověké Prahy a dějiny husitství.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

**Stejné obrazy, stejná slova /
Gleiche Bilder, gleiche Worte**
Němci, Rakušané a Češi
v karikatuře 1848–1948 /
Deutsche, Österreicher und
Tschechen in der Karikatur
1848–1948
PETER BECHER, JOZO DŽAMBO
A KOL.

Dvojazyčná kniha ilustruje slovem a obrazem celé století německo-rakousko-českého sousedství, podané formou karikatury. Ačkoliv karikatura zobrazuje svět deformovaný autorovou fantazií, nelze ji jako žánru upřít hodnotu historického pramenu. Mnohé obrazy minulosti jsou aktuální i dnes, mnohé obrazy dneška jsou pochopitelné teprve na základě obrazů minulých. Kritické srovnání se vyplatí.

Dr. Peter Becher (1952) vystudoval historii a germanistiku. Od roku 1986 jednatel Spolku Adalberta Stiftera. Vydavatel a autor četných publikací o literárních a kulturních dějinách českých zemí. Člen českého PEN klubu.

Dr. Jozo Džambo (1949) vystudoval slavistiku, historii a jazykovědu. Věnuje se překladům a dějinám kultury a literatury, především z oblasti jihovýchodní Evropy. V letech 1992–2015 vědecký pracovník Spolku Adalberta Stiftera.

Benediktini
Barokní nástěnná malba
v českých zemích
MARTIN MÁDL, MICHAELA
ŠEFERISOVÁ LOUDOVÁ, RADKA
HEISSLEROVÁ, ŠTĚPÁN VÁCHA

Kniha shrnuje výsledky projektu zaměřeného na dokumentaci a interpretaci nástěnných maleb 17. a 18. století v klášterech benediktinů na území Čech a Moravy. Pojednává o monumentální malířské výzdobě klášterních komplexů v Břevnově, Broumově, Rajhradu, Kladrubech, Sázavě a na dalších místech. Do projektu jsou zahrnuty také benediktinské rezidence a farní kostely. Publikace uvádí nástěnné malby do širšího kontextu monastického umění ve střední Evropě a obsahuje rozsáhlý, bohatě ilustrovaný katalog malířských děl.

již vyšlo

Design v českých zemích 1900–2000

Instituce moderního designu
IVA KNOBLOCH,
RADIM VONDRÁČEK (EDS.)

Publikace představuje dějiny designu v českých zemích prizmatem institucí, jež jeho vývoj ovlivňovaly (školy, spolky, výrobní podniky a družstva ad.), přičemž design chápe v širokém záběru designu interiéru, užitkových předmětů, průmyslového a grafického designu, módy a textilního designu, užité fotografie a designu nových hmot 20. a 21. století. Ve dvaceti kapitolách jsou zde instituce kontextuálně vztaženy ke stylovému vývoji designu souběžně s periodizací dějin výtvarného umění. Dílo představuje vůbec první systematické zhodnocení dějin moderního designu v českých zemích s takovýmto zřetelem a zároveň první komplexní uchopení dějin designu v jeho multidisciplinarity. Rukopis vznikl jako výsledek výzkumného grantu Uměleckoprůmyslového musea v Praze, které zapojilo do svého autorského týmu také externí spolupracovníky z dalších muzejních institucí a vysokých škol.

Koedice s Uměleckoprůmyslovým museem
v Praze

již vyšlo

Divadelní svět Jana Amose Komenského

MARKÉTA KLOSOVÁ (ED.)

V široké veřejnosti převládají názory z období školních let, že Komenského nejlepší divadelní hrou je *Diogenes Cynicus Redivivus* (Diogenes znovu naživu), protože zpracovává zajímavou antickou látku, zatímco *Abrahamus Patriarcha* (Patriarcha Abraham) je dílo o slepé poslušnosti k Bohu, jaká se nám, moderním lidem, z duše protiví. Cyklus osmi školských her *Schola ludus* (Škola hrou) je pak v očích mnoha divadelníků dramaticky bezcenná práce, již někteří berou na milost jen pro nezanedbatelný pedagogický přínos. Mnoho lidí navíc přijalo hotový názor, podle něhož jsou Komenského dramatická díla vrcholem naší pobělohorské dramatiky. Tato publikace se pokouší oponovat jednoduchých soudům o barokní literatuře s cílem dokázat, že věci nejsou tak jednoduché a přímočaré, jak se zdají.

již vyšlo

Henri Rousseau aneb Složitá Celníková cesta do Čech

NIKOLAJ SAVICKÝ

PhDr. Nikolaj Savický, Ph.D., (1962), historik, zabývá se dějinami umění a techniky, působí na ČVUT v Praze. Autor knih *Degas nelegendární* (1996), *Záludnosti zrcadlení v dějinách* (1997), *Renesance jako změna kódu* (1998, 2010), *Francouzské moderní umění a česká politika v letech 1900–1939* (2011).

Úvodní část monografie se zabývá životem a dílem legendárního francouzského malíře přelomu 19. a 20. století. Ve druhé části sleduje na konkrétních příkladech vliv, jaký mělo jeho vidění světa na francouzské umění před první světovou válkou, a ohlasy jeho tvorby v české kultuře do roku 1918. V očích meziválečné avantgardy prošlo vnímání Rousseauova díla proměnou od zábavné kuriozity až po nedílnou součást geneze moderního evropského malířství. Ve třetí, závěrečné části studie uvidíme s využitím dosud neznámých pramenů, jak se nejslavnější Rousseauův obraz dostal roku 1923 do Prahy a jak se s Celníkovým odkazem vypořádali tvůrci a teoretici od Josefa Čapka přes Karla Teiga a Adolfa Hoffmeistera až po Kamila Lhotáka.

Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi

Legitimita moci ve světě 14. století

ONDŘEJ BERÁNEK,
PAVLÍNA CERMANOVÁ,
JAKUB HRUBÝ (EDS.)

Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D., (1980) působí v Orientálním ústavu AV ČR a zabývá se moderními a soudobými dějinami Blízkého východu, politickým islámem a dějinami Saúdské Arábie.

Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D., (1977) pracuje v Centru mediévistických studií v Praze a zaměřuje se na středověké apokalyptické myšlení, protetickou literaturu, dějiny zbožnosti a koncepty elitního vědění ve středověku.

Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D., (1978) působí v Orientálním ústavu AV ČR a věnuje se středověkým dějinám Číny.

Vzdálenosti ve světě 14. století byly větší než ty, které vnímá člověk dnes. Některé kontinenty o sobě ještě vzájemně nevěděly, komunikace byla otázkou týdnů, měsíců či let. Přesto je navýsost pozoruhodné zamyslet se, jak v jednotlivých částech světa v určitém okamžiku fungovaly vybrané fenomény. V našem případě se tázání koncentruje na otázku vytváření a zdrojů panovnické autority stejně jako na teoretické koncepty, praxi a reprezentaci legitimacy vládní moci. Více než třem desítkám historiků, orientalistů, filologů a kulturních antropologů, kteří se dlouhodobě zabývají studiem dějin a kultur oblastí prostorově a myšlenkově velice vzdálených, se podařilo dát dohromady víceméně komplexní pohled na to, jak se legitimita moci formovala a vstupovala v platnost v různých paralelně existujících kulturních a politických systémech napříč kontinenty.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Ve stínu Karla Škréty Pražští malíři v letech 1640–1680

Antonín Stevens – Jan Bedřich Hess – Matěj Zimprecht

ŠTĚPÁN VÁCHA,
RADKA HEISSELOVÁ

PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D., (1976) je vědeckým pracovníkem Ústavu dějin umění AV ČR se zaměřením na rudolfínské a barokní malířství.

Mgr. Radka Heisslerová, roz. Tibitzlová, (1980) je archivářkou Národní galerie v Praze zabývající se výzkumem pramenů k dějinám výtvarného umění raného novověku.

„Antonín Stevens ze Steinfelsu, svého času proslulý malíř v Praze, který se rovnal Škrétovi“ či „význačný a slavný malíř pan Matěj Zimprecht, budoucí druhý Škréta, pakliže by mu byl dopřán život“, to jsou dobové charakteristiky dvou pražských malířů druhé třetiny 17. století, které ukazují, že ve stínu Karla Škréty, hlavního protagonisty raného baroka v Čechách, se našlo dost místa i pro další samostatné tvůrčí osobnosti. Takovou byl ještě Jan Bedřich Hess, který rovněž vynikal nad dobovým průměrem, získával významné zakázky a udržoval si osobitý malířský projev. V knize bohatě vybavené obrazovým doprovodem je představen život a tvorba těchto tří umělců, společně se Škrétou a dalšími současníky jsou pojednání jako profesní kolegové a do značné míry i konkurenti, kteří výrazně obohatili celkový ráz malířství 17. století v Čechách.

Sešity edice Věda kolem nás představují jak současnou českou vědu a výsledky probíhajících výzkumů, tak významné osobnosti a objevy z její minulosti. Studenti i učitelé, stejně jako nejširší veřejnost se jejím prostřednictvím mohou seznámit s činností pracovišť Akademie věd České republiky. Jednotlivé sešity (rozdělené do šesti řad) mohou získat na propagačních akcích, v knihkupectvích Academia nebo na internetové stránce www.vedakolemnas.cz.

Věda kolem nás

Jak se bránit diskriminaci na pracovišti? Jaká tajemství skrývá RNA v našich buňkách? Jak funguje imunitní systém? Odpovědi na tyto a řadu dalších otázek najdou čtenáři v řadě *Co to je...*, představující jednotlivé vědní obory, metody a pojmy.

Řada *Osobnosti* seznamuje čtenáře s velikány české vědy, badateli, kteří se zapsali do historie, a to mnohdy v celosvětovém měřítku. Přináší jejich životní příběhy, které byly často nečekaně dobrodružné.

Objevy učiněné českými vědci jsou někdy známější ve světě než doma. Tato řada se pokouší to napravit. Čtenáři se díky ní mohou seznámit například s vláknovými lasery.

Výzvy a otázky seznamují čtenáře s aktuálními výzkumnými problémy i infrastrukturami vytvářenými k jejich řešení. Jak vědci

detekují elektromagnetické pole živých buněk? Jak nahradit poškozenou kost biokompozitním materiálem? Jaké další výzvy stojí před týmy českých vědců?

Prostory společné paměti bádají ve vědách historických a sledují stále aktuální poselství minulosti – té vzdálené i zcela nedávné.

Pro všední den je řada zaměřená na přítomnost vědeckých aplikací v každodenním životě i na jeho zkoumání. Jak mezi sebou mluví vězni? Jak se mění právní postavení zvířat? Jak bude vypadat nové počasí, kterému se budeme muset přizpůsobit?

- **Ekonomika a účetnictví veřejných výzkumných institucí**

již vyšlo

- Zaměstnanecké dílo dle autorského zákona ve veřejné výzkumné instituci
- Pracovní právo praktické
- Veřejné zakázky pro veřejné výzkumné instituce

V.V.I.

Ekonomika a účetnictví veřejných výzkumných institucí

JANA WENCLOVÁ, TOMÁŠ
WENCEL, PAVEL KRIEGSMAN

Publikace shrnuje hlavní principy ekonomických procesů veřejných výzkumných institucí. Je určena především pro ekonomické pracovníky v. v. i. zřízených AV ČR. Má za cíl pomoci jim orientovat se v oblasti ekonomické a účetní legislativy platné od roku 2016. Zabývá se specifiky v. v. i. v oblasti organizačního uspořádání, daní, účetnictví, majetku, rozpočtů nebo např. cestovních náhrad.

2., přepracované vydání

Ing. Jana Wenclová (1981), absolventka VŠE v Praze, od roku 2005 pracovala v rámci Střediska společných činností AV ČR na pozicích metodičky ekonomických informačních systémů, účetnictví v. v. i. a projektové manažerky pro rozvoj EIS.

Ing. Tomáš Wencel, MBA, (1976) vystudoval VŠE v Praze, od roku 2007 působí jako finanční ředitel Střediska společných činností AV ČR, je členem Akademického sněmu a Ekonomické rady AV ČR.

Ing. Pavel Kriegsmann (1969), absolvent ČVUT, pracoval jako účetní a následně daňový poradce. Dlouhodobě spolupracuje s ústavy AV ČR v oblasti daní a účetnictví. Působí také v orgánech veřejných výzkumných institucí.

Zaměstnanecké dílo dle autorského zákona ve veřejné výzkumné instituci

MARTA MERHAUTOVÁ

Publikace shrnuje problematiku právní úpravy zaměstnaneckého díla obsaženou v autorském zákoně č. 121/2000 Sb. se zřetelem ke zvláštnostem nakládání s autorskými díly majícími povahu zaměstnaneckých děl v rámci činnosti veřejné výzkumné instituce. Má sloužit jako pomůcka pro lepší orientaci v právech a povinnostech vedoucích zaměstnanců veřejných výzkumných institucí při nakládání s autorskými díly jejich zaměstnanců a poskytnout autorům těchto děl i ostatním zájemcům z řad širší veřejnosti ucelený přehled o současné právní úpravě v této oblasti.

již vyšlo

- **Brouci čeledí plavčíkovití/plavčíkovité (Haliplidae) a vyklenulcovití/meravcovité (Byrrhidae) České a Slovenské republiky**
- **Mravenci (Hymenoptera: Formicidae) České republiky**

již vyšlo

- Brouci čeledi slunéčkovití (Coccinellidae) střední Evropy
- Brouci čeledi potěmňkovití (Tenebrionidae) střední Evropy

Zoologické klíče

**Brouci čeledí plavčíkovití/
plavčíkovité (Haliplidae)
a vyklenulcovití/meravcovité
(Byrrhidae) České a Slovenské
republiky / Beetles of the
families Haliplidae and
Byrrhidae of the Czech and
Slovak Republics**

MILAN BOUKAL

Nový svazek edice přináší determinační klíče dvou čeledí brouků, které pro naše území dosud nebyly vytvořeny. Jsou v něm zahrnuty i druhy okolních zemí, takže lze určovat brouky celé střední Evropy. Pro obě čeledi jsou vypracovány způsoby sběru, podrobné popisy jednotlivých způsobů preparace, včetně popisu moderních postupů preparace chitinizovaných částí genitálií, i způsoby uchovávání sbírkových exemplářů. Přelomové je zpracování klíčů i pro samice, protože jejich přesné určování bylo dosud téměř nemožné. Pro identifikaci jednotlivých druhů jsou k dispozici podrobné obrazové přílohy. Popsány jsou rovněž ekologické nároky druhů a poprvé zveřejněny i rozborů jejich potravy. Veškeré nálezy jsou zaneseny do vektorových mapek rozšíření pro každý druh.

RNDr. Milan Boukal, Ph.D., (1971) vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. Pracuje na Oddělení ochrany přírody a krajiny Krajského úřadu Pardubického kraje. Věnuje se bionomií a rozšíření málo známých skupin brouků.

**Mravenci (Hymenoptera:
Formicidae) České republiky
/ Ants (Hymenoptera:
Formicidae) of the Czech
Republic**

PAVEL PECH

Nový svazek z řady zoologických klíčů pro začínající, amatérské, ale také profesionální entomology přináší určovací klíč mravenců (Hymenoptera: Formicidae) České republiky. Dělnice a královny je podle něj možné určit do druhů, samce do rodů. Klíč je doplněn základními informacemi o biologii všech uvedených druhů a perokresbami a fotografiemi mravenců a částí jejich těl, jež jsou důležité pro determinaci.

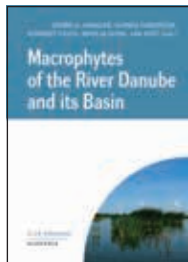
RNDr. Pavel Pech, Ph.D., (1981) vystudoval Biologickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V současné době působí na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové. Zabývá se biologií mravenců střední Evropy.

- **Macrophytes of the River Danube and its Basin**
- **Obrazový průvodce anatomií rostlin**
- **Stabilní izotopy biogenních prvků**

již vyšlo

- Abiotikózy rostlin: poruchy, poškození a poranění
- Nauka o krajině
- Die Vegetation und Flora der Flusshäfen Mitteleuropas
- Uhlík v ekosystémech České republiky v měnícím se klimatu

Živá příroda

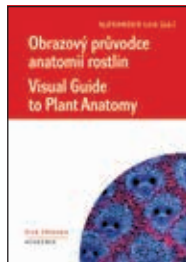

Macrophytes of the River Danube and its Basin

GEORG A. JANAUER, ALENKA GABERŠČIK, NORBERT EXLER, MATEJA GERM, JAN KVĚT (EDS.)

Kniha se zabývá vodní vegetací jednoho z největších říčních systémů Evropy – Podunají. Zahrnuje výsledky unikátního a detailního výzkumu sladkovodních makrofyt v povodí Dunaje od jeho pramene v Německu až po deltu ústí do Černého moře. Úvodní kapitoly pojednávají jak o využití makrofyt jako ekologických indikátorů kvality vody v říčním ekosystému, tak o jednotném metodickém zázemí, jež poskytuje harmonizované výsledky výzkumu. Další kapitoly se zaměřují na druhovou skladbu, vliv prostředí na vodní společenstva nebo časový vývoj diverzity nejen v jednotlivých úsecích řeky, ale také v jejích přítocích. Závěrečná kapitola je věnována vodním masožravým rostlinám, které představují málo známou skupinu vodních indikátorů.

Georg A. Janauer je profesorem biologie a hydrobotaniky na Vídeňské univerzitě. **Alenka Gaberščik** působí na Biotechnické fakultě Univerzity v Lublani. **Norbert Exler** pracuje na Vídeňské univerzitě a UAS Technikum ve Vídni. **Mateja Germ** je výzkumnou pracovnicí na katedře ekologie a ochrany životního prostředí univerzity v Lublani. **Jan Květ** je vědeckým pracovníkem na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

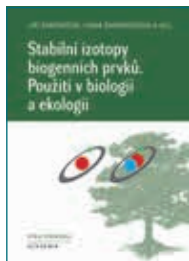

Obrazový průvodce anatomii rostlin / Visual Guide to Plant Anatomy

ALEXANDER LUX (ED.)

Obrazový průvodce představuje jedinečné dílo využívající moderní digitální technologie v kombinaci s tištěnou verzí. Jedná se o unikátní kolekci originálních mikrofotografií rostlinných struktur, které dokumentují stavbu vegetativních orgánů s využitím různých metod mikroskopie. Menší část mikrofotografií se nachází v tištěné knize, kompletní soubor je dostupný na přiloženém DVD. Jednotlivé snímky jsou označeny tak, aby bylo možné skrýt popisky (vhodné pro výukové účely). Texty jsou souběžně v české a anglické verzi. Kniha je dále doplněna výkladovým slovníkem odborných pojmů, který je v elektronické podobě interaktivní.

Dílo vzniklo ve spolupráci špičkových odborníků z Univerzity Karlovy v Praze (RNDr. Olga Votrubová, CSc., RNDr. Aleš Soukup, Ph.D.), Masarykovy univerzity v Brně (RNDr. Milan Baláž, Ph.D., doc. RNDr. Marie Kummerová, CSc.) a Univerzity Komenského v Bratislavě (vedoucí autorského kolektivu prof. RNDr. Alexander Lux, CSc.). Spoluauctorem je Thomas Rost, emeritní profesor z University California v Davisu, a dva odborníci z Japonska (dr. Jun Abe a prof. Shigenori Morita).

Stabilní izotopy biogenních prvků

Použití v biologii a ekologii
JIŘÍ ŠANTRŮČEK, HANA ŠANTRŮČKOVÁ A KOL.

Znalosti o tom, že základní biogenní prvky (C, O, H, N) mají více stabilních izotopů (SI) a jejich rozdělení v litosféře, hydrosféře a biosféře Země je nerovnoměrné, se hromadí již téměř sto let. Zkoumání heterogenity a zákonitostí přirozeného výskytu SI našlo v posledních desetiletích uplatnění v (paleo) klimatologii, archeologii, biologii i ekologii. Posledním dvěma oborům je věnována tato monografie. Vznikla na základě dvacetileté zkušenosti autorů, biologů, s frakcionací SI C, N, O a H v metabolismu rostlin a půdních mikroorganismů a při fyzikálně-chemických pochodech výměny látek mezi ekosystémy, atmosférou a pedosférou.

Prof. Ing. Jiří Šantrůček, CSc., (1955) působí na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Předmětem jeho výzkumu je mj. fotosyntetická asimilace CO_2 rostlinami.

Prof. Ing. Hana Šantrůčková, CSc., (1955) pracuje na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Zaměřuje se na mikrobiální procesy v půdě přirozených ekosystémů.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Abiotikózy rostlin: poruchy, poškození a poranění

VÁCLAV KŮDELA

Kniha pojednává o spektru abiotických faktorů vnějšího prostředí, které mohou nepříznivě ovlivnit životní funkce rostlin, tvorbu biomasy, hmotnost i kvalitu rostlinných produktů a ohrozit i životnost rostlin. V obecné části jsou jednotlivé škodlivé abiotické faktory řazeny do několika kategorií, ve speciální části jsou u jednotlivých plodin nebo skupin plodin probrány nejzávažnější poruchy, poškození a poranění během vegetace, sklizně a skladování. Kniha je určena fytopatologům, rostlinným fyziologům, botanikům, ekologům, rostlinolékařům a studentům příslušných oborů.

již vyšlo

- Básníci světa •
- Člověk a společnost 19. století •
- tváří v tvář katastrofě
- Dějiny „nové“ moderny •
- Dotek Anthropoidu •
- Epistulae et acta Antonii Caetani •
- 1607–1611, Pars V.
- Jak se bude vaše dítě jmenovat? •
- Když u nás byl Buffalo Bill •
- „Kéž je to všechno ku prospěchu obce!“ •
- Lidé a dějiny •
- S bohem za císaře a vlast! •
- Věda života •
- Snídaně v poledne •
- Kůň nežere okurkový salát •
- Velká akademická gramatika •
- spisovné češtiny
- Mučedníci a oběti pro Krista •
- Liber viaticus Jana ze Středy •
- Český knihtisk mezi pozdní gotikou •
- a renesancí II

jíž vyšlo

- Akademický atlas českých dějin •
- Ve vlastních názorech se shodnu s každým •

Mimo edice – humanitní vědy

Básníci světla Výbor o čínském umění JOSEF HEJZLAR

Kniha je souborem devatenácti esejů zaměřených nejen na oblast čínského umění, zejména krajinomalbu, ale i na jiná specifická témata tohoto asijského národa. Život a dílo slavných čínských umělců tvoří obsáhlou součást tvorby Josefa Hejzlara a stejně tak i zásadní část této knihy. Během studií na Pekingské univerzitě měl autor možnost seznámit se s mnoha čínskými umělci, mohl sledovat jejich dílo, nebo s nimi dokonce tvořit. Některé vzpomínky jsou tak zároveň fascinující výpovědí z jejich života. Neméně inspirativní jsou Hejzlarovy zápisy z putování po Hedvábné stezce pouští Gobi či strhující popis některých uměleckých děl, která směle vtáhnou do svých krajin i laika uměním zcela nepolíbeného.

PhDr. Josef Hejzlar (1927–2012), historik umění, sinolog, překladatel, publicista a hlavně velký znalec a milovník čínského umění. Absolvoval VŠUP v Praze (ateliér prof. Emila Filly), studoval na Pekingské univerzitě a na Ústřední akademii výtvarného umění v Pekingu. Zabýval se teorií a praxí průmyslového designu a architektury a především čínským uměním. Jeho tvorba směřovala k poznání čínské kultury a jejímu sblížení s kulturou evropskou.

Člověk a společnost 19. století tváří v tvář katastrofě

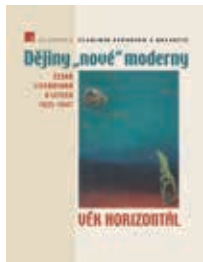
EVA BENDOVÁ, MARTIN HRDINA,
KATEŘINA PIORECKÁ (EDS.)

Kniha obsahuje příspěvky z 36. ročníku plzeňského sympozia, v jehož rámci pokračovala debata o civilizačních kolapsech a generačních procesech. Více než tři desítky vědců zde z různých perspektiv nahlíží na události, jež v 19. století vyvolávaly vzrušení a neklid v obyvatelstvu českých zemí – od povodní a požárů přes dopravní neštěstí až po státní bankrot. Autoři v jednotlivých kapitolách pozorují, jak na takové události reagovali spisovatelé, jak je zobrazovali výtvarní umělci, a také uvažují o strategiích zvládnání následků katastrofického dění, které se uplatňují nezdávka i v dnešním světě (například životní pojištění nebo předpisy požární ochrany).

PhDr. Eva Bendová, Ph.D., (1976), historička umění, kurátorka sbírky a grafiky Národní galerie v Praze.

Mgr. Martin Hrdina, Ph.D., (1980), bohemista zaměřený na dějiny literatury, působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

PhDr. Kateřina Piorecká, Ph.D., (1976), literární historička a editorka, pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Dějiny „nové“ moderny

Věk horizontál

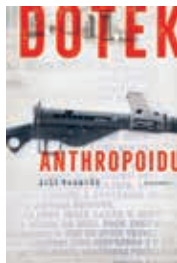
Česká literatura v letech

1935–1947

VLADIMÍR PAPOUŠEK A KOL.

Třetí díl experimentální koncepce dějin české literatury. Období 1935–1947 přináší řadu proměn moderny, její konfrontaci s katalyzmatickými historickými událostmi, s ideologií, s momenty, kdy svoboda kreace a myšlenky byla nahrazována mocenskou kontrolou. Tyto faktory způsobují nezbytnost redefinice modernistických konceptů, promyšlení vztahu mezi individuální existencí, ideálem a reálnými dějinami. I z těchto důvodů se u slova nová v názvu knihy objevují uvozovky. Moderna prochází periodou vystřízlivění, pochyb a transformací. Konfrontace modernistických konceptů s mocí preferující kontrolovatelný tradicionalismus, se situacemi, v nichž osobnosti uměleckého světa procházejí perzekucí, jsou umlčovány a nahrazovány příčinnivými personami druhého a třetího řádu, je zase důvodem zvoleného podtitulu *Věk horizontál*.

Prof. PaedDr. Vladimír Papoušek, CSc., (1957) působí na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Je autorem několika monografií věnovaných například českým exilovým autorům, existencialistům či výzkumu avantgardy. Jeho specializací je česká literární historie a teorie a metodologie literárních dějin.

Dotek Anthropoidu

JIŘÍ PADEVĚT

Neobvykle koncipovaná kniha sestavená ze zpráv dobového tisku, policejních vyhlášek, výslechových protokolů gestapa a krátkých prozaických útvarů se touto kombinací snaží čtenáři přiblížit atmosféru protektorátu Čechy a Morava. Pro bližší vhléd do atmosféry Prahy v těžkém roce 1942 je kniha doplněna bohatým obrazovým materiálem.

Jiří Padevět (1966), ředitel Nakladatelství Academia, je autorem několika knih, mj. *Krvavé léto 1945* (2016), *Krvavé finále* (2015) nebo *Průvodce protektorátní Prahou* (2013), která získala v roce 2014 ocenění Slovník roku a Kniha roku Magnesia litera. V současnosti připravuje publikaci *Průvodce stalinistickou Prahou a Krvavý podzim 1938*.

**Epistulae et acta Antonii
Caetani 1607–1611
Pars V.
Julius 1609 – Februarius 1611
Epistulae et acta nuntiorum
apostolicorum apud imperatorem
1592–1628
Tomus IV.
TOMÁŠ ČERNUŠÁK (ED.)**

Jedním z prioritních úkolů Českého historického ústavu v Římě je příprava edic zpráv papežských diplomatů – nunciů u císařského dvora v Praze a ve Vídni z let 1592–1628. Jedním z nunciů, kteří byli činní u dvora císaře Rudolfa II., byl Antonio Caetani. V Praze působil v letech 1607–1611. Poslední svazek jeho korespondence s papežským stolcem v Římě pokrývá období od července 1609 do února 1611. Jedná se o důležitý pramen pro pochopení evropských i českých událostí té doby, jako byla krize ve vévodství Jülich-Kleve, nástupnictví po Rudolfu II., náboženská situace v Čechách po vydání Majestátu nebo formování neblaze proslulého pasovského vojska. Edice je vydána v původním italském znění s kritickým vědeckým aparátem v němčině.

PhDr. Mgr. Tomáš Černušák, Ph.D., (1972) je archivář Moravského zemského archivu v Brně a výzkumný pracovník Historického ústavu AV ČR. Dlouhodobě se specializuje na přípravu edic korespondence papežských nunciů.

Jak se bude vaše dítě jmenovat?
MILOSLAVA KNAPPOVÁ

Aktualizované šesté vydání knihy obsahuje na 17 000 českých a cizojazyčných jmen, včetně 3000 doplněných (a to i orientálních, tj. asijských a afrických). Jedná se o jazykově ověřené základní, oficiální podoby, které lze zapsat do matrik České republiky. Úvodní část věnovaná jazykovému výkladu matričního zápisu jmen byla zpřesněna v souladu s aktuálním zněním zákona o matrikách a doplněna poznatky o současných tendencích ve výběru jmen. Údaje o volbě tzv. zdvojených jmen byly obohaceny o nově ověřená jména, aktualizován byl i přehled dvaceti pěti nejčastějších jmen v České republice. Kniha slouží nejen široké veřejnosti, ale také jako jazyková příručka v matriční praxi.

6., aktualizované vydání

PhDr. Mišoslava Knappová, CSc., (1936) je česká jazykovědkyně zaměřující se hlavně na antroponomastiku (nauku o osobních jménech). Dlouhá léta působila v Ústavu pro jazyk český AV ČR, kde v období 1976–1993 vedla onomastické oddělení. Znalosti o osobních jménech využívá jako soudní znalkyně.

Když u nás byl Buffalo Bill

JAROSLAV A MIROSLAV
ČVANČAROVI

Rozsáhlá faktografická kniha o uměleckém turné jezdecké revue plk. W. F. Codyho zvaného Buffalo Bill. Formou současného průvodce po autentických lokalitách mapuje jeho životní osudy ve Spojených státech a pozdější vystoupení v Evropě, včetně padesáti měst rakousko-uherské monarchie na jaře a v létě 1906. Jeho neopakovatelná a doposud nikdy nepřekonaná národopisná Wild West Show, čítající stovky lidí a koní a přepravovaná třemi zvláštními vlaky, vystupovala i v šesti městech na Moravě a ve Slezsku. Buffalo Bill – tehdejší vyslanec americké národopisné kultury – tak zanechal i na našem území nesmazatelnou stopu, která oslovila několik dalších generací Čechů, Moravanů a Slezanů. Součástí knihy jsou unikátní dobové materiály.

Jaroslav Čvančara (1948) působí v Ústavu pro studium totalitních režimů. Specializuje se na české moderní dějiny, především na dějiny totalitních režimů, resp. domácího a zahraničního odboje.

Miroslav Čvančara (1934) pracoval u Československého státního filmu a ve Filmových laboratořích Barrandov. Je členem identifikační komise Národního filmového archivu.

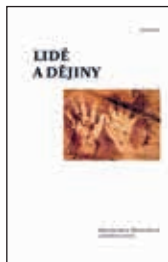
„Kéž je to všechno ku prospěchu obce!“

Jan Patočka v dokumentech
Státní bezpečnosti
PETR BLAŽEK (ED.)

Tématem edice dokumentů jsou aktivity Státní bezpečnosti proti prof. Janu Patočkovi. Publikace vychází z doposud převážně nezveřejněných archivních pramenů z provenience StB. V rukopise kritické edice je zahrnuto celkem 120 dokumentů z období let 1960–1984. Jedná se o různé operativní zprávy, protokoly z výslechů Jana Patočky z roku 1977 a mimořádné informace o ohlasech na jeho smrt. V dokumentaci jsou poprvé písemně doložena rozsáhlá opatření, která tajná policie podnikla v souvislosti s Patočkovým pohřbem. V úvodní studii je věnována pozornost i neúspěšné snaze Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu soudně postihnout příslušníky tajné policie, kteří Jana Patočku v březnu 1977 „vyslýchali“.

PhDr. Petr Blažek, Ph.D., (1973), český historik zabývající se dějinami komunistických režimů v Polsku a Československu. Vystudoval Vysokou školu pedagogickou v Hradci Králové a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů. Je zástupcem ředitele Centra pro dokumentaci totalitních režimů.

Koedice s nakladatelstvím OIKOYMENH

Lidé a dějiny

MARTIN KOVÁŘ,
MIROSLAV BÁRTA A KOL.

Tato kolektivní monografie volně navazuje na předchozí dvě úspěšné publikace *Kolaps a regenerace: Cesty civilizací a kultur* (Academia 2011) a *Civilizace a dějiny: Historie světa pohledem dvaceti českých vědců* (Academia 2013). Jejím cílem je poukázat na roli jedince v rámci dějin a na to, jakou úlohu může sehrát osobnost v historickém vývoji a zásadně ho ovlivnit. Jako v předěšlých monografiích i v této bude dominovat multidisciplinární přístup vycházející ze spolupráce společenských, technických a přírodních věd v kombinaci s mikro- a makrohistorickým ontologickým přístupem. Jednotlivé kapitoly pokrývají několik uplynulých tisíciletí lidských dějin a ukazují mnohotvárnost historických procesů a jejich relevanci pro současný svět.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., (1965), ředitel Ústavu světových dějin FF UK a prorektor Univerzity Karlovy, se věnuje především politickým, hospodářským a sociokulturním dějinám Anglie (Velké Británie) a jejího impéria v 16. až 21. století.

Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr., (1969), egyptolog a archeolog, vedoucí českých archeologických expedic v Egyptě a Súdánu, ředitel Českého egyptologického ústavu FF UK a zakladatel think-tanku Komplexní společnosti.

S bohem za císaře a vlast!

Čeští důstojníci ve válkách
let 1848–1849
MILAN HLAVAČKA, ZDENĚK
MUNZAR, ZDENĚK VAŠEK

V první části publikace je popsán průběh revolucí, které zachvátily Evropu, s důrazem na středoevropský region bývalé habsburské monarchie. V druhé části jsou vylíčeny revoluční války na italském a uherském bojišti, kde primárně působili vojáci a důstojníci z českých zemí. Třetí část obsahuje biografie nejvýznamnějších důstojníků pocházejících ze zemí Koruny české. Dodnes je často opomíjena skutečnost, že v první polovině 19. století tvořili rodáci z českých zemí svým počtem a významem jednu z nejdůležitějších částí rakouské císařské armády, což se naplno projeвило i v revolučních válkách let 1848–1849.

Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., (1955) působí na FF UK a HÚ AV ČR, zabývá se sociálními a hospodářskými dějinami habsburské monarchie a českých zemí.

Mgr. Zdeněk Munzar, DiS., (1976), zaměstnanec VHÚ Praha, zaměřuje se na vojenské dějiny českých zemí od raného novověku po druhou třetinu 19. století.

Mgr. Zdeněk Vašek (1983) pracuje v Národní knihovně ČR, věnuje se dějinám českého vrcholného středověku, šlechty a církve.

Koedice s Vojenským historickým ústavem Praha

Akademický atlas českých dějin

EVA SEMOTANOVÁ,
JIŘÍ CAJTHAML A KOL.

Prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., (1952), vědecká pracovnice oddělení středověku Historického ústavu AV ČR, v současnosti ředitelka tohoto ústavu. Zabývá se především historickou geografii, dějinami kartografie a srovnávacími dějinami měst. Mimo jiné se rozhodující měrou podílí na vydávání řady *Historických atlasů českých měst*.

Doc. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D., (1980) působí na katedře geomatiky Fakulty stavební ČVUT. Věnuje se zejména kartografii a geografickým informačním systémům.

Publikace zpřístupňuje na mapách, kartografických modelech, vyobrazeních, grafech a kartogramech hierarchicky uspořádaný soubor vybraných poznatků moderní české historické vědy po roce 1989 vztahujících se k českým a slovenským dějinám, zasazených do evropského, především středoevropského prostoru. Cílem projektu bylo zpracování výsledků historického bádání v mezinárodních souvislostech kartografickou metodou. Pět oddílů základní, atlasové části publikace sleduje hlavní historická období: pravěk, středověk, raný novověk, novověk a moderní dějiny. Všechny historické mapy provázejí odborné komentáře, fotografie, reprodukce pramenů, tabulky atd., každá kapitola obsahuje výběrovou bibliografii, kniha je vybavena anglickým a německým resumé. První vydání *Akademického atlasu českých dějin* získalo cenu Magnesia Litera za nakladatelský čin.

2., doplněné vydání

již vyšlo

Věda života

Rozhovory s profesorem Jiřím Drahošem

JIŘÍ PADEVĚT

Kniha rozhovorů s profesorem Jiřím Drahošem přináší cenné poselství o druhé polovině 20. století prožité v prostředí české vědy. Profesor Drahoš hovoří otevřeně o svém dětství v Jablunkově, o studiu chemie v Praze a o své vědecké kariéře, která vyvrcholila v posledních osmi letech funkcí předsedy Akademie věd České republiky. Srozumitelným způsobem představuje obor chemického inženýrství a rovněž fungování AV ČR. Během vyprávění se dotkne také světa hudby, kterého se účastní nejen jako posluchač, ale i jako sborový zpěvák.

Prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c., (1949) vystudoval obor fyzikální chemie na VŠCHT Praha a poté absolvoval studijní pobyt v Ústavu teoretických základů chemické techniky ČSAV, kde získal titul kandidát věd. Od roku 1977 působil v tomto ústavu postupně jako vědecký pracovník, vedoucí

vědecký pracovník, zástupce ředitele a ředitel. V roce 1994 byl habilitován pro obor chemické inženýrství na VŠCHT Praha, ve stejném oboru zde v roce 1999 obhájil doktorát věd a roku 2003 byl jmenován profesorem. Hlavním předmětem jeho odborného zájmu jsou vícefázové chemické reaktory.

Získal řadu domácích i zahraničních vědeckých ocenění, v roce 2012 mu byla udělena medaile Za zásluhy o stát v oblasti vědy. Od roku 2002 předsedá Mezinárodnímu kongresu chemického a procesního inženýrství CHISA. V letech 2009–2017 předsedal Akademii věd České republiky.

Ivan Kraus

Ivan Kraus (1939), herec, scenárista, loutkář, spisovatel, fejetonista a povídkář, vystudoval gymnázium a nástavbový obor mezinárodní ekonomické vztahy. Jako herec a autor působil v řadě pražských malých a kabaretních divadel. Po roce 1968 žil v cizině, od roku 1971 pracoval v Německu jako rozhlasový a televizní scenárista, loutkoherec a spisovatel. Pobýval také ve Spojených státech, Švýcarsku,

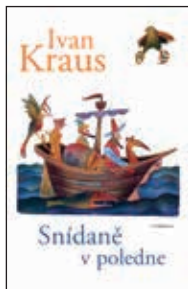
Itálii, Anglii, Nizozemí, Belgii, Španělsku, Portugalsku a Mexiku. Nyní žije střídavě v Paříži a v Praze.

Jeho povídkové knihy přinášejí do českého humoru osobitě pojaté téma rodinných vztahů obohacené o prvky groteskní a absurdní komiky. V Nakladatelství Academia vyšly, doprovázené ilustracemi Adolfa Borna, tyto tituly: *Číslo do nebe* (1994, 2000), *Rodinný sjezd* (1996, 2000), *Má rodina*

a jiná zeměřesení (1998), *Muž za vlastním rohem* (1999), *Muž pod vlastním dohledem* (1999, 2002), *Medová léta* (2001, 2003), *Udělej mi tichoučko!* (2003), *Kdybys nebyla, vymyslím si tě* (2005), *Muž na vlastní stopě* (2007), *Muž na vlastní křižovatce* (2009), *Prosim Tě, neblázni!* (2009), *To na tobě doschne* (2009), *Vedlejší nebe* (2011), *Mezinárodní polibky* (2012), *Má žena a jiné živly* (2013), *Veřejný písař* (2014), *Klub šampionů* (2015).

Snídaně v poledne

Náš pes se s námi toulal po jevištích světa a zjistil, že většina toho, co se říká o rasách, není pravda. Německý dobrman, francouzský pudl nebo český jezevčík nejsou takoví, jak se obecně věří. Tato knížka však není o psech. Je o zemích a lidech a o tom, že mýty a legendy o psech se často podobají těm lidským.

Kůň nežere okurkový salát

Doktor filozofie se po letech vrací ze zámoří do rodné vlasti, právě ve chvíli, kdy se země stane nepředvídatelně svobodnou. Doktor mnohé chápe stejně málo jako lidé, kteří mají náhle pocit, že ačkoli nikdy neopustili domov, octli se po náhlém zemětřesení v cizině.

Ve vlastních názorech se shodnu s každým

Knížka krátkých i velmi krátkých textů. Autor si v ní během let ověřil, že vyjádřit se stručně stojí nejméně času. Má dokonce dojem, že leckterý text ani nepsal, spíše se k němu proškrtal.

již vyšlo

Velká akademická gramatika spisovné češtiny

I. Morfologie. Část 1.

Druhy slov / Tvoření slov

FRANTIŠEK ŠTÍCHA A KOL.

Čtyřsvazkové dílo navazuje svými východisky i cíli na jednosvazkovou *Akademickou gramatiku spisovné češtiny* (Academia 2013). Jeho cílem je poskytnout nejen lingvistům a učitelům, ale i celé kulturní a vzdělané veřejnosti takový vhled do utváření a fungování gramatiky češtiny jako přirozeného jazyka, jaký odpovídá co nejširšímu spektru jejích forem a funkcí, od nejobecnější roviny po úroveň nejspeciálnější. Prioritu přitom má zaznamenání, definice, dokladová ilustrace a výklad jevu jako prostředku jazykové komunikace před speciální lingvistickou teorií. První svazek je věnován charakteristice slovních druhů a výkladu tvoření slov, další svazky pak formální morfologii, morfologickým kategoriím a široké oblasti jevů nelineární i lineární syntaxe.

Doc. PhDr. František Štícha, CSc., (1950) je vědeckým pracovníkem Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky a vedoucím oddělení gramatiky tohoto ústavu.

Mučedníci a oběti pro Krista Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století Slovníková příručka JAN STRÍBRNÝ A KOL.

Publikace má charakter tematického biografického slovníku a zachycuje katolické křesťany všech národností žijících v českých zemích – kněze, řeholníky, řeholnice a laiky, kteří násilně zahynuli především za obou totalitních režimů minulého století. Obsahuje 258 životopisných hesel, většinou s portrétní fotografií. Základní struktura díla odráží dvě období nesvobody – nacistickou okupaci a druhou světovou válku (1938–1945) a léta komunistického režimu (1948–1989) a jako dílčí doplnění jsou připojeny kněžské oběti odsunu Němců v roce 1945. V rámci těchto celků jsou pak jednotlivé osoby řazeny abecedně. Na knize se podílelo 39 autorů a je dosud nejúplnější prací o svědčích víry a obětech jednoho z náboženských společenství v naší zemi, katolických křesťanech.

PhDr. Jan Stříbrný (1950) je historik, působil jako dlouholetý viceprezident České křesťanské akademie, zodpovědný za historické výzkumné projekty. Zabýval se historií druhého odboje a po roce 1989 se věnuje českým církevním dějinám ve 20. století, zejména v letech německé okupace a druhé světové války.

Liber viaticus Jana ze Středy
 Komentářový svazek ke zmenšené
 fotografické reprodukci
 rukopisu XIII A 12 Knihovny
 Národního muzea
 PAVEL BRODSKÝ, KATEŘINA
 SPURNÁ, MARTA VACULÍNOVÁ
 (EDS.)

Liber viaticus si dal pořídit Jan ze Středy, umě-
 nímilovný prelát z okruhu rádců Karla IV.,
 mezi lety 1353 a 1364. Ve vynikající práci ilu-
 minátora se projevují vlivy toskánské a fran-
 couzské, ale výzdoba rukopisu zároveň stojí
 u vzniku nového, národního slohu knižní mal-
 by. První moderní monografie věnovaná jedné
 z nejcenějších památek české středověké kul-
 tury, uložené v Knihovně Národního muzea
 v Praze, se skládá ze dvou svazků. V prvním
 z nich představují *Liber viaticus* studie před-
 ních badatelů, druhý svazek obsahuje zmen-
 šenou fotografickou reprodukci rukopisu.

PhDr. Pavel Brodský, CSc. et DSc., (1954)
 pracuje v oddělení pro soupis a studium
 rukopisů Masarykova ústavu a Archivu AV ČR.

Mgr. Kateřina Spurná (1985) působí v oddělení
 základní knihovny Knihovny Národního muzea
 a Slovanském ústavu AV ČR.

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D., (1969), pracuje
 v Novolatinském oddělení Kabinetu pro Klasická
 studia Filozofického ústavu AV ČR.

Koedice s Národním muzeem

**Český knihtisk mezi pozdní
 gotikou a renesancí II**
 Tiskaři pro víru i tiskaři
 pro obrození národa 1498–1547
 PETR VOIT

Publikace navazující na předchozí svazek
 (2013) zkoumá literaturu, knihtisk, knižní
 kulturu a čtenářství první poloviny 16. sto-
 letí. Ukazuje, jak se tyto sféry duchovního
 života rozvíjely pod vlivem husitské refor-
 mace pomalu, izolovaně a ve srovnání s ci-
 zinou specificky. Proto autor vede dialog
 s předlistopadovou paleobohemistikou, aby
 upozornil na záludnost tehdy i dnes schema-
 ticky užívaných klišé „renaissance“ a „huma-
 nismus“. Kniha je tak příspěvkem k poznání
 tradicionalismu, vzdělanosti a mentalit čes-
 ké společnosti 16. století, která byla kvůli ná-
 boženským prioritám zakotvena v pozdním
 středověku déle, než národověcky citěná re-
 trospektiva běžně předpokládá.

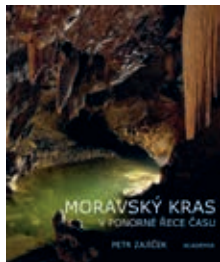
Doc. PhDr. Petr Voit, CSc., (1956) je
 kurátorem prvotisků Strahovské knihovny
 v Praze a docentem informační vědy v Ústavu
 knihovnictví a informační vědy FF UK. Věnuje
 se historické knižní kultuře, bibliografii a starší
 české literatuře. Je autorem 90 časopiseckých
 studií a 14 monografií (z toho dvou
 kolektivních).

- Moravský kras v ponorné řece času
- Temperate herbs
- Abúsír
- Klíč ke květeně České republiky
- Archeologie a dálkový průzkum
- Endemické rostliny České republiky
- Staré cesty v krajině středních Čech

již vyšlo

- Neviditelný lidský svět
- Hmyzí rodiny a státy
- Plazi

Mimo edice – přírodní vědy

Moravský kras v ponorné řece času

PETR ZAJÍČEK

Moravský kras je naše nejlépe vyvinuté krasové území s největším počtem povrchových a podzemních krasových jevů. Nepatrný díl České republiky severně od Brna byl popisován a zobrazován řadou autorů již několik staletí. Vzniklo tak mnoho průvodců, obsáhlých populárních i odborných monografií, fotografických publikací a tisíce separátů, brožur a článků. Přesto se stále vynořují nové souvislosti a poznatky v mnoha oborech. Jeskynní badatelé zde objevují nové jeskyně nebo části jeskyní již známých, v archívech jsou uloženy mnohdy opomíjené historické dokumenty, mapy či fotografie. Kniha provede čtenáře touto oblastí od počátků jejího vzniku až do současnosti. Přiblíží základní milníky postupného vývoje, historická fakta i neúnavnou práci několika generací badatelů. Představí také řadu dosud nepublikovaných či málo publikovaných materiálů.

RNDr. Petr Zajíček (1965) pracuje ve Správě jeskyní České republiky a v rámci České speleologické společnosti se podílí na výzkumech a dokumentaci jeskyní Moravského krasu a krasových oblastí Balkánu.

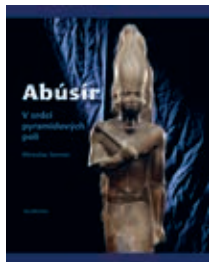

Temperate herbs An architectural analysis

JITKA KLIMEŠOVÁ

Kniha přibližuje opomíjený svět podzemních orgánů bylin a zaměřuje se na orgány nesoucí pupeny, tedy ty, které slouží k přežívání, regeneraci po narušení a ke klonálnímu růstu rostliny. Tyto ekologické funkce uvádí do souvislosti se současnými poznatky o architektuře rostlin a představuje syntézu předchozích pokusů klasifikovat základní architekturní modely. Funkční vlastnosti odvozené z podzemních orgánů nesoucích pupeny jsou dokumentovány na tisíci kresbách pořízených během dvou dekád studia rostlin střední Evropy. Kniha je určena botanikům a rostlinným ekologům od amatérů po odborníky.

Doc. RNDr. Jitka Klimešová, CSc., (1963) vystudovala Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor systematická biologie. Pracuje v Botanickém ústavu v Třeboni a zabývá se funkční morfologií rostlin.

Prof. PhDr. Mirosław Verner, DrSc., (1941) je významný český archeolog a egyptolog, v letech 1975–2000 ředitel Československého, resp. Českého egyptologického ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Káhiře. Specializuje se na archeologii doby stavitelů pyramid zejména v období 5. dynastie, pod jeho vedením probíhal český výzkum v Abúsíru.

Abúsír

V srdci pyramidových polí

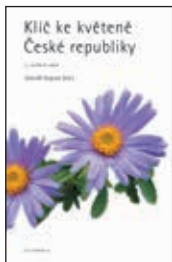
MIROSLAV VERNER

Archeologická expedice Českého egyptologického ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze působí v Egyptě od počátku šedesátých let 20. století. Pracuje na více místech, hlavní výzkumná činnost se však soustřeďuje na Abúsír – pohřebiště s hrobkami králů 5. dynastie, ležící v samém srdci pyramidových polí starověké Memfidy. Poprvé sem přišla, aby zkoumala jedinou hrobku – Ptaħšepsovu mastabu. Od té doby se česká archeologická koncese podstatně rozšířila a dnes zaujímá plochu cca dva kilometry čtvereční. Byly zde odkryty dříve neznámé pyramidy, chrámy, papyrové archivy, hrobky, šachtové komplexy, a dokonce velké hřbitovy z různých období egyptských dějin. Protože od vydání první české knihy o Abúsíru uplynulo více než dvacet let, během nichž došlo k mnoha pozoruhodným objevům, snaží se předkládaná publikace přiblížit českým čtenářům současné výsledky výzkumu této důležité lokality.

Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D., (1972) je dlouholetým vědeckým pracovníkem Botanického ústavu Akademie věd ČR. Věnuje se zejména taxonomii a evoluci rostlin, podílí se na zpracování *Květeny České republiky* a je hlavním koordinátorem mapování rozšíření rostlin.

Klíč ke květeně České republiky

ZDENĚK KAPLAN (ED.)

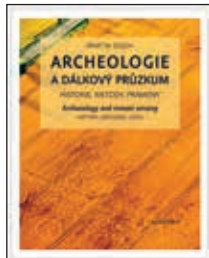
Česká květena je díky své poloze uprostřed Evropy velmi bohatá a různorodá. V době ledové ji obohatily rostliny chladného severu, později teplomilné rostliny z jižní Evropy a stále ji ovlivňuje blízkost dvou velkých evropských pohoří, Alp a Karpat. Mnohé další rostliny se k nám dostaly vlivem člověka jak záměrně, tak jako nežádoucí zavlečenci. Veškerá tato květena, celkem více než 3700 druhů a poddruhů, je popsána s využitím nejnovějších poznatků ze systematiky i terénní botaniky v novém, zcela přepracovaném klíči ke květeně České republiky. Určování usnadní vynikající perokresby a stručný text s popisem rostlin a údaji o jejich rozšíření, nejčastějších stanovištích a době květu. Klíč je určen všem zájemcům o určování rostlin, zejména botanikům, studentům, učitelům a ochranářům.

2., aktualizované a zcela přepracované vydání

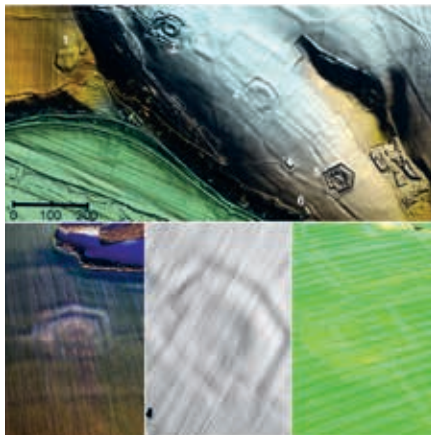

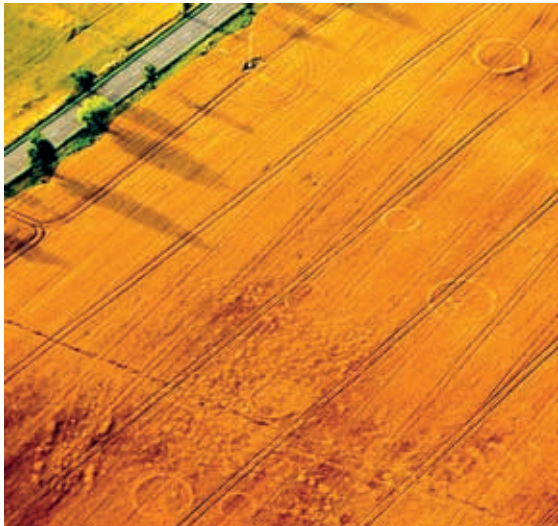
Prof. PhDr. Martin Gojda, CSc., (1956) vystudoval archeologii a historii na Univerzitě Karlově v Praze. V Archeologickém ústavu Akademie věd ČR se zabývá krajinnou archeologií a nedestruktivními metodami výzkumu. Od roku 1992 vede program dálkového archeologického průzkumu a spravuje jím založený archiv letecké fotografie.

Archeologie a dálkový průzkum

MARTIN GOJDA

Publikace přináší u nás dosud nejkomplexněji pojatý pokus o syntézu širokého spektra témat v oblasti dálkového archeologického průzkumu lidských sídel a krajiny v minulosti. Sleduje vývoj a soudobé trendy tohoto oboru v Evropě a v přilehlých oblastech, které měly pro jeho vznik a rozvoj zásadní význam (Blízký východ, severní Afrika) a o jejichž poznávání se v rozhodující míře přičinili evropští badatelé. Kniha je výsledkem autorova více než dvacetiletého výzkumu, v mnoha ohledech navazuje na jeho dosavadní souhrnné práce a dílčí studie, které se v posledních dvou desetiletích objevily v tuzemských a zahraničních odborných časopisech a sbornících.

Endemické rostliny České republiky

JAN SUDA, ZDENĚK KAPLAN
(EDS.)

První souhrnné zpracování nejcennějších zástupců naší květeny – českých endemitů. Jedná se o rostliny, které se mimo území České republiky přirozeně nevyskytují na žádném jiném místě na světě. Kniha popularizačním způsobem shrnuje současné poznatky o všech endemických druzích naší flóry. Základ tvoří podrobné zpracování (morfologie, rozšíření, ekologie, evoluce, biologie, ohrožení, ochrana, zajímavosti) zhruba 75 rostlinných endemitů, zmíněny jsou i sporné případy a druhy, které byly za české endemity nesprávně považovány v minulosti. Textová část je doplněna bohatou fotografickou přílohou jak vlastních rostlin, tak jejich stanovišť, součástí jsou též mapy rozšíření.

Prof. RNDr. Jan Suda, Ph.D., (1974) působí na katedře botaniky PFF UK a v Botanickém ústavu AV ČR. Zabývá se otázkami karyologické diverzity rostlin a jejího evolučního významu.

Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D., (1972) je dlouholetým vědeckým pracovníkem Botanického ústavu AV ČR. Věnuje se taxonomii a evoluci rostlin, podílel se na zpracování *Květeny České republiky*.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Staré cesty v krajině středních Čech

PAVEL BOLINA, TOMÁŠ KLÍMEK,
VÁCLAV CÍLEK

Od roku 2003 probíhá terénní výzkum starých a zejména dálkových komunikací, při kterém se ukazuje záměrný způsob vedení cest krajinou obvykle po přímých, vyvýšených trasách, které se dobře odvodňují, vyhýbají se bahnitým úsekům a řeky přecházejí příčným směrem. Některé z těchto cest vedou mimo středověká města, ale směřují podél pravěkých hradišť, takže jejich základ je raně středověký či předslavanský. Například uzel cest v okolí Levého Hradce je vyvinut podstatně výrazněji než v pražské kotlině. Kniha je doprovázena 230 mapkami a desítkami fotografií, které dokumentují průběh významných reálných a v krajině doložených starých komunikací, jež mají klíčový význam pro poznání ekonomických i kulturních vztahů centra české kotliny.

Archeolog Ing. Pavel Bolina, Ph.D., (1953) je vůdčí osobností týmu s téměř dvacetiletou zkušeností terénního výzkumu starých cest a historické kartografie. Pramennou analýzu zajišťuje historik Mgr. Tomáš Klímek, Ph.D., (1979). Geolog RNDr. Václav Cílek, CSc., (1955) se zabývá geomorfologickými faktory, jež ovlivňují vedení starých tras.

- **Biografický slovník vedoucích funkcionářů KSČ v letech 1921–1989**
- **Biografický slovník náčelníků operativních správ Státní bezpečnosti v letech 1953–1989**
- **Představitelé gestapa na území protektorátu Čechy a Morava v dokumentech a obrazech**
- **Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu**

Edice přináší encyklopedické přehledy základních faktů o nacistické a komunistické diktatuře na našem území. Představuje výsledky dlouholetých dokumentačních projektů Ústavu pro studium totalitních režimů.

Každá z publikací tvoří důležitý stupeň pro další poznání českých dějin 20. století.

Mimo edice – ÚSTR

Biografický slovník vedoucích funkcionářů KSČ v letech 1921–1989

PETR ANEV, MATĚJ BÍLÝ A KOL.

Slovník podává nejen rychlý přehled o životě a politické kariéře vedoucích funkcionářů KSČ, ale díky přiřazení seznamu základních pramenů a literatury ke každému biografickému heslu může posloužit i jako základní východisko k hlubšímu studiu témat spojených s personáliemi komunistické strany. Obsahuje také úvodní studii nastiňující problematiku vzniku a proměn KSČ a KSS a zejména jejich volených orgánů v širším kontextu dějin Československa. Biografická hesla vycházejí nejen z relevantní odborné literatury, ale především z primárního výzkumu archivních pramenů. Autorský kolektiv zahrnuje více než čtyři desítky historiků a archivářů. Krom badatelů Ústavu pro studium totalitních režimů na projektu spolupracovali přední odborníci z českých a slovenských historiografických institucí.

Mgr. Petr Anev (1986) absolvoval historii a politologii na Filozofické fakultě UK v Praze a je externím doktorandem na katedře historie UJEP v Ústí nad Labem. Specializuje se na politické dějiny Československa v letech 1918–1948.

PhDr. Matěj Bílý, Ph.D., (1986) absolvoval magisterské studium v oboru historie–politologie na Filozofické fakultě UK v Praze se specializací na dějiny 20. století se zaměřením na Evropu.

Biografický slovník náčelníků operativních správ Státní bezpečnosti v letech 1953–1989

MILAN BÁRTA, JAN KALOUS,
DANIEL POVOLNÝ,
JERGUŠ SIVOŠ, PAVEL ŽÁČEK

Slovník zaplňuje bílé místo našich dějin 20. století a představuje náčelníky Státní bezpečnosti od vzniku operativních správ v roce 1953 až po jejich zrušení během pádu komunistického režimu v Československu. Jde o první publikaci encyklopedického charakteru prezentující profily 63 vysokých důstojníků Sboru národní bezpečnosti, respektive Státní bezpečnosti. Biografická hesla přinášejí nejdůležitější informace o životních osudech a služební činnosti náčelníků čtrnácti různých republikových či federálních útvarů StB – rozvědného i kontrarozvědného zaměření, vojenské kontrarozvědky, správ operativní techniky, sledování i ochrany stranických a státních činitelů. Součástí je i stručný úvod o rámcovém organizačním vývoji každé z těchto operativních linií.

PhDr. Milan Bárta, PhDr. Jan Kalous, Ph.D., historici z Ústavu pro studium totalitních režimů. **PhDr. Daniel Povolný, Ph.D.**, pracovník Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. **Mgr. Jerguš Sivoš, Ph.D.**, pracovník Ústavu paměti národa v Bratislavě. **PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.**, v letech 2007–2010 první ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů.

Představitelé gestapa na území protektorátu Čechy a Morava v dokumentech a obrazech

PAVEL KREISINGER, VLADIMÍR ČERNÝ, LENKA GEIDT, JAN ZUMR

Svazek A monografie je věnován úvodu do problematiky nacistické tajné státní policie. Zabývá se hlavně dvěma řídicími úřadovkami gestapa v Praze a v Brně a dále všemi regionálními služebnami, které jim podléhaly. Svazek B tvoří biografický slovník a edice dokumentů k vybraným 120 představitelům gestapa. Zahrnuje pestrou škálu příslušníků od řadových zaměstnanců až po vedoucí služeben. Kromě sudetských i říšských Němců jsou zařazeni také Rakušané nebo Češi. Biogramy se zaměřují nejen na popis kariéry představitelů gestapa v protektorátu, ale zachycují i jejich dosud málo známé osudy po skončení druhé světové války, včetně případného využití komunistickými bezpečnostními složkami.

PhDr. Pavel Kreisinger (1987) působí na FF UP v Olomouci. Zabývá se prvním a druhým československým odbojem. **PhDr. Vladimír Černý, Ph.D.**, (1975) vyučuje na FSS a FF MU v Brně. Jeho specializací je vývoj českých zemí a Slovenska v období let 1914–1948. **Mgr. et Mgr. Lenka Geidt** (1984), doktorandka na FF MU v Brně, se zaměřuje na problematiku terezínského ghetta. **Mgr. Jan Zumr** (1988), doktorand na FF UK v Praze, se věnuje výzkumu činnosti nacistického okupačního aparátu a SS v Rakousku.

Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu

PETR MALLOTA A KOL.

Problematika politických poprav v Československu v období vlády KSČ dlouhodobě přitahuje pozornost veřejnosti, přičemž zejména v posledních letech tento zájem oživuje postupné otevírání archivů a zpřístupňování některých fondů. Při zpracovávání tohoto tématu se ovšem mezi badateli v minulosti uplatňoval spíše přístup selektivního výběru určitých kauz, nejčastěji spjatých s nejnámějšími politickými procesy. Předkládaná kolektivní monografie mapuje ve formě jednotlivých životopisných hesel, jež jsou koncipována jako případové studie, všechny doposud známé tragické kauzy popravených z politických důvodů. V této souvislosti se nevyhýbá ani kontroverzním případům, které leží na hranici mezi politickými a kriminálními delikty, či ji dokonce překračují. Kromě přiblížení jednotlivých lidských osudů kniha osvětluje celkový stav bádání a zasazuje popravu v komunistickém Československu do širšího rámce politických procesů.

Mgr. Petr Mallota (1980) absolvoval PedF UK. Pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů, kde se jako historik věnuje zejména tématu protikomunistického odboje a represí v Československu padesátých let 20. století.

Časopis pro popularizaci biologie vydává Nakladatelství Academia za podpory Akademie věd České republiky. Vychází šestkrát ročně v rozsahu minimálně 64 stran, lze ho zakoupit v knihkupectvích Academia nebo předplatit. Informace o zvýhodněném předplatném najdete v každém čísle *Živy*. On-line archiv: <http://ziva.avcr.cz>.

Roku 1853 jej založil
Jan Evangelista Purkyně.

Mnohé myšlenky či ideje se ztratily v proudu času, ale přes celé věky přetrvalo Purkyňovo odhodlání vydávat časopis, jenž by přispíval k poučení svých čtenářů v oblasti přírodních věd. V každé době byla *Živa* moderním časopisem, který popularizoval biologické obory. S tímto kulturně historickým dědictvím oslovuje své čtenáře i dnes.

Živa

Rozhled v oboru veškeré přírody

REJSTŘÍK JMENNÝ

A

Abe Jun 107
 Anděra Miloš 13
 Andrejev Nikolaj Jefremovič 52
 Anev Petr 132

B

Babka Lukáš 50
 Bachmannová Jarmila 40
 Baláž Milan 107
 Balík Vojtěch 20
 Bárta Milan 132
 Bárta Miroslav 114
 Bažant Václav 13
 Becher Peter 93
 Bendová Eva 110
 Benešová Michala 24, 42
 Beránek Ondřej 47, 96
 Bílý Matěj 132
 Blažek Petr 113
 Blažíčková Horová Naděžda 17
 Bok Václav 20
 Bolina Pavel 130
 Boukal Milan 105
 Breton André 22
 Brodský Pavel 121
 Broklová Eva 49
 Burdicková Anne 10
 Burget Eduard 50

C

Cajthaml Jiří 115
 Cermanová Pavlína 96
 Ciglbauer Jan 5
 Cílek Václav 130
 Cinkajzl Ondřej 60
 Cz(esany) Dvořáková Tereza 66

Č

Čábelka Jan 33
 Čapková Dagmar 20
 Čechová Marie 39
 Čeňková Jana 67
 Čermák František 24
 Čerňušák Tomáš 32, 112
 Černý David 57
 Černý František 28
 Černý Vladimír 133

Červená Soňa 55
 Čížek Tomáš 80
 Čvančara Jaroslav 113
 Čvančara Miroslav 113

D

Deml Jakub 70
 Dobiáš Dalibor 42
 Doderer Heimito von 22
 Doležal Adam 58
 Doležel Lubomír 45
 Drábik Jakub 30
 Drahoš Jiří 116
 Druckerová Johanna 10
 Duran Profiat 36
 Dvořáková Klára 39
 Džambo Jozo 93

E

Exler Norbert 107

F

Ficová Sylva 6
 Fitzpatricková Sheila 88
 Flegl Jaroslav 26
 Fojtů Nina 23
 Frischerová Helena 50
 Fučík Julius 72

G

Gabajová Zuzana 32
 Gaberščík Alenka 107
 Gál Evžen 51
 Galaš Radek 65
 Gálová Adéla 51
 Gálová Dana 51
 Geidt Lenka 133
 Germ Mateja 107
 Gojda Martin 128

H

Hamarneh Walid 45
 Hanzlík František 5
 Hartmann Karel 54
 Havelka Tomáš 20
 Heisslerová Radka 93, 98
 Hejzlar Josef 110
 Heller Daniel 80
 Heller Jan M. 52
 Hjelmslev Louis 24

Hlavačka Milan 114
 Holý Jiří 37
 Hrdina Martin 54, 110
 Hrubý Jakub 96
 Hříbek Tomáš 58
 Hynčica Pavel 11

CH

Charvátová Eliška 17

J

Jakl Tomáš 49
 Jaksch Wenzel 34
 Janáč Jiří 87
 Janauer Georg A. 107
 Jareš Michal 74
 Jemelka Martin 90
 Jünger Ernst 23

K

Kalandra Závěš 74
 Kalous Jan 132
 Kaplan Zdeněk 126, 130
 Kasper Tomáš 67
 Kaslová Martina 88
 Kiesel Helmut 23
 Kindl Martin 74
 Kindlerová-Lyons Rita 61
 Klímeck Tomáš 130
 Klímešová Jitka 123
 Klovová Markéta 20, 94
 Klusoň Petr 26
 Knappová Miloslava 112
 Knobloch Iva 94
 Komárek Stanislav 76
 Komenský Jan Amos 20
 Kopáč Radim 61
 Kosman Marceli 24
 Koura Petr 90
 Kovář Martin 60, 114
 Kraus Ivan 118
 Kraus Ivo 65
 Kreislinger Pavel 133
 Kriegsman Pavel 103
 Krušyn'ska Olena 61
 Kříž Jaroslav 33
 Kůdela Václav 108
 Kudrna Ladislav 31
 Kummerová Marie 107
 Kuna Milan 30

Kučer Bohumil 49
 Kuře Josef 57
 Květ Jan 107

L

Lach Jiří 53
 Laichter František 53
 Lániček Jan 6
 Lendělová Věra 52
 Liščák Vladimír 47
 Lunenfeld Peter 10
 Lux Alexander 107

M

Macura Vladimír 78
 Mádl Martin 93
 Machalický Jiří 17
 Machoninová Alena 50
 Mallota Petr 133
 Márai Sándor 51
 Maškarinec Pavel 11
 Matonoha Jan 43
 Matyášová Alena 92
 Merhautová Marta 203
 Mihailescu Calin-Andrei 45
 Mitchell Anna 34
 Morávková Alena 52
 Morita Shigenori 107
 Munzar Zdeněk 114
 Musílek Martin 92

N

Nebřenský Zdeněk 15
 Nečas Jaroslav 6
 Němeček Jan 7
 Novotný Lukáš 11
 Novotný Michal 53
 Nový Petr 68

O

Oellermann Thomas 34
 Olšáková Doubravka 87
 Ostřanský Bronislav 47
 Osvaldová Barbora 67

P

Padevět Jiří 62, 111, 116
 Pajak Patrycjusz 42
 Palonkorpiová Riikka 89
 Pánková Markéta 67, 92

Papoušek Vladimír 111
 Pehr Michal 66
 Pech Pavel 105
 Pernes Jiří 8
 Petropoulos Jonathan 34
 Pilátová Anna 89
 Pinker Steven 32
 Piorecká Kateřina 78, 110
 Podhajský František A. 72, 78
 Poláková Daniela 85
 Povolný Daniel 132
 Prahľ Roman 18
 Presner Todd 10
 Procházková Lenka 33
 Putík Daniel 7
 Putna Martin C. 70

R

Radil Tomáš 81
 Richard Nicolas 20
 Rost Thomas 107
 Rotterdamský Erasmus 23
 Rubilina Radka 50
 Ryanová Marie-Laure 45

S

Samek Ladislav 28
 Sarrazin Thilo 10
 Savický Nikolaj 95
 Sekal Ondřej 22
 Semotanová Eva 115
 Sezemská Karolína 85
 Schifferová Věra 20
 Schmarc Vít 89
 Schnapp Jeffrey 10
 Schwarz Josef 61
 Schwarzová Zuzana 34
 Sibrťová Ivana 63
 Sivoš Jerguš 132
 Sládek Pavel 36
 Slavíková Marcela 23
 Soľařík Bruno 55
 Soukup Aleš 107
 Soukup Daniel 37
 Sovák Jan 13
 Spurná Kateřina 121
 Stárek Čuňas František 31
 Steiner Martin 20
 Stejskalová Jana 63
 Storchová Lucie 20

Strouhal Eugen 31
 Štříbrný Jan 120
 Suda Jan 130

Š

Šantrůček Jiří 108
 Šantrůčková Hana 108
 Šeferisová Loudová Michaela 93
 Ševeček Ondřej 90
 Šidák Pavel 43
 Škvorecký Josef 90
 Šlerka Josef 10
 Šmejkal Pavel 63
 Šmidová Michaela 80
 Šolcová Kateřina 20
 Šoukal Jiří 68
 Šroubek Milan 54
 Štícha František 10, 40, 120
 Šuman Záváš 70

T

Táborský Jan 22
 Trusina Tadeáš 88

U

Úradníček Luboš 13
 Urbánek Vladimír 20

V

Vaculínová Marta 121
 Vácha Štěpán 93, 98
 Vachala Břetislav 31
 Valéry Paul 53
 Vašát Petr 81
 Vašek Zdeněk 114
 Vávra Martin 80
 Veis Jaroslav 11
 Verner Miroslav 124
 Vichnar David 10
 Vlasák Martin 63
 Vlčák Petr 28
 Voit Petr 121
 Vojtková Milena 78
 Vondráček Radim 94
 Votrubová Olga 107
 Vymazalová Hana 31

W

Wachtel Andrew Baruch 88
 Wein Martin 33

Wencel Tomáš 103
Wenclová Jana 103

Z

Zajac Štefan 65
Zajíček Petr 123
Zakaria Fareed 11
Zelenka Jaromír 60
Zimbaro Philip 80
Zoufalá Marcela 37
Zumr Jan 133

Ž

Žáček Pavel 8, 132
Živor Roman 60
Žonca Milan 36

REJSTŘÍK TITULŮ

A

Abiotikózy rostlin: poruchy,
poškození a poranění 108
Abúsír. V srdci pyramidových
polí 124
Adolf Kolínský. Český dozorce
ve službách gestapa 6
Akademický atlas českých
dějin 115
Antonín Dvořák. Reflexe
osobnosti a díla. Lexikon
osob 30
Antonín Chittussi 18
Antonín Švehla, tvůrce
politického systému 49
Archeologie a dálkový
průzkum 128
Atlas fauny České republiky 13

B

Básníci světla. Výbor o čínském
umění 110
Benediktini. Barokní nástěnná
malba v českých zemích 93
Berlín. Kulturně-historický
průvodce 60
Biografický slovník náčelníků
operativních správ Státní

bezpečnosti v letech
1953–1989 132

Biografický slovník vedoucích
funkcionářů KSČ v letech
1921–1989 132
Brouci čeledi plavčíkovití/
plavčíkovité (Halipilidae)
a vyklenulcovití/meravcovité
(Byrrhidae) České a Slovenské
republiky / Beetles of the
families Halipilidae and
Byrrhidae of the Czech and
Slovak Republics 105

C

Co je eutanazie. Studie k pojmu
dobré smrti 57

Č

Časový paradox. Nová
psychologie času, která
změní váš život 80
České pohanství. Svazek 5. 74
Československé četnictvo I.
1918–1929 65
Český knihtisk mezi pozdní
gotikou a renesancí II.
Tiskaři pro víru i tiskaři
pro obrození národa
1498–1547 121
Češi, Slovinci a Židé v letech
1938–1948. Ve stínu šoa 6
Člověk a společnost 19. století
tváří v tvář katastrofě 110

D

Dějiny „nové“ moderny. Věk
horizontál. Česká literatura
v letech 1935–1947 111
Deník z let 1915 až 1926 49
Design v českých zemích
1900–2000. Instrukce
moderního designu 94
Digital_Humanities 10
Divadelní svět Jana Amose
Komenského 94
Dny mého života. Vzpomínky
na gulag 50
Dotek Anthropoidu 111

Dramatik na pranýři. Podivný
osud spisovatele Františka
Zavřela 50

E

Ekonomika a účetnictví
veřejných výzkumných
institucí 103
Endemické rostliny
České republiky 130
Epistulae et acta Antonii Caetani
1607–1611. Pars V. Julius
1609 – Februarius 1611.
Epistulae et acta nuntiorum
apostolicorum apud
imperatorem 1592–1628.
Tomus IV. 112
Euroskepticismus ve střední
Evropě 11
Eutanazie a dobrý život 57
Eutanazie a rozhodnutí na konci
života. Právní aspekty 58
Evropské břehy Česka 87

F

Fašista. Příběh sira Oswalda
Mosleyho 30
Fyzika v příkladech. Mechanika.
Pro studenty vysokých škol 88
Fyzika v příkladech II.
Molekulová fyzika
a termodynamika,
elektrostatika, elektrický
proud, magnetické
a elektromagnetické pole. Pro
studenty vysokých škol 28
Fyzika za první republiky 65

H

Henri Rousseau aneb Složitá
Celníkova cesta do Čech 95
Henryk Sienkiewicz a politika 24
Herbář 51
Holocaust a Evropa po
sedmdesáti letech. Sociálně-
psychologické mechanismy,
dopady, asociace 81
Hornické památky
České republiky 60

Hrdelní případy mimořádného lidového soudu České Budějovice 1945–1948. Potrestání kolaborantů, udavačů a válečných zločinců z Českobudějovicka, Jindřichohradecka a Českokrumlovska 5
Hrůza v české literatuře 42

CH

Chtěl jsem mlčet 51

I

Inventura předsudků 80
Islámský stát. Blízký východ na konci časů 47

J

Jak se bude vaše dítě jmenovat? 112
Jan Amos Komenský v českém a světovém výtvarném umění (1642–2016) 92
Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi. Legitimita moci ve světě 14. století 96
Jehuda Leva ben Becalel. Maharal a jeho náboženská filosofie 36
Jsou po komunismu ještě důležité? Role spisovatele ve východní Evropě 88

K

Kapela. Pozadí operace, která stvořila Chartu 77 31
Kapitoly z osvobození Československa 1945 7
Karel VI. Schwarzenberg. Deníky 1921–1947 52
Katolická církev a první republika 1918–1938 66
Každodenní stalinismus. Obyčejný život v neobyčejné době: Sovětské Rusko ve 30. letech 88
Když u nás byl Buffalo Bill 113
Keře 13

„Kéž je to všecko ku prospěchu obce!“. Jan Patočka v dokumentech Státní bezpečnosti 113
Kinematografie první republiky 66
Klíč k polím 22
Klíč ke květeně České republiky 126
Kritiky a eseje. Svazek 1. 72
Kůň nežere okurkový salát 119

L

Lékařství starých Egypťanů II. Vnitřní lékařství 31
Lepší andělé naší přirozenosti. Proč ubývá násilí 32
Léta 1946–1948. Svazek 4. 74
Liber viaticus Jana ze Středy. Komentářový svazek ke zmenšené fotografické reprodukci rukopisu XIII A 12 Knihovny Národního muzea v Praze 121
Lidé a dějiny 114

M

Macrophytes of the River Danube and its Basin 107
Marie Kudeřiková. Životnost mýtu a lidské zkušenosti 85
Marx, Engels, Beatles. Myšlenkový svět polských a československých vysokoškoláků 1956–1968 15
Mezi tolerancí a intolerancí. První dvě století novověkých katolických misíí v Číně 47
Milí pokusní králíci 26
Moji přátelé a smrt aneb Texty prvního expresionismu. Svazek 3. 70
Mokře chodí v suše. Vodník v české literatuře 43
Moravský kras v ponorné řeči času 123

Mravenci (Hymenoptera: Formicidae) České republiky / Ants (Hymenoptera: Formicidae) of the Czech Republic 105
Mučedníci a oběti pro Krista. Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století. Slovníková příručka 120

N

Na jedné lodi. Mapování života bezdomovců v urbánním prostoru 81
Narativ jako virtuální realita. Imerze a interaktivita v literatuře a elektronických médiích 45
„Národní“ školství za první Československé republiky 67
Názvosloví organických sloučenin 85
Nebuď jako tvoji otcové 36

O

O fikci nově 45
O nepřesnosti našeho vyjadřování. Jazyk jako produkt intuitivního myšlení 40
O tom, nač se vzpomíná. Z rodinných vzpomínek 52
O umlčené kulturní epoše. Kus nakladatelské historie 53
O základech teorie jazyka 24
Obrana asistované smrti. Filozofické argumenty ve prospěch eutanazie a asistovaného sebeusmrcení za pomoci lékaře 58
Obrana liberálního vzdělání 11
Obrazový průvodce anatomii rostlin / Visual Guide to Plant Anatomy 107
Odbojová skupina bratří Mašínů 62
Oldřich Blažiček 17

- Opera omnia 19/I. De rerum humanarum emendatione consultatio catholica 20
Opera omnia 26/I. Epistulae – Korespondence. Pars I 1622–1642 20
Opšlístisova nadace 76
Otrávené příběhy 26
- P**
Papežství a české země v tisíciletých dějinách 32
Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu 133
Praha erotická 61
Pražské historické zahrady a parky. Architektura, dendrologie, památková péče 63
Protektorátem po stopách parašutistů. Vojáci – odbojář – památníky 63
Průvodce po Podkarpatské Rusi 61
Přání otcem myšlenky. Evropa, měna, vzdělanost, přistěhovalectví – proč politika tak často selhává 10
Představitelé gestapa na území protektorátu Čechy a Morava v dokumentech a obrazech 133
Publicistika mezi dvěma světovými válkami 67
- R**
Rozpad židovského života. 167 dní druhé republiky 37
Rukopisy královédvorský a zelenohorský. Studie z recepce v kultuře a umění 42
- S**
S bohem za císaře a vlast! Čeští důstojníci ve válkách let 1848–1849 114
Sedm věží 92
Sešity 53
- Slasti a strasti letních bytů. Život na letních bytech v éře první republiky 68
Slovanský Jeruzalém. Dějiny Čechů a Židů 33
Slovník podkrkonošského nářečí 40
Snídaně v poledne 119
Stabilní izotopy biogenních prvků. Použití v biologii a ekologii 108
Stalinský plán přetvoření přírody v Československu 1948–1964 87
Staré cesty v krajině středních Čech 130
Stejně obrazy, stejná slova / Gleiche Bilder, gleiche Worte. Němci, Rakušané a Češi v karikatuře 1848–1948 / Deutsche, Österreicher und Tschechen in der Karikatur 1848–1948 93
Strudlhofské schody 22
Střípky z českého Chicaga. Edice dokumentů k dějinám Čechů v americkém Chicagu v letech 1848–1918 33
Stýskání zažehnáno 55
Swingaři a potápky v protektorátní noci. Česká swingová mládež a její hořejší svět 90
- Š**
Šeřík a růže. Korespondence Sofie Podlipské a Army Geisslové 1883–1897 54
Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století. Vybrané spisy 3 78
- T**
Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948. Únor 1948, výsledek nerovného zápasu 5
Temperate herbs. An architectural analysis 123
Ten, který bude. Vybrané spisy 5 78
- Terezínská epopej. To je ghetto 54
Tovární města Baťova koncernu. Evropská kapitola globální expanze 90
Tři králové. Odbojová činnost legendární skupiny a vysílací místa radiostanice Sparta I a Sparta II 62
Ty jo, to seš dobrá! Jak se skládají komplimenty v češtině 39
- U**
Umělci pod Hitlerem. Kolaborace a přežití v nacistickém Německu 34
Užitečná rozprava o vedení války s Turky s výkladem Žalmu 28 23
- V**
Václav Zykmond 17
Válečný deník 1914–1918 23
Ve službách módy a stylu. Česká bižuterie v období první republiky (1918–1938) 68
Ve stínu Karla Škréty. Pražští malíři v letech 1640–1680. Antonín Stevens – Jan Bedřich Hess – Matěj Zimprecht 98
Ve vlastních názorech se shodnu s každým 119
Věda s lidskou tvář. Činnost československých vědců Františka Šorma a Otty Wichterleho během studené války 89
Věda života. Rozhovory s profesorem Jiřim Drahošem 116
Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I. Morfologie. Část 1. Druhy slov / Tvoření slov 120
Vítězslav Nezval. Deníky 1933–1937 55
Vlasovci v boji za Prahu. Pomoc 1. ruské divize Ozbrojených sil KONR povstalec Praze, 5.–9. května 1945. Edice dokumentů 8

Z

Z nouze život, z nouze smrt? Slovenští Židé v Terezíně, Sachsenhausenu, Ravensbrücku a Bergen-Belsenu, 1944–1945 7

Za (de)konstruktivismem. Kritické koncepty post/poststrukturální literární a kulturní teorie 43

Zaměstnanecké dílo dle autorského zákona

ve veřejné výzkumné instituci 103

Zem ocele a lyr. Subjekty, ideologie, modely, mýty a rituály v literatuře českého stalinismu 89

Země spatřené 76

Zprávy z Prahy 1953 8

Zraněná těla. Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku 37

Zrození Šlápějí aneb Demlova bílá kniha (1912–1919). Svazek 4. 70

Ztracené vesnice, opuštění lidí... Reportáže z českého pohraničí 1924–1928 34

Ž

Život s češtinou. Nomen omen. Češka – češtinářka – Čechová 39

ZÁMECKÉ HOTELY A KONFERENCEČNÍ CENTRA AKADEMIE VĚD ČR

Château hotels and conference centers of Academy of Science of Czech Republic

Konference
Conferences

Svatby
Weddings

Gastronomické služby
Gastronomy services

Oslavy
Celebrations

Firemní akce
Events

Semináře
Seminars

Ubytování
Accommodation

**KLUB
ACADEMIA**

Zákaznická karta
Knihkupectví Academia

 ACADEMIA

**Staňte se členem klubu
a ušetřete při nákupu
knih až 20 %**

Podmínky a informace o členství v Klubu Academia jsou:

Členem Klubu Academia se může stát každý, kdo v Knihkupectví Academia uskuteční jednorázový nákup v hodnotě min. 1 000 Kč, předloží účtenku a zažádá o vydání členské karty.

Členská karta Klubu Academia poskytuje slevu 20 % na nákup knih z produkce Nakladatelství Academia a 10% slevu na knihy ostatních nakladatelů. Sleva se nevztahuje na časopisy s výjimkou Živy.

Členství v Klubu není časově omezené. Členská karta je přenosná a pro její vydání není potřeba uvádět osobní údaje. Slevy lze uplatnit pouze v Knihkupectví Academia, a to v Praze, Brně a Ostravě. Slevy nelze kombinovat a nelze je uplatnit na již zlevněné zboží.

**Praha: Václavské nám. 34 | Národní 7 | Na Florenci 3 | Brno: nám. Svobody 13
Ostrava: Kulturně-literární centrum, Zámecká 2**

www.academia.cz | www.eknihy.academia.cz

Antonín Slavíček (1870–1910)

Na lavičce

syntonos na kartonu, 1899, 66 x 79 cm

Dosažená cena: 15 000 000 Kč

Historicky nejvýše vydražené dílo autora

Galerie Kodl

Národní 7, 110 00 Praha 1

tel.: +420 251 512 728

mobil: +420 602 327 669

e-mail: galerie@galeriekodl.cz

www.galeriekodl.cz

**Děkujeme Vám za další výjimečný úspěch v podobě
nové historicky nejúspěšnější aukce v ČR
a těšíme se na Vaši návštěvu v naší galerii na Národní 7.**

**aukce – nákup a prodej – výstavy – znalecké posudky
expertizy – restaurování – odborné rámování**

Kodl – tradice od roku 1885

ZDARMA

Praha – Václavské nám. 34 / Národní 7 / Na Florenci 3

Brno – nám. Svobody 13

Ostrava – Kulturně-literární centrum, Zámecká 2

www.academia.cz

www.academiaknihy.cz

www.eknihy.academia.cz

www.vedakolemnas.cz

www.ivankraus.cz

www.ivanklima.cz

www.shakespeare-academia.cz

<http://ziva.avcr.cz>

www.twitter.com/NaklAcademia

Nakladatelství Academia na Google+

www.facebook.com/nakladatelstvi.academia

Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.

